

Jedna Banka Jedan UniCredit

 UniCredit Bank Banja Luka

2016 Godišnji izvještaj

2016

Godišnji izvještaj

Životna realnost su usponi
i padovi. Prođimo ih zajedno.

Dobro došli u
 UniCredit Bank Banja Luka

Dobro došli u
 UniCredit Bank Banja Luka

Mi smo jednostavna panevropska komercijalna banka sa potpuno uključenim segmentom Korporativnog i investicionog bankarstva, te sa jedinstvenom mrežom u Zapadnoj, Centralnoj i Istočnoj Evropi, koju stavljamo na raspolaganje širokoj bazi naših klijenata.

Mi nudimo domaću ekspertizu, kao i međunarodnu širinu djelovanja. Mi pratimo i podržavamo 25 miliona svojih klijenata na globalnom nivou, pružajući im neuporediv pristup našim vodećim bankama u 14 ključnih zemalja, kao i u dodatnih 18 zemalja širom svijeta. Naša vizija je biti "Jedna Banka, Jeden UniCredit".

Sve što radimo kako bismo ostvarili svoju viziju temelji se na naših Pet osnovnih principa. Naš prvi prioritet, svakog trenutka i svakog dana, jeste da pružimo uslugu klijentima, i to najbolje što možemo (Klijent na prvom mjestu).

Kako bismo to činili, oslanjamо se na kvalitet i predanost naših ljudi (Razvoj zapošlenih), kao i na našu sposobnost da sarađujemo i ostvarujemo sinergiju kao „Jedna banka, jeden UniCredit“ (Saradnja i sinergija).

Pri tom, preuzimamo pravu vrstu rizika (Upravljanje rizikom), dok smo istovremeno disciplinovani u izvršavanju svoje strategije (Izvršenje i disciplina).

Životna realnost su usponi
i padovi. Prođimo ih zajedno.

Dobro došli u
UniCredit Bank Banja Luka

Uvod	1
Obraćanje Direktora	4
O UniCredit Grupi	6
Strategija za naredni period	6
Makroekonomsko okruženje	9
Pregled poslovnih sežmenata	13
Finansijski pregled poslovanja	16
Rukovodstvo i organizacija upravljanja	22
Izvještaj nezavisnog revizora	24
Finansijski izvještaji	27
Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2016.	28
Napomene uz finansijske izvještaje	32
Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka	102

Obraćanje direktora

“Sa klijentom u fokusu, konstantnom saradnjom i sinergijom, odgovorno upravljujući rizicima i uz disciplinu u svakodnevnom izvršenju, te jakim osloncem u našim zaposlenima, sigurni smo da uspješani poslovni rezultati neće izostati ni u godini pred nama.”

Gordan Pehar

CEO

Poštovani klijenti, akcionari i partneri,

rezultati poslovanja UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u nastavku Banka) za 2016. godinu slijede dobro zacrtan put iz prethodnih godina, a to je liderska pozicija Banke na tržištu Republike Srpske. Banka je tako poslovnu 2016. godinu završila sa rezultatima koji su premašili planirane veličine i koji su iznad tržišnog prosjeka. Sa aktivom od BAM 1,4 milijarde i kapitalom od BAM 186,7 miliona Banka je potvrdila svoju poziciju sistemski važne finansijske institucije na tržištu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Iako makroekonomski kretanja i privredni pokazatelji Republike Srpske tokom godine 2016. pokazuju blagi rast proizvodnje, smanjenje broja nezaposlenih, rast prosječne plate i povećanje bruto domaćeg proizvoda /BDP/ u odnosu na prethodnu godinu, globalna kretanja i tenzije negativno se odražavaju na ekonomsko i poslovno okruženje finansijskog sektora u BiH dodatno otežavaju već dovoljno izazovno privredno okruženje i ograničeni tržišni potencijal.

Čvrsta opredjeljenost rukovodstva Banke da očuva dugoročnu održivost i stabilnost odražava se kroz snažnu kapitalnu poziciju Banke (stopa adekvatnosti 18,4%), kreditni portfolio sa niskim udjelom loših kredita (8,5%) i visokom pokrivenošću loših kredita rezervisanjima (79,1%), dobro uravnoteženim bilansom stanja i adekvatnim nivoom likvidnosti u svakom trenutku.

Dobrom rezultatu doprinosi kontinuirani rast kreditne aktivnosti prema fizičkim i pravnim licima (+1,7% g/g), kao i rast depozita klijenata (+4,8% g/g) što u konačnici rezultira i rastom tržišnog učešća Banke u kreditima i depozitima na tržištu RS. Uzveši sve u obzir, Banka je ostvarila najveću profitabilnost u svojoj novijoj istoriji i time učvrstila lidersku poziciju na tržištu RS-a godinu za godinom.

Dodatno, ovakav rezultat ostvaren je i zahvaljujući visokom kvalitetu i posvećenosti zaposlenih u Banci, apsolutnoj fokusiranosti na klijenta i kvalitetnoj klijentskoj bazi, te disciplini u izvršenju ciljanih aktivnosti, prepoznajući i koristeći svaki potencijal tržišta na kojem poslujemo. A ono što je već odavno postalo naš temelj, odgovorno upravljanje rizicima i maksimalna troškovna efikasnost samo su potvrđili da ovakav pristup osigurava dugoročno održive rezultate.

Osim toga, tokom 2016. godine Banka je nastavila sa uvođenjem i primjenom novih tehnologija, prateći najnovije trendove u domenu digitalnog poslovanja. Unapređen je postojeći kanal poput elektronskog bankarstva (e-ba), a uvedeno je i mobilno bankarstvo (m-bank) koje je samo u prva tri mjeseca već premašilo broj dotadašnjih korisnika usluge e-ba. Naš cilj je da i u 2017. godini maksimalno povećamo broj korisnika usluge m-bank, te pomognemo klijentima da prepoznaju koristi digitalnih kanala poslovanja, posebno kada su u pitanju transakcijske usluge.

Posebna pažnja, kao i svih prethodnih godina posvećena je kontinuiranom podizanju svijesti svih zaposlenih o važnosti praćenja usklađenosti, i strogoj primjeni usklađenosti Banke sa lokalnom, grupnom i evropskom regulativom u svim segmentima poslovanja. A neizostavan segment je i stalno unapređenje fizičke i IT bezbjednosti koja našim klijentima i zaposlenima jasno pokazuje da uvijek radimo na uspostavljanju dodatnog nivoa zaštite ljudi i imovine banke.

Kao odgovoran član društvene zajednice u kojoj poslujemo, razvili smo Program „za zajednicu“ i na taj način organizovanim i jasno fokusiranim pristupom dali podršku najaktivnijim i društveno najangažovanijim udruženjima, organizacijama i javnim ustanovama. Istovremeno ostvarujući

partnerski odnos sa Vladom RS i predstavnica lokalnih organa upravljanja. A kao najveći partner internacionalnim klijentima na tržištu u RS, dodatno smo promovisali naš Internationalni Centar koji prenosi iskustva sa evropskih tržišta povezujući matične kompanije sa njihovim kćerkama firmama u Republici Srbiji.

Iako su prognoze za 2017. nešto optimističnije u odnosu na prethodne godine ipak moramo biti svjesni da su izazovi neizostavan dio bankarskog poslovanja. Sa klijentom u fokusu, konstantnom saradnjom i sinergijom, odgovorno upravljujući rizicima i uz disciplinu u svakodnevnom izvršenju, te jakim osloncem u našim zaposlenima, sigurni smo da uspješani poslovni rezultati neće izostati ni u godini pred nama.

U ime Uprave Banke zahvaljujem našim klijentima, akcionarima, poslovnim partnerima i zaposlenima, na ukazanom povjerenju i na svim pravovremenim povratnim informacijama, primjedbama i sugestijama koje smo dobijali od vas i koje rado slušamo, a sve sa ciljem kako bismo učili na greškama, isporučivali uvijek bolja rješenja, potvrđivali zapažen poslovni rezultat i zajedno slavili uspjeh.

S poštovanjem,

Gordan Pehar
Direktor

O UniCredit Grupi

UniCredit je snažna panevropska komercijalna banka sa jednostavnim i lako primjenjivim poslovnim modelom, sa klijentom u fokusu kako u maloprodaji tako i u korporativnom i investicionom bankarstvu. UniCredit pomoću svoje mreže lokalnih banaka u zapadnoj, srednjoj i istočnoj Evropi je na usluzi 25 miliona klijenata, sa preko 142.000 zaposlenih u 7.500 poslovnih jedinica, te uz snažnu međunarodnu mrežu pokriva ukupno 40 tržišta.

UniCredit nudi lokalnu stručnost, kao i razmjenu najboljih međunarodnih praksi te prati i podržava svoje klijente širom svijeta, pružajući klijentima pristup vodećim bankarskim uslugama na tržištima na kojima UniCredit posluje. Evropska mreža UniCredita posluje u 14 zemalja: Italiji, Njemačkoj, Austriji, Bosni i Hercegovini, Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji, Bugarskoj, Rumuniji, Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj, Rusiji i Turskoj.

Poslovanje UniCredit grupe i naše Banke zasnovano je na pet temeljnih vrijednosti:

1. Klijent na prvom mjestu - Naša primarna svrha je da smo na usluzi našim klijentima najbolje što možemo, zato što su klijenti osnovni razlog našeg postojanja.

2. Razvoj zaposlenih - Naš budući uspjeh najviše zavisi od kvaliteta i posvećenosti naših ljudi.

3. Saradnja i sinergija - Naše sposobnosti da sarađujemo proizvodi sinergije kao „Jedna Banka, Jedan UniCredit“. To je ono što će pokretati banku, jačati poslovanje, činiti ga profitabilnijim.

4. Upravljanje rizikom - Upravljanje rizikom je u srži našeg poslovanja i treba da ga primjenjujemo na sve što radimo.

5. Izvršenje i disciplina – Ono što će nas učiniti uspješnim su disciplina i fokusiranje; ne samo da govorimo šta radimo, već radimo ono što govorimo.

Temeljne vrijednosti su zajednički principi na kojima se zasnivaju sadašnje i buduće aktivnosti s ciljem ispunjenja definisane misije i vizije. Ovi principi se kontinuirano prenose zaposlenim kako bi primjenjivali temeljne vrijednosti u svakodnevnom radu i tako doprinijeli zajedničkom unapređenju i izgradnji korporativne kulture Banke i Grupe.

Strategija za naredni period

U sveukupnom konstantno teškom ekonomskom okruženju, u ostvarivanju strategije Grupe ključne strateške inicijative za Centralnu i Istočnu Evropu će biti sljedeće:

- jačanje i optimizacija kapitala
- daljnje unapređenje kvaliteta portfolija
- transformacija našeg operativnog modela poslovanja, jačajući fokus na klijenta uz pojednostavljenje naših proizvoda i usluga
- jačanje i maksimiranje vrijednosti zasnovanih na strategiji odnosa sa klijentima
- uspostavljanje jednostavnih, ali jakih upravljačkih struktura, s ciljem osiguravanja dosljednosti u efikasnosti i odgovornosti kroz cijelu Grupu

Strategija naše Banke u narednim godinama biće usmjerena na očuvanje i jačanje kapitalne

osnovice i samoodrživosti, unaprijeđenje i prilagođavanje proizvoda i usluga savremenim potrebama klijenata, a na prvom mjestu transformaciju tradicionalnih kanala usluge na digitalne, te očuvanje pozicije Banke kao sistemske važne finansijske institucije na tržištu na kojem poslujemo.

Već poznati koncept „bankarstvo stvarnog života“ („real-life banking“) koji nam je omogućio da budemo realni i bliži našim klijentima nadogradili smo pristupom „Jedna Banka, Jedan UniCredit“ jer smo prepoznali da koristeći najbolje prakse unutar Grupe stvaramo svaku pojedinačnu Banku jakom i stabilnom, a našim klijentima omogućavamo najbolju uslugu.

Klijent na prvom mjestu

Naš prvi prioritet, svakog trenutka i svakog dana, jeste da pružimo uslužu klijentima, i to najbolje što možemo. Mi pružamo rješenja za široku raznolikost individualnih finansijskih potreba ljudi, kao i poslovnih potreba poduzeća. Naši proizvodi i usluge temelje se na stvarnim potrebama naših klijenata i imaju za cilj stvaranje vrijednosti, kako za pojedince, tako i za kompanije.

Razvoj zaposlenih

Naš uspjeh zavisi od kvaliteta i predanosti naših ljudi. Zbog toga smo tako ozbiljno posvećeni razvoju i jačanju svojih timova. Moramo biti sigurni da možemo privući i zadržati najbolje talente, a moramo stvoriti i gajiti okruženje i kulturu u kojoj naši zaposleni mogu rasti, napredovati i dostići svoj puni potencijal.

Makroekonomsko okruženje

Globalno ekonomsko okruženje tokom 2016. godine doživjelo je brojna iznenađenja i promjene. Rezultati izbora u Sjedinjenim Američkim Državama, izbjeglička kriza, sigurnosni problem i terorizam, referendum o izlasku Velike Britanije iz Evropske unije, samo su neki od važnih događaja koji su obilježili godinu. Globalna privredna aktivnost nije bila na zadovoljavajućem i prvobitno očekivanom nivou. Iako rizici i dalje ostaju prisutni, u narednom periodu se očekuje poboljšanje i daljnje unaprjeđenje privrednog rasta.

Tržišne kamatne stope nastavile su bilježiti pad, što je uzrokovalo velik pritisak finansijskom sektoru, ali nije dovelo do značajnijih finansijskih kriza koje bi narušile globalnu stabilnost.

Bosna i Hercegovina uglavnom nije direktno izložena prethodno pomenutim rizicima, ali s obzirom na indirektnu povezanost sa zemljama EU, kao glavnim trgovinskim partnerima, evidentirano je smanjenje vanjske potražnje i uticaj opšte nesigurnosti. Najveći direktni uticaj imale su uglavnom niske kamatne stope koje nastavljaju stvarati pritisak na marže, te deflacija koja je uglavnom povezana sa uticajem iz EU kroz aranžman valutnog odbora.

Agencija Standard and Poor's je u 2016. godini potvrdila kreditni reiting Bosne i Hercegovine B sa stabilnim izgledima, prvenstveno potaknuti odobrenjem finansijskog aranžmana između BiH i Međunarodnog monetarnog fonda u formi Proširenog programa. Očekivanja su da će aranžman osigurati stabilnost i biti podrška za provođenje reformi za unaprjeđenje privrednog rasta.

Ostvareni rast GDP-a u 2016. godini je i dalje poprilično zadovoljavajući s očekivanom stopom za kraj godine od 2,5%. Glavni pokretač rasta BDP-a u BiH je i dalje lična potrošnja, dok su izvoz i investicije ostale na veoma niskom nivou. Iako slabijeg intenziteta nego 2015. godine, očekuje se da će do novog ubrzanja, do +3%, doći već u narednoj godini. Najsnažnije trgovinske veze BiH ima upravo sa zemljama EU, te se prema

očekivanju poboljšanja u tim zemljama očekuje i pozitivan uticaj na privredu BiH.

Uprkos uobičajenim brojnim političkim previranjima i kašnjenju u provođenju reformi, i u 2016. godini BiH nastavlja sa svojim evropskim putem u proces pristupanja EU. Novi značajan trenutak je svakako bila predaja zahtjeva za članstvo u februaru 2016. godine, te dobijanje upitnika Evropske Komisije tokom decembra 2016. godine. Ostaje još samo vidjeti hoće li politički kompromis uspjeti nadvladati složeni BiH državni aparat i uspjeti ispoštovati sve rokove i podatke na vrijeme, kako bi BiH što prije dobila status zemlje kandidata.

Odnos s MMF-om zadržan je na dobrom nivou, osiguravajući i dalje osnovni izvor sredstava za fiskalnu konsolidaciju. Iako je MMF blokirao zadnje isplate IV SBA, u 2016. godini MMF je po zahtjevu vlade BiH odobrio novi aranžman po povoljnim uslovima, 443,04 miliona SDR (oko 550 miliona EUR) Proširenog aranžmana (Extended Fund Facility - EFF), ali uz strogo definisane rokove ostvarenja planiranih reformi za poboljšanje poslovnog okruženja, smanjenja javnog duga, i očuvanja stabilnosti finansijskog sektora. Prva tranša je dodjeljena u jesen 2016. godine, ali već druga nije osigurana, budući da su lokalne vlasti već tada propustile usaglasiti Zakon o akcizama koji je bio jedan od preduslova za povlačenje sredstava.

Važnost ovog aranžmana nije samo u direktnoj finansijskoj pomoći nego odlučujućoj ulozi mobilizacije internacionalnih finansijskih sredstava koja se očekuju od EU i Svjetske banke. Međutim, izuzetno je važno da već u 2017. godini MMF sredstva budu dostupna za povlačenje, budući da dospijeva otplata IV SBA koja će najviše pogoditi upravo 2017. i 2018. godinu.

Industrijska proizvodnja je u 2016. godini ostvarila stopu rasta od 4,3%. Građevinski sektor posebno u dijelu izgradnje infrastrukturnih objekata doživio je ponovno izostanak i kašnjenje značajnih projekata. Za narednu godinu se očekuje da će nastavak

Makroekonomsko okruženje (NASTAVAK)

radova na koridoru Vc imati pozitivan efekt na ovu industrijsku granu i cjelokupnu privredu.

Procijenjeni deficit platnog bilansa u 2016. je nešto veći nego u 2015. (6,1% vs 5,7% BDP-a). Mnogo veće neravnoteže se očekuju u 2017. i 2018. (7,7% i 8,6% BDP-a, respektivno) s obzirom na predviđeni rast investicija i na snažnu zavisnost privrede od uvoza.

Indeks potrošačkih cijena zadržao je negativne vrijednosti sve do kraja godine, pod uticajem uvezane deflacji kroz aranžman valutnog odbora, cijena energenata, sirovina i prehrambenih proizvoda. U narednom periodu se očekuje oporavak cijena i dostizanje pozitivnih vrijednosti.

Stopa nezaposlenosti je još uvijek na neprihvatljivo visokom nivou, gdje se blage oscilacije u broju zaposlenih osjeti, ali prema službeno dostupnim podacima agencije za statistiku stopa se još uvijek ne smanjuje ispod 40%. Posebno je zabrinjavajuća izuzetno visoka stopa nezaposlenosti među mladima. Prosječna neto plata je zadržana na niskom nivou, ali procijenjen značajan uticaj sive ekonomije od 15% daje prostora za veću kupovnu moć od službeno objavljene.

Očekivanja za 2017. godinu

U 2017. godini se očekuje ubrzanje rasta BDP-a od 3%, koje će biti podstaknuto snažnom ličnom potrošnjom, uz podršku povećanja zaposlenosti i realnog raspoloživog dohotka domaćinstava, te uz očekivani oporavak vanjske potražnje i investicija.

Osim toga, postoji veliki broj infrastrukturnih i drugih velikih ulaganja stavljenih na čekanje u 2016. zbog proceduralnih problema u pripremi projekata i praznina u osiguravanju sredstva.

Pravovremeno izvršenje planiranih reformi ostaje glavni faktor rizika za daljnji rast.

Bankarski sektor u 2016. godini

Bankarski sektor u BiH je u totalu stabilan, s visokom likvidnošću i adekvatnošću kapitala od 16,1% u trećem kvartalu 2016.godine. Ipak, bankarski sektor u BiH dijeli brojne izazove s bankarskim sektorima ostalih zemalja, poput niskih kamatnih stopa koje su vršile značajan pritisak na marže, pa profitabilnost sektora još nije uspjela dostići održive osnove rasta i zastupljenost loših kredita se zadržala na visokom nivou.

U 2016. godini bankarski sektor BiH je nastavio sa smanjenjem broja banaka, dosegnuvši broj od ukupno 23 banke. U Republici Srpskoj je s krajem 2016. godine bila jedna banka manje zbog likvidacije Banke Srpske, dok je u Federaciji Bosne i Hercegovine poslovna godina završila sa dvije banke manje zbog spajanja manjih banaka. To je očekivan trend smanjenja broja s obzirom na veliku koncentraciju banaka na relativno malom tržištu. Očekuje se da će se ovaj trend i nastaviti, s obzirom na sve veće i kompleksnije regulatorne zahtjeve kojima će se vremenom približavati i tržište Bosne i Hercegovine.

Struktura sektora se nije značajno promijenila u 2016.godini. I dalje su tu dvije banke koje dominiraju po veličini aktive. Prema podacima za treći kvartal, broj zaposlenih u bankarskom sektoru se smanjio na 9 658, a broj poslovnica iznosi 873.

Visoka likvidnost banaka, uvođenje negativne kamatne stope na viškove novca koje banke drže u CBBIH, kao ni povoljne kamatne stope nisu uspjele dovesti do znatnijeg povećanja plasmana kredita. Godina je obilježena slabim kreditnim rastom od svega 2% u poređenju sa krajem 2015. godine. U dvije najveće banke nalazi se 30% ukupnog kreditnog portfelja sektora. Na rast ukupnih kredita bankarskog sektora uglavnom je uticao rast kredita plasiranih stanovništvu, dok su krediti plasirani pravnim licima ostali na gotovo istom nivou kao na kraju 2015. godine. Krediti vlasti i javnim preduzećima zaostajali su u odnosu na prethodnu godinu za -14%. Krediti privatnim preduzećima su zabilježili blagi, ali ipak pozitivan rast u poređenju sa prethodnom godinom, po stopi od 4%. Krediti

plasirani stanovništvu bilježe kontinuirani rast, ali dosta slabiji nego prethodne godine, ukazujući i na oprežno ponašanje klijenata u relativno slabom i neizvjesnom poslovnom okruženju. Sve više se aktivnosti klijenata usmjeravaju na štednju, uprkos sniženim kamatnim stopama.

Udio neprihodujućih kredita je zadržan na visokom nivou od 12,1% u 3Q 2016. Još uvijek je kvalitet aktive nešto lošiji u Republici Srpskoj, te još od drugog kvartala 2015. godine nije zabilježio rast prihodujućih kredita.

Veći udio neprihodujućih kredita u ukupnim kreditima je u segmentu pravnih lica, dok je u segmentu stanovništva nastavljeno polagano, ali kontinuirano poboljšanje. Nije bilo značajnih jednokratnih efekata, osim likvidacije jedne banke, koja s obzirom na njenu veličinu, nije dovela do značajnijih odstupanja na nivou cijelog sektora.

Ukupni depoziti klijenata premašili su volumene ukupnih kredita za više od BAM 500 miliona, pri čemu je odnos kredita i depozita pao ispod 100%. Rezultat je to nastavka rasta depozita stanovništva i u 2016. godini od +8,1% u odnosu na kraj 2015. godine. U segmentu pravnih lica tokom 2016. godine depoziti vlada uglavnom su pod velikim uticajem oscilacija MMF sredstava i dinamike izdavanja hartija od vrijednosti. Ukupni depoziti pravnim licima su porasli za 6,4% u odnosu na kraj 2015. godine, pri čemu su depoziti privatnih preduzeća porasli za 7% u odnosu na kraj 2015. godine, a depoziti vlade i javnih preduzeća za 6,2%.

Tokom 2016. godine dodatno su se povećala sredstva koja komercijalne banke drže u inostranstvu, dok je ukupan saldo računa rezervi na računu CBBIH prešao četiri milijarde BAM. Prosječna obvezna rezerva zabilježila je povećanje u odnosu na prethodnu godinu, dok je višak sredstava smanjen s obzirom da zbog negativne kamatne stope CBBIH i slabe kreditne aktivnosti, banke traže druge načine plasiranja slobodnih sredstava.

Portfolio hartija od vrijednosti u bilansima banaka BiH na kraju trećeg kvartala 2016. godine iznosio je BAM 1,7 milijardi, što je porast od 12% u odnosu

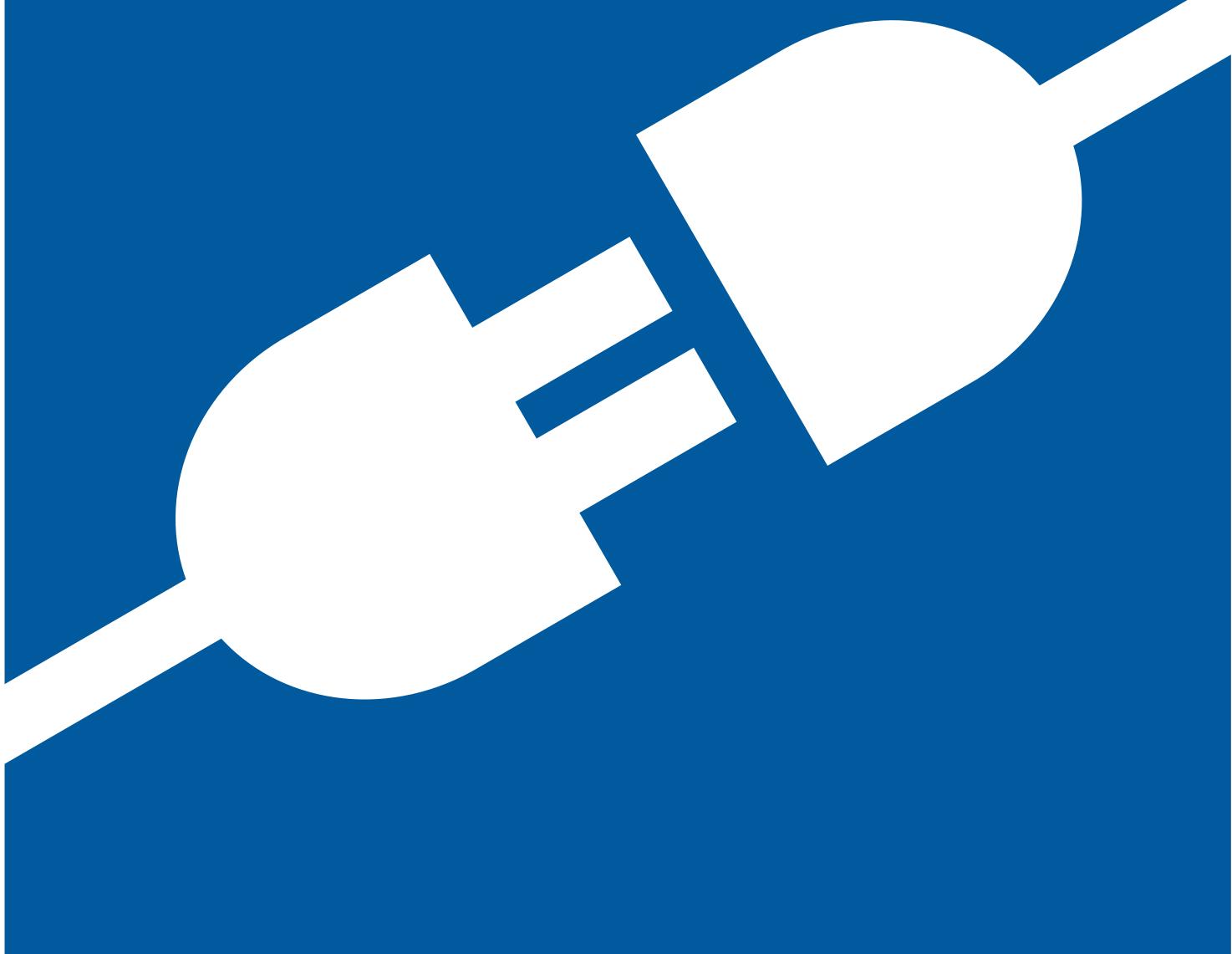
na kraj 2015. godine. Najznačajniji rast odnosi se na ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdale Republika Srpska i Federacija BiH. Tokom 2016. godine izdano je ukupno BAM 281 miliona obveznica i BAM 186 miliona trezorskih zapisa od strane Republike Srpske. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je izdala ukupno BAM 320 miliona trezorskih zapisa i BAM 140 miliona obveznica. Uglavnom je izdavanje hartija od vrijednosti pojačano u četvrtom kvartalu kada je postalo očito da nova tranša Proširenog aranžmana (Extended Fund Facility - EFF) neće biti odobrena zbog zastoja u sproveđenju reformi.

Profitabilnost bankarskog sektora je ostala krhka, u većini banaka određena smjerom kretanja troškova rezervisanja. Većina banaka nije uspjela neutralizovati smanjenje kamatnih prihoda novim aktivnostima i volumenima, te se uglavnom smanjenje pada pokušalo postići manjim rashodima na strani depozita (manje kamatne stope na depozite i razduživanje). Banke su i u dijelu nekamatnog prihoda uspijevale pronaći potencijal za rast, ali taj postojeći potencijal postaje sve manji. Nastavlja se napor u novim uštedama na strani troškova, ali značajno povećanje troškova u jednoj banci bilo je dovoljno da pogorša odnos prihoda i troškova cjelokupnog bankarskog sektora.

Očekivanja u bankarskom sektoru za 2017. godinu

Dalji razvoj bankarskog sektora u mnogome zavisi od nastavka reformi za poboljšanje cjelokupnog poslovnog okruženja u zemlji. Upravo bi te reforme trebalo da ozive tržište rada, ponovo pokrenu investicije u zemlji, a uloga banaka u ovim koracima je od neminovne važnosti. S druge strane, direktni uticaj bi trebalo da se osjetiti od planiranih izmjena u regulativi finansijskog sektora, posebno u dijelu usvajanja i harmonizacije novog zakona o bankama, rješavanje neprihodujućih kredita. U kratkoročnom periodu se ne može očekivati snažni preokret u rastu kredita i depozita, ali ostavlja se prostora u narednim godinama da očekivano ubrzanje rasta privrede kroz investicije i izvoz pravovremeno prati i kreditna aktivnost banaka.

Saradnja i sinergija

Naša sposobnost da sarađujemo i ostvarujemo sinergiju među odjelima i geografskim područjima je ono što nas čini unikatnim, te nam omogućava da budemo "Jedna banka, jedan UniCredit". Mi smo prava panevropska banka i nesmetano poslujemo kroz cijelu Grupu.

Opis poslovanja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: "Banka") je licencirana poslovna banka sa sjedištem u Banjoj Luci u Bosni i Hercegovini.

Kao pravni sljedbenik prve banke izgrađene na ovom području "Privilegovane zemaljske banke za BiH - Filijala Banja Luka" osnovane 1910. godine, UniCredit Bank a.d. Banja Luka u svojim temeljima ima najdužu tradiciju bankarskog poslovanja u Bosni i Hercegovini. U istoriji dužoj od 106-godina, ova banka je prošla kroz nekoliko različitih transformacija i uspješno poslovala u različitim pravnim i organizacionim oblicima.

Banka pruža potpunu ponudu finansijskih usluga pravnim i fizičkim licima u Republici Srpskoj,

jednom od dva entiteta u Bosni i Hercegovini. Set bankarskih usluga koje pruža Banka uključuje poslove sa stanovništvom, malim i srednjim preduzećima, korporativno i investiciono bankarstvo, poslovanje sa finansijskim institucijama i javnim sektorom, te međunarodno poslovanje.

Banka aktivno učestvuje u implementaciji novih, razvojnih projekata u bankarskom sektoru i svojim angažmanom doprinosi promovisanju inovativnog pristupa tržištu, transparentnom komuniciranju, primjeni najviših standarda u izještavanju i razmjeni znanja i iskustava stečenih kroz bogato iskustvo i pripadnost UniCredit grupi.

Karta mreže filijala

Opis poslovanja (NASTAVAK)

Segment Maloprodaje

Organizacija

Segment Maloprodaja nudi široku lepezu proizvoda i usluga namijenjenu klijentima fizičkim licima, kroz sferu porodičnog i preduzetničkog bankarstva, a putem mreže filijala i kroz direktne kanale distribucije.

Poslovna mreža Banke podijeljena je u 6 regija, koje su dalje podijeljene na filijale i agencije locirane širom Republike Srpske, sa ukupno 37 organizacionih jedinica na kraju 2016. godine.

Maloprodaja u svom portfoliju broji više od 319 hiljada klijenata u okviru segmenta fizičkih lica i srednjih i malih preduzeća.

Evropska unija (EU) i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) u saradnji sa tri lokalne banke sa tržišta BiH, pokrenule su novi program podrške malim i srednjim preduzećima u BiH.

Naša Banka je ponovo jedina u Republici Srpskoj putem koje zainteresovani klijenti, a koji zadovoljavaju preduslove, mogu aplicirati za sredstva iz kreditne linije pod nazivom BiH-SME-CSF (engl: Bosnia and Herzegovina SME Competitiveness Support Framework). Ova kreditna linija je namijenjena srednjim i malim preduzetnicima koji žele poboljšati svoje sposobnosti pri pristupu i suočavanju sa tržištem Evropske Unije (EU).

Pored novčanih sredstava ova kreditna linija nudi podršku pri uvođenju standarda EU na nivou SME-a u područjima zaštite okoline, sigurnosti i zaštite na radu, te unapređenje kvaliteta i sigurnosti proizvoda.

Klijenti prepoznaju Banku kao pouzdanog partnera, te je zahvaljujući tome Banka tokom 2016. godine zabilježila rast tržišnih udjela i u kreditima i depozitima Maloprodaje.

Volumen kredita fizičkim licima je iznosio BAM 423 miliona, sa povećanjem tržišnog udjela do 21% u Republici Srpskoj i 5,3% u BiH s krajem novembra 2016. Važno je primjetiti da su svi ključni indikatori kvaliteta portfolija su poboljšani. Glavni pokretač ovog rasta su bili novi nemajenski krediti prilagođeni potrebama klijenata i zahtjevima tržišta.

Usljed jačanja povjerenja klijenata u Banku, kao rezultat poboljšanja i učvršćivanja tržišne reputacije, depoziti fizičkih lica su se povećali do BAM 354 miliona, rezultirajući povećanjem tržišnog učešća do 12,3% u RS i 3,3% u BiH s krajem novembra 2016.

Razvoj proizvoda Banke se nastavio u 2016. godini primarno u području proizvoda kartica i direktnih kanala, što je preduslov za migraciju poslovanja prema kanalima prodaje (m-bank, e-banking, ATM's, POS itd.), koja će nam omogućiti da pružimo uslugu na brži i jednostavniji način našim klijentima, u skladu sa potrebama modernog doba.

U isto vrijeme, važno je istaći da smo u segmentu prodaje ostali posvećeni povećanju kvaliteta ljudskih resursa, kao jednom od ključnih preduslova za rast i dugoročnu održivost i stabilnost Banke.

Poslovne aktivnosti u 2016. godini

Klijenti u banci traže partnera, traže nekoga ko je pouzdan i siguran i ko će ih duže vrijeme moći pratiti. Razvojna strategija Banke je usmjerena na prilagođavanje potrebama klijenata i razvoj novih tehnologija koje odgovaraju tim zahtjevima.

U prvoj fazi procesa digitalizacije, u 2016. godini je implementirana nova, redizajnirana web stranica koja omogućava jednostavno i brzo pretraživanje informacija kroz jasan i pregledan prikaz.

Digitalizacija i jačanje direktnih kanala je u Grupi prepoznato kao jedan od ključnih pravaca razvoja. Značajno mjesto u tome ima elektronsko i mobilno bankarstvo.

Savremene informacione tehnologije danas nam pružaju mogućnost da putem mobilnog telefona pristupimo svom računu u Banci i izvršimo željene transakcije, u bilo koje vrijeme i sa bilo kojeg mjestu, čime samo bankarstvo poprima karakteristike globalnog.

Mobilna aplikacija naše Banke izrađena je po najvišim tehnološkim, ali i sigurnosnim standardima, a moderan dizajn i pregledna navigacija omogućava jednostavno kretanje kroz aplikaciju.

Još jedna od prednosti korištenja mobilnog bankarstva je što, osim uštede vremena, klijenti štede i novac jer je plaćanje značajno jeftinije u odnosu na transakcije na šalteru Banke.

Sektor Korporativnog i investicionog bankarstva

Organizacija

Segment Korporativnog i investicionog bankarstva posluje sa klijentima velikim i srednjim preduzećima kojima, uz proizvode finansiranja, takođe nudi proizvode iz domena globalnog transakcionog bankarstva i finansijskih tržišta.

Posredstvom poslovnih centara, Banka pokriva cijelo područje Republike Srpske, i vodi poslovne odnose sa više od hiljadu klijenata velikih i srednjih po veličini, uključujući javne i finansijske institucije.

Poslovne aktivnosti u 2016. godini

Tokom 2016. godine, ključni fokus Korporativnog i investicionog bankarstva je bio na poslovnom odnosu sa stabilnim i perspektivnim kompanijama, kao i javnim sektorom i Vladom RS. Strategija usmjerena prema navedenim klijentskim grupama je rezultovala u značajnoj poslovnoj aktivnosti i u području kredita i depozita.

Uprkos izazovnom okruženju i negativnim trendovima kamatnih stopa, Banka je povećala kreditiranje korporativnim klijentima, sa ukupnim iznosom kredita na kraju 2016. godine od BAM 461,8 miliona, što je rezultovalo rastom tržišnog učešća do 19,8% u Republici Srpskoj i 5,6% u BiH s krajem novembra 2016, dok su depoziti korporativnih klijenata iznosili BAM 390 miliona sa povećanjem tržišnog učešća s krajem novembra 2016 do 21,5% u Republici Srpskoj i 5% na nivou BiH. Ojačana je struktura i stabilnost kreditnog portfolija, zadržavajući udio loših kredita na značajno nižem nivou u odnosu na tržište. Takođe, tokom cijele godine Banka je sudjelovala na aukcijama hartija od vrijednosti i potvrdila svoje visoko tržišno učešće i u ovom segmentu poslovanja.

Tokom 2016. godine, UniCredit Bank a.d. Banja Luka je učestvovala u svim značajnijim i velikim poslovima u privatnom sektoru u zemlji, koji su povezani sa klijentima korporativnog bankarstva, zadržavajući dominantnu poziciju u poslovnom odnosu sa državom i javnim institucijama.

Banka je takođe pružala podršku domaćim kompanijama posredstvom projekata u području

obnovljive energije i poboljšanja energetske efikasnosti (GGF) i podrške Ženama u biznisu kao i malim i srednjim preduzećima, u saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama (EBRD).

U prethodnom periodu, naši naporci su bili fokusirani na jačanje i promovisanje Centra za internacionalne klijente, kako kroz razvoj uslužnog modela tako i kroz implementaciju akcionih planova za akviziciju novih, i građenje holističkog poslovног odnosa sa postojećim klijentima.

Fokus na internacionalne klijente je prisutan u cijeloj UniCredit Grupi, omogućavajući Banci da stekne veliku prednost na podršci Grupe koristeći njeno znanje i iskustvo, ali i dajući vlastiti doprinos razvoju modela i jačanja odnosa sa međunarodnim klijentima.

Zahvaljujući UniCredit Grupi, klijentima iz BiH smo ponudili jedinstvenu mogućnost i privilegiju pridruživanju programu ELITE uključenjem u UniCredit CEE Lounge. Putem programa ELITE, UniCredit Grupa, kao ključni bankarski partner Grupe Londonske berze, malim i srednjim preduzećima iz svog portfolija klijenata iz srednje i istočne Europe, omogućava brži razvoj i unaprijeđenje poslovanja i nudi vrhunsko usavršavanje rukovodilaca uz podršku vodećih evropskih poslovnih škola, te dijeljenje znanja i najbolje prakse.

Kako bi bili prilagođeni globalnim kretanjima i potrebama tržišta, jedan od osnovnih fokusa je razvoj direktnih kanala i elektronskog bankarstva, s ciljem efikasnijeg poslovanja naših klijenata, pri tome vodeći računa o sigurnosti njihovog poslovanja.

Konstantnim poboljšanjem našeg poslovног modela i naših proizvoda, želimo da ostanemo posvećeni i bliski našim klijentima, s ciljem da zajedno postignemo što bolje poslovne rezultate. Stičući prednost na snazi UniCredit Grupe i uzimajući u obzir specifičnosti lokalnog tržišta, mi obezbjeđujemo integrisani pristup rješenjima, poboljšavamo kvalitet naših proizvoda i usluga, povećavamo efikasnost i nastojimo omogućiti lakoću u poslovanju našim klijentima. Dugoročni i partnerski poslovni odnos s našim klijentima, te podrška razvoju naše privrede, kroz projekte od javnog značaja, ostaju i dalje osnovni prioriteti.

Finansijski pregled

Finansijski izvještaji Banke su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, prema kojem su sva pravna lica dužna da sastavljaju finansijske izvještaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu: MRS i MSFI).

Banka je u izvještajnom periodu poslovala u skladu sa Zakonom o bankama RS i odlukama propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: ABRS), kao i drugim važećim zakonskim i podzakonskim propisima,

te sastavljala izvještaje propisane od strane ABRS i drugih domaćih institucija, kao i izvještaje za većinskog vlasnika (upravljačke i za potrebe izrade konsolidovanih izvještaja na nivou UniCredit Grupe).

Finansijski pokazatelji

Banka je u 2016. godini potvrdila prethodni trend stalnog rasta i održavanja visokih standarda u pogledu profitabilnosti i efikasnosti.

Pregled finansijskih pokazatelja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka	2016	2015	Promjene
u hiljadama BAM			
Bilans uspjeha			
Ukupni operativni prihodi	63.277	59.783	5,8%
Ukupno operativni troškovi	(30.498)	(29.747)	2,5%
Dobit prije oporezivanja	24.785	23.304	6,4%
Neto dobit za godinu	22.383	21.376	4,7%
Bilans stanja			
Krediti i potraživanja od komitenata	854.683	840.473	1,7%
Depoziti i krediti od komitenata	790.217	754.151	4,8%
Kapital i rezerve	186.670	174.515	7,0%
Ukupna aktiva	1.400.048	1.255.022	11,6%
Adekvatnost kapitala			
Ukupna rizična aktiva	877.473	835.147	5,1%
Neto kapital (regulatorni kapital)	161.434	152.590	5,8%
Koefficijent adekvatnosti kapitala	18,4%	18,3%	0,1 pp
Pokazatelji poslovanja			
Ukupni operativni troškovi u ukupnom operativnom prihodu	48,2%	49,8%	-1,6 pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječan kapital i rezerve (ROAE)	12,4%	12,4%	0,0 pp
Prinos poslije oporezivanja na prosječnu neto aktivu (ROAA)	1,8%	1,9%	-0,1 pp
Odnos kredita i depozita komitenata	108,2%	111,4%	-3,2 pp
Number of employees	429	431	-
Number of organizational units	37	36	-

Bilans uspjeha

Ostvarena neto dobit u 2016 iznosi BAM 22,4 miliona i veća je za 4,7% od dobiti ostvarene u prethodnoj godini.

Ukupan operativni prihod u 2016. godini iznosi BAM 63,3 miliona što je za 5,8% više u poređenju sa ostvarenim operativnim prihodima u 2015. godini, kao rezultat rasta i neto prihoda od kamata i neto prihoda od naknada i provizija.

Ukupni operativni troškovi u 2016. godini iznose BAM 30,5 miliona i bilježe rast od 2,5% u odnosu

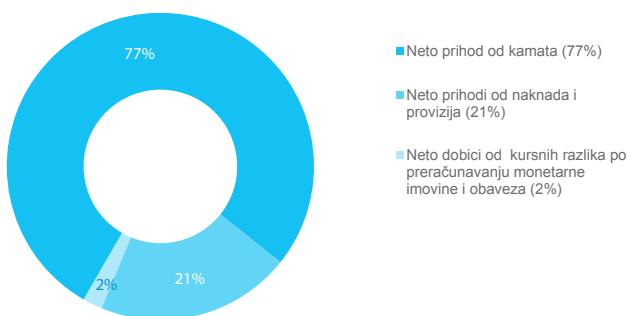
na prethodnu godinu, uglavnom kao rezultat rasta ostalih troškova.

Učešće operativnih troškova u ukupnom operativnom prihodu je smanjeno sa 49,8% na 48,2%, što predstavlja pozitivan trend, a rezultat je većeg povećanja ukupnih prihoda u odnosu na povećanje ukupnih operativnih troškova.

Značajniji rast operativnih prihoda je rezultirao povećanjem dobiti prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja za iznos od BAM 2,7 miliona u odnosu na prošlu godinu.

Struktura operativnog prihoda i struktura operativnih troškova

Struktura operativnog prihoda

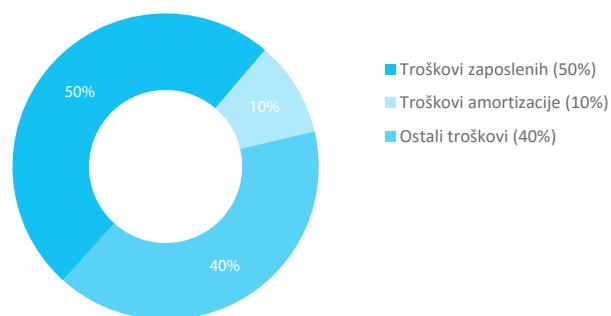

Neto prihod od kamata ostvaren je u iznosu od BAM 49,0 miliona, što je za 5,2% više u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 77% ukupnog operativnog prihoda Banke. Rast neto kamatnog prihoda u odnosu na prethodnu godinu rezultat je većeg volumena kredita i ulaganja u hartije od vrijednosti te nižeg kamatnog rashoda po izvorima finansiranja.

Neto prihod od naknada i provizija iznosi BAM 13,0 miliona što je za 9,0% više u odnosu na isti period prethodne godine, te čini 21% ukupnog operativnog prihoda. Povećanje naknada je rezultat većeg prihoda po naknadama od kredita, te većeg prihoda od platnog prometa.

Neto dobici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza u 2016.godini iznose BAM 1,3 miliona i čine svega 2% ukupnog operativnog prihoda Banke.

Struktura operativnih troškova

Struktura Ukupnih operativnih troškova je zadržana na približno istom nivou kao i prethodne godine. Troškovi zaposlenih sa BAM 15,1 miliona čine 50% ukupnih operativnih troškova, što je na istom nivou kao i prethodne godine. Ostali administrativni troškovi sa BAM 12,3 miliona učestvuju sa 40% u Ukupnim operativnim troškovima, dok troškovi amortizacije materijalne i nematerijalne imovine iznose BAM 3,1 miliona i čine 10% Ukupnih operativnih troškova. Zabilježeni rast Ukupnih operativnih troškova u odnosu na prethodnu godinu (+2,5% g/g), najvećim dijelom je rezultat rasta troškova informaciono-komunikacione tehnologije i konsultantskih usluga.

Tokom 2016. Banka je izdvojila BAM 7,8 miliona na ime troškova umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne gubitke što je za BAM 1,5 milion ili 24,8% više u odnosu na prethodnu godinu.

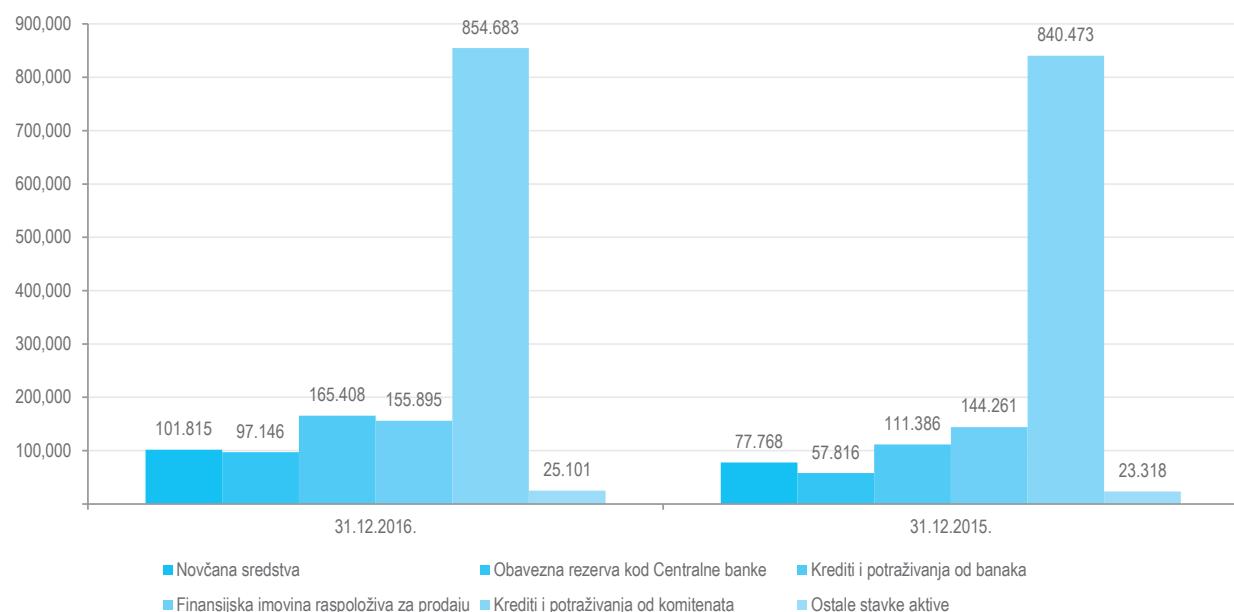
Finansijski pregled (NASTAVAK)

Bilans stanja

Aktiva

Na kraju 2016. godine, ukupna aktiva Banke dostiže iznos od BAM 1,4 milijarde, i veća je za 11,6% u odnosu na kraj prethodne godine.

Struktura aktive Banke

U strukturi aktive Banke najznačajniji udio od 61% imaju krediti i potraživanja od komitenata koji iznose BAM 854,7 miliona i bilježe rast od 1,7% u odnosu na kraj prethodne godine. Krediti i potraživanja od banaka iznose BAM 165,4 miliona, a zajedno sa obaveznom rezervom kod Centralne banke BiH i novčanim sredstvima čine 26% ukupne aktive Banke.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju učestvuje sa 11% u ukupnoj aktivi Banke. Ista iznosi BAM 155,9 miliona što je za 8,1% više u odnosu na kraj prethodne godine, a najvećim dijelom je čine hartije od vrijednosti koje je izdala Vlada Republike Srpske.

Ostale stavke aktive čine nekretnine i oprema, nematerijalna imovina, finansijska imovina po fer

vrijednosti koja se vrednuje kroz bilans uspjeha, odložena poreska sredstva i ostala aktiva.

U strukturi najznačajnije stavke aktive – krediti i potraživanja od komitenata, približno jednako su zastupljeni krediti pravnim (54%) i krediti fizičkim licima (46%). Neto krediti pravnim licima na dan 31.decembar 2016. godine iznose BAM 460,0 miliona, dok neto krediti fizičkim licima iznose BAM 394,9 miliona.

Bruto krediti plasirani pravnim licima su na približno istom nivou u odnosu na kraj prethodne godine, dok su krediti plasirani fizičkim licima povećani za 5,5% u poređenju sa krajem prethodne godine.

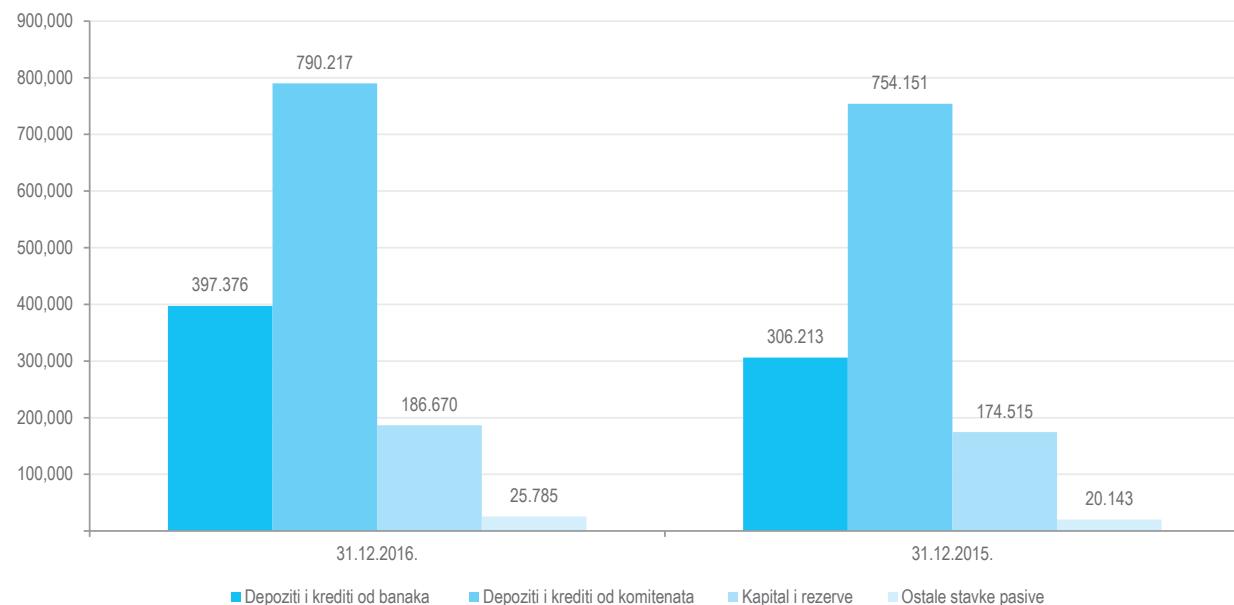
Pasiva

U strukturi pasive Banke, najznačajnije učešće imaju Depoziti i krediti od komitenata (56%). Ukupni Depoziti i krediti od komitenata iznose BAM 790,2 miliona i povećali su se za BAM 36,1 miliona ili 4,8% u poređenju sa stanjem na kraju prethodne godine.

Depoziti od banaka iznose BAM 397,4 miliona što je za BAM 91,2 miliona ili 29,8% više u odnosu na kraj prethodne godine.

Ukupni depoziti i uzeti krediti od banaka i komitenata na dan 31. decembar 2016. godine iznosili su BAM 1.187,6 miliona (31.12.2015: BAM 1.060,4 miliona), što je za BAM 127,2 milion ili 12% više od stanja na kraju prethodne godine.

Struktura pasive Banke

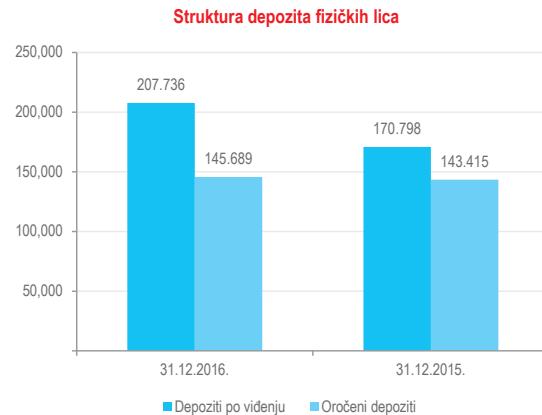
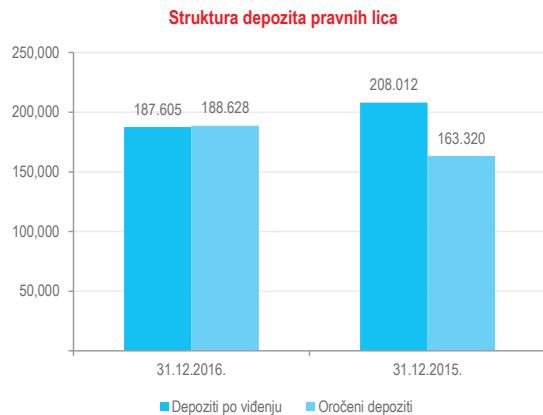
U strukturi depozita i kredita od komitenata, depoziti i uzeti krediti od pravnih lica čine 55%, dok depoziti fizičkih lica čine 45%.

Depoziti pravnih lica su na kraju 2016. godine iznosili BAM 376,2 miliona, što je za BAM 4,9 miliona ili 1,3% više u odnosu na kraj prethodne godine. U strukturi depozita pravnih lica jednako su zastupljeni i depoziti po viđenju i oročeni depoziti.

Depoziti fizičkih lica su iznosili BAM 353,4 miliona, što je za BAM 39,2 miliona ili 12,5% više u poređenju sa prethodnom godinom. Depoziti po viđenju fizičkih lica čine 58,8%, dok oročeni depoziti čine 41,2% ukupnih depozita fizičkih lica.

Finansijski pregled (NASTAVAK)

Struktura depozita pravnih i fizičkih lica

Odnos kredita i depozita komitenata je smanjen sa 111,4% na 108,2% kao posljedica značajnijeg povećanja depozita komitenata u odnosu na povećanje kredita plasiranih komitentima u 2016. u odnosu na 2015. godinu.

Kapital i rezerve

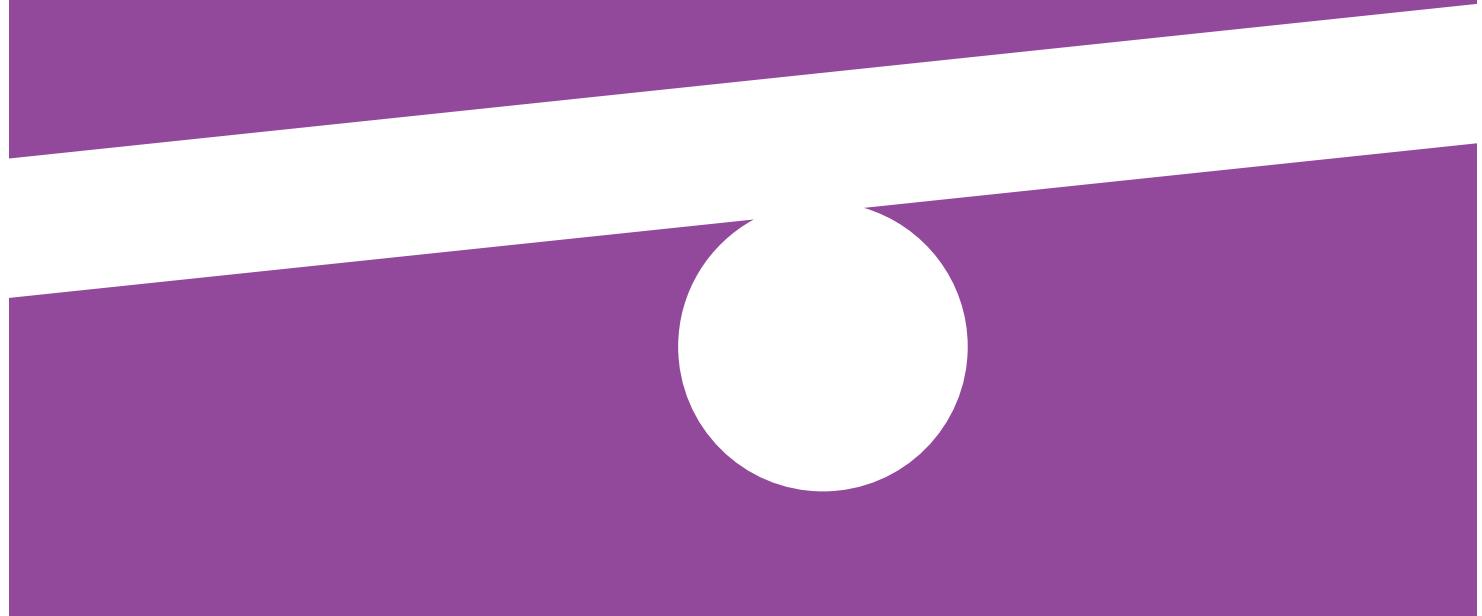
Kapital i rezerve Banke na kraju 2016. godine iznose BAM 186,7 miliona, što je za BAM 12,2 miliona više u odnosu na kraju prethodne godine kao posljedica povećanja rezervi iz dobiti.

Na osnovu odluke Skupštine, Banka je u 2016. godini isplatila dividendu akcionarima u ukupnom iznosu od BAM 10,69 miliona (50% neto dobiti iz 2015).

Preostali iznos neto dobiti iz 2015. godine raspoređen je ostale rezerve iz dobiti.

Adekvatnost kapitala sa 31.12.2016. iznosi 18,4% (31.12.2015. 18,3%), što je značajno iznad regulatornog minimuma od 12%.

Upravljanje rizikom

Kako bismo bili uspješni u onome što radimo, mi moramo preuzimati rizike, ali i strogo upravljati tim rizicima. Moramo u potpunosti biti svjesni posljedica svojih odluka, te moramo preuzimati rizike, ali samo one prave. U tom cilju, moramo imati kvalitetno upravljanje rizikom u svemu što radimo.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

U skladu sa Zakonom o bankama RS i Statutom Banke organi upravljanja Bankom su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava Banke. Pored organa upravljanja, Banka ima i Odbor za reviziju.

Skupština Banke

Najviši organ upravljanja Bankom je Skupština, koju čine njeni akcionari. Skupštinom predsjedava i odluke potpisuje predsjedavajući Skupštine kojeg biraju prisutni akcionari na početku svakog zasjedanja.

Na dan 31.12.2016. godine Banka je imala ukupno 67 akcionara, od kojih najveće učešće ima UniCredit S.p.A, Roma sa 98,44% učešća u ukupnom kapitalu Banke.

Akcionarski kapital Banke na dan 31.12.2016. godine iznosi BAM 97.055 hiljada, a sastoji se od 138.650 običnih akcija klase „A“, nominalne vrijednosti BAM 700,00 po jednoj akciji.

Prema vlasničkoj strukturi akcionara privatni kapital učestvuje sa 99,9% i zadružni sa 0,1% u ukupnom kapitalu Banke, a prema porijeklu kapitala 98,5% čini strani kapital, a 1,5% domaći kapital.

Obične akcije klase „A“ daju pravo na jedan glas u Skupštini Banke. Vlasnici običnih akcija imaju pravo upravljanja Bankom, pravo učešća u dobiti i druga prava utvrđena Statutom, zakonskim i drugim propisima.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor upravlja poslovanjem Banke, utvrđuje poslovnu politiku i donosi opšta akta. Nadzorni odbor ima predsjednika i šest članova koje biraju akcionari na Skupštini Banke na period od četiri godine.

Na dan 31.12.2016. godine Nadzorni odbor Banke čine:

Miljenko Živaljić	predsjednik	Zagrebačka banka d.d.
Claudio Cesario	zamjenik predsjednika	Zagrebačka banka d.d.
Jasna Mandac	član	Zagrebačka banka d.d.
Dijana Hrastović	član	Zagrebačka banka d.d.
Helmut Haller	član	UniCredit S.p.A.
Martin Klauzer	član	UniCredit S.p.A.
Georg Günther	član	UniCredit S.p.A.
Horndasch		

Uprava Banke

Uprava organizuje, rukovodi i koordiniše poslovanje Banke, predstavlja i zastupa Banku prema trećim licima, odgovorna je za zakonito poslovanje i provođenje odluka organa upravljanja, kao i usvojenih planova, strategije i poslovne politike.

Upravu Banke imenuje Nadzorni odbor, uz prethodno pribavljenu saglasnost Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Članovi Uprave Banke u 2016. godini su:

Gordan Pehar	Direktor (Dalibor Ćubela do 31.07.2016.)
Siniša Adžić	Izvršni direktor Korporativnog i investicionog bankarstva
Borislav Petrov Guenov	Izvršni direktor za Maloprodaju (Slaven Rukavina do 31.07.2016.)
Sandra Vojnović	Izvršni direktor za Upravljanje finansijama do 22.12.2016.

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju je odgovoran za nadzor sproveđenja i angažovanje vanjske revizorske kuće koja će obavljati reviziju finansijskih izvještaja, te nadgledanje poslova interne revizije uključujući kontrolu izvještaja i periodičnih obračuna u toku godine.

Odbor za reviziju sastoji se od pet članova koje imenuje Nadzorni odbor na period od četiri godine.

Na dan 31.12.2016. godine Odbor za reviziju Banke čine:

Danimir Gulin	predsjednik	Nezavisni član
Marijana Brcko	član	Zagrebačka banka d.d.
Hrvoje Matovina	član	Zagrebačka banka d.d.
Christian Pieschel	član	UniCredit Bank Austria AG
Ante Križan	član	Zagrebačka banka d.d.

Zaposleni

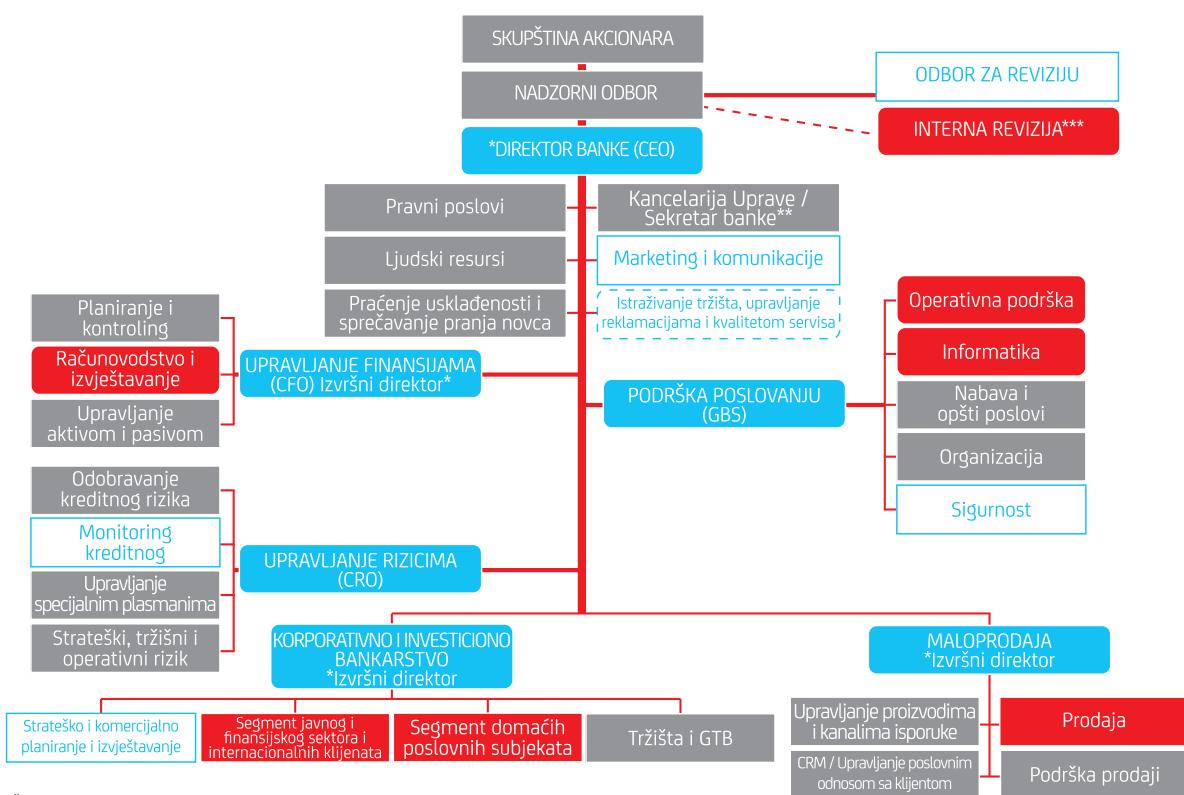
Na kraju 2016. godine, Banka je imala 429 zaposlenih.

Svjesni da naš dosadašnji, a i budući razvoj zavisi od kvaliteta i posvećenosti naših zaposlenih, konstantno radimo na unapređenju znanja i kompetencija, ciljanim obukama i edukacijama, koristeći savremene tehnologije i alate poput: učenje elektronskim putem, učestvovanje u projektima sticanja i razmjene znanja

u okviru Grupe, mentoringa i ostalim. U razvojnim aktivnostima, Banka posebnu pažnju daje treninzima prodajnog osoblja, rukovodiocima i zaposlenima visokog potencijala, identifikovanim kao talenti.

Posredstvom sistema ocjene radne uspješnosti, Banka promoviše kulturu komuniciranja i povratne informacije, sve sa ciljem poboljšanja individualne uspješnosti i cjelokupne uspješnosti Banke. Svjesni smo brzih i čestih promjena na tržištu i novih svjetskih trendova, stoga pomoći razvojnih aktivnosti usmjerenih na zaposlene, prilagođavamo se promjenama i zahtjevima tržišta. U srži našeg poslovanja je zadovoljstvo naših zaposlenih stoga provođenjem redovnog internog istraživanja internog zadovoljstva, dobijamo povratne informacije od svih odjela i zaposlenih, na osnovu kojih planiramo aktivnosti za unaprijeđenje iz godine u godinu. Promovišemo kulturu jednakih prilika za sve, ohrabrujemo na proaktivnost i agilnost te internu mobilnost, i pružamo prilike za lični rast i razvoj.

Organizaciona struktura Banke na dan 31. decembar 2016. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

Deloitte.

Deloitte d.o.o. Banja Luka
Braće Mažar i majke Marije 58 i 60
78000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

Tel: +387 (0)51 223 500
Faks: +387 (0)51 224 990
www.deloitte.com

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru i akcionarima Unicredit Bank a.d. Banja Luka

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja (strana 2 do 68) UniCredit Bank a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Banka"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2016. godine, i odgovarajući izvještaj o ukupnom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu, i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i standardima revizije primjenjivim u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

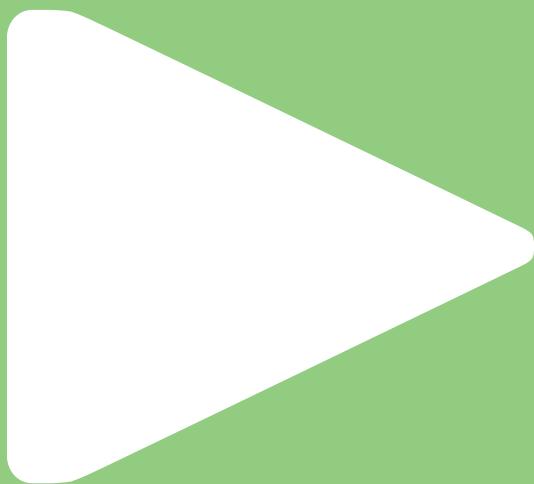
Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijski položaj UniCredit Bank a.d. Banja Luka na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i promjene u novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje.

Deloitte d.o.o.

Deloitte d.o.o.
Banja Luka

13. februar 2017. godine

Izvršenje i disciplina

Znamo da za dobar poslovni rezultat moramo biti izuzetno disciplinovani u izvršavanju svih svojih zadataka. Pored strateškog plana, imamo uspostavljena i mjerila učinka, koja našim timovima pružaju jasne ciljeve i redovnu provjeru napretka, kako bi se u svakom trenutku osiguralo da smo na pravom putu.

Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2016.

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU

	Napomene	Za godinu koja se završava 31. decembra	
		2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Prihodi od kamata	6	63.455	62.426
Rashodi od kamata	7	(14.491)	(15.901)
Neto prihodi od kamata		48.964	46.525
Prihodi od naknada i provizija	8	15.112	14.167
Rashodi od naknada i provizija	9	(2.120)	(2.252)
Neto prihodi od naknada i provizija		12.992	11.915
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	10	3	10
Neto dobici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	11	1.318	1.324
Dobici/(gubici) od investiranja		-	9
Ukupni operativni prihodi		63.277	59.783
Troškovi zaposlenih	12	(15.116)	(15.115)
Troškovi amortizacije	22,23	(3.074)	(3.068)
Ostali troškovi	13	(12.308)	(11.564)
Ukupno operativni troškovi		(30.498)	(29.747)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja		32.779	30.036
Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	14	(7.784)	(6.236)
Rezervisanja za rizike i troškove	15	(103)	(346)
Ostali operativni prihodi i rashodi		(249)	(137)
Dobici/gubici od prodaje nekretnina i opreme		142	(13)
Dobit prije oporezivanja		24.785	23.304
Porez na dobit	16	(2.402)	(1.928)
Dobit za godinu		22.383	21.376
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit			
Stavke koje mogu biti naknadno reklassifikovane u dobitke ili gubitke:			
- Dobici od finansijske imovine raspoložive za prodaju		460	226
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		22.843	21.602
Obična i razrijeđena zarada po akciji (u BAM)	31	161,44	154,17

Ovi finansijski izvještaji su utvrđeni od strane Uprave Banke, dana 7. februara 2017.godine.

Potpisano u ime UniCredit Bank a.d. Banja Luka:

Gordan Pehar,
Direktor

Siniša Adžić
Izvršni direktor

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU

Na dan

	Napomene	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Imovina			
Novčana sredstva	17	101.815	77.768
Obavezna rezerva kod Centralne banke	18	97.146	57.816
Krediti i potraživanja od banaka	19	165.408	111.386
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	21a	155.895	144.261
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		534	548
Krediti i potraživanja od komitenata	20	854.683	840.473
Nekretnine i oprema	22	16.192	16.345
Nematerijalna imovina	23	4.566	3.424
Ostala aktiva	24	3.806	2.940
Odložena poreska sredstva	29	3	61
Ukupno imovina		1.400.048	1.255.022
Obaveze			
Depoziti i krediti od banaka	25	397.376	306.213
Depoziti i krediti od komitenata	26	790.217	754.151
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		-	209
Ostale obaveze	27	23.459	17.726
Rezervisanja za obaveze i troškove	28	2.026	2.207
Obaveza za porez na dobit		300	1
Ukupno obaveze		1.213.378	1.080.507
Kapital i rezerve			
Akcijski kapital	30	97.055	97.055
Emisiona premija		373	373
Regulatorne rezerve za kreditne gubitke	4a	3.496	3.496
Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti		19	(441)
Zakonske rezerve		9.706	9.706
Ostale rezerve iz dobiti		28.050	17.362
Akumulirani dobitak		25.588	25.588
Neto dobit za godinu		22.383	21.376
Ukupno kapital i rezerve		186.670	174.515
Ukupno obaveze, kapital i rezerve		1.400.048	1.255.022

Finansijski izvještaji za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU

	Share capital '000 BAM	Emisiona premija '000 BAM	Regulatorne rezerve za kreditne gubitke '000 BAM	nastale po računa fer vrijednosti '000 BAM	Rezerve				Neto dobit za godinu '000 BAM	Neto dobit za godinu '000 BAM
					Zakonske rezerve '000 BAM	Ostale rezerve iz dobiti '000 BAM	Akumulirani dobitak '000 BAM			
Stanje na dan 1. januara 2015.	97.055	373	3.496	(667)	9.706	8.511	25.588	17.702	161.764	
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	8.851	8.851	(17.702)	-	-
Isplata dividende	-	-	-	-	-	-	(8.851)	-	(8.851)	
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	21.376	21.376	
Ostala sveobuhvatna dobit										
Neto gubitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	226	-	-	-	226	
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	226	-	-	-	226	
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	226	-	-	21.376	21.602	
 Stanje na dan 31. decembra 2015.	 97.055	 373	 3.496	 (441)	 9.706	 17.362	 25.588	 21.376	 174.515	
 Stanje na dan 1. januara 2016.	 	 	 	 	 	 	 	 	 	
Raspodjela dobiti	-	-	-	-	-	10.688	10.688	(21.376)	-	-
Isplata dividende (napomena 31)	-	-	-	-	-	-	(10.688)	-	(10.688)	
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	-	22.383	22.383	
Ostala sveobuhvatna dobit										
Neto dobitak od promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	460	-	-	-	460	
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	460	-	-	-	460	
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	460	-	-	22.383	22.843	
 Stanje na dan 31. decembra 2016.	 97.055	 373	 3.496	 19	 9.706	 28.050	 25.588	 22.383	 186.670	

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU

	Za godinu koja se završava 31. decembar	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti			
- Naplaćena kamata	63.455	62.426	
- Naplaćene provizije i naknade	15.112	14.167	
- Plaćena kamata	(14.491)	(15.901)	
- Plaćene provizije i naknade	(2.120)	(2.252)	
- Plaćeni troškovi poslovanja	(27.424)	(26.679)	
- Neto prilivi od trgovanja	1.318	1.324	
- Ostali odlivi	(104)	(131)	
1. Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti	35.746	32.954	
Promjene u poslovnoj imovini i obavezama			
Povećanje kredita i plasmana drugim bankama	(54.022)	5.753	
Povećanje kredita komitentima	(21.532)	(141.217)	
Povećanje obračunate kamate i ostale aktive	(871)	(1.760)	
Povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke	(39.330)	(6.642)	
Povećanje depozita banaka	91.163	56.455	
Povećanje depozita komitenata	36.066	91.622	
Povećanje ostalih obaveza	5.733	1.382	
2. Neto Promjene u poslovnoj imovini i obavezama	17.207	5.593	
3. Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti prije poreza (1+2)	52.953	38.547	
4. Izdaci poreza na dobit	(2.101)	(1.927)	
5. Neto priliv novca iz poslovnih aktivnosti (3+4)	50.852	36.620	
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti			
Kupovina nekretnina, opreme i nematerijalne imovine	(4.471)	(4.794)	
Povećanje finansijske imovine raspoložive za prodaju	(11.634)	(15.155)	
Povećanje finansijske imovine koja se drži do dospijeća	-	36	
Isplata dividende	(10.700)	(8.822)	
6. Neto odliv novca iz ulagačkih aktivnosti	(26.805)	(28.735)	
7. Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta (5+6)	24.047	7.885	
8. Novac i ekvivalenti novca na početku perioda	77.768	69.883	
9. Novac i ekvivalenti novca na kraju perioda (7+8)	101.815	77.768	

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016.

1. Društvo koje je predmet izvještavanja

UniCredit Bank a.d. Banja Luka („Banka“) je akcionarsko društvo registrovano sa sjedištem u Republici Srpskoj, za obavljanje platnog prometa, kreditnih, depozitnih i drugih bankarskih poslova u zemlji i inostranstvu, u skladu sa propisima Republike Srpske.

Istorijat Banke vezuje se za početak prošlog vijeka, odnosno za 1911. godinu i osnivanje Novčanog zavoda koji je kasnije prerastao u Banku za trgovinu i obrt. U narednih 60 godina izvršene su brojne transformacije i promjene naziva pod kojima je Banka poslovala i to: od 1956. godine Sreska komunalna banka, od 1961. godine Komunalna banka, a od 1966. godine Kreditna banka. Reformom bankarskog sistema 1971. godine Kreditna banka je ušla u sastav Privredne banke Sarajevo kao njena filijala, a 1976. godine dobila je visok stepen samostalnosti i registrovana kao Osnovna banka. Odlukom Skupštine osnivača u decembru 1989. godine Banka se izdvojila iz sistema Privredne banke Sarajevo u samostalnu banku, pod nazivom Banjalučka banka d.d. Banja Luka. Od juna 1998. godine nastavlja sa radom kao akcionarsko društvo pod nazivom Banjalučka banka a.d. Banja Luka.

U skladu sa propisima o privatizaciji državnog kapitala u Republici Srpskoj, u oktobru 2000. godine akcije državnih preduzeća u Banci prenesene su na upravljanje Ministarstvu finansija RS do okončanja procesa privatizacije državnog kapitala.

Početkom 2002. godine Vlada Republike Srpske je prodala akcije države preduzeću "Verano Motors" d.o.o. Beograd. Prva Skupština akcionara privatne Banke donijela je odluku o promjeni naziva Banjalučke banke u Nova banjalučka banka a.d. Banjaluka.

Od kraja 2002. godine akcije Banke se kotiraju na berzi. Krajem 2005. godine, kupovinom paketa akcija (83.3% učešća) na Berzi, većinski vlasnik Banke postala je Bank Austria Creditanstalt AG Beč koja je takođe krajem iste godine postala članica UniCredit Grupe i promjenila naziv u UniCredit Bank Austria AG. Daljim kupovinama akcija i dokapitalizacijama, UniCredit Bank Austria AG je povećala svoje učešće na 98.44% u ukupnom kapitalu Banke.

Sa promjenom vlasničke strukture nakon ulaska Bank Austria, kao većinskog akcionara, Banka je postala članica HVB Grupe, a nakon promjene vlasničke strukture Bank Austria čiji je većinski vlasnik postala UniCredit Bank Milano, Banka je postala članica Uni Credit Grupe. U toku 2008. godine izvršena je promjena naziva Nove banjalučke banke a.d. Banja Luka, tako da od 1. juna 2008. godine Banka nosi naziv UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

Tokom 2016. godine izvršen je prenos vlasništva UniCredit Bank Austria AG, kao Podholdinga, u kapitalu svih banaka Centralno-istočne Evrope na UniCredit S.p.a. – Holding, Italija na nivou UniCredit Grupe.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka se sastojala od Centrale u Banjoj Luci (sa sjedištem u Ulici Marije Bursać broj 7), 31 filijale i 6 agencija (31. decembar 2015: 31 filijale i 5 agencija).

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je imala 429 zaposlenih radnika (2015. godine: 431 zaposlenog radnika).

Poreski identifikacioni broj Banke je 4400958880009, a PDV broj je 400958880009.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod

2.1. Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje UniCredit Bank a.d. Banja Luka, i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI

Inicijalna primjena novog Standarda i izmjena postojećih Standarda na snazi u tekućem finansijskom periodu

Sljedeći novi Standard i izmjene postojećih Standarda izdate od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde su stupili na snagu tokom tekućeg finansijskog perioda:

- IFRS 14 „Regulatorni odloženi računi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 1 “Prezentacija finansijskih izvještaja” – Inicijativa za objelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IFRS 11 “Zajednički aranžmani” – računovodstvo spajanja interesa u zajedničkim poslovima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IFRS 10 “Konsolidovani finansijski izvještaji”, IFRS 12 “Objelodanjivanja o učešću u drugim pravnim licima” i IAS 28 “Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 16 “Nekretnine, postrojenja i oprema” i IAS 41 “Poljoprivreda” – Poljoprivreda: biološka sredstva koja su predmet ubiranja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 16 “Nekretnine, postrojenja i oprema” i IAS 38 “Nematerijalna ulaganja” – Objašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmjene IAS 27 “Pojedinačni finansijski izvještaji” – Kapitalni metod u pojedinačnim finansijskim izvještajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine), i
- Izmjene raznih Standarda “Unaprijeđenja IFRS (period 2012. - 2014.)“ koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 5, IFRS 7, IAS 19 i IAS 34), sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2016. godine).

Usvajanje ovih izmjena postojećih Standarda nije imalo za rezultat značajnije promjene finansijskih izvještaja Banke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod (nastavak)

2.2. Uticaj i primjena novih i revidiranih MSFI (nastavak)

Novi Standardi i izmjene postojećih Standarda koji su izdati, a nisu još uvijek u primjeni

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda i novo tumačenje su bile izdati, ali nisu postale efektivni:

- IFRS 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRS 15 "Prihodi od ugovora sa kupcima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- IFRS 16 "Lizing" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019. godine),
- Izmjene IFRS 2 "Plaćanja akcijama" – Klasifikacija i mjerjenje transakcija plaćanja kacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene IFRS 4 "Ugovori u osiguranju", primjena IFRS 9 „Finansijski instrumenti“ sa IFRS 4 „Ugovori u osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine gdje se IFRS 9 „Finansijski instrumenti“ primjenjuju po prvi put),
- Izmjene IFRS 10 "Konsolidovani finansijski izvještaji" i IAS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" – Prodaja ili učešće u imovini između investitora i pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (datum stupanja na snagu odgođen na neodređeno vrijeme, dok istraživački projekat metoda kapitala bude ustanovljen),
- Izmjene IAS 7 "Izvještaj o tokovima gotovine" – Inicijativa za objelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017. godine),
- Izmjene IAS 12 "Porez na dobitak" – Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2017. godine),
- Izmjene IAS 40 "Investicione nekretnine" – Prenos investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmjene raznih Standarda "Unaprijeđenja IFRS (period 2014. - 2016.)" koja su rezultat godišnjeg unaprijeđenja IFRS (IFRS 1, IFRS 12 and IAS 28) sa ciljem otklanjanja neusaglašenosti i usaglašavanja teksta (izmjene IFRS 12 bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2017. godine, a izmjene IFRS 1 i IAS 28 bi trebalo da se primjene za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine), i
- IFRIC 22 "Transakcije u stranoj valuti i razmatranja unaprijed" (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2018. godine).

Rukovodstvo Banke je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Banke u periodu inicijalne primjene.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja i računovodstveni metod (nastavak)

2.3. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni po načelu nabavne vrijednosti (istorijskog troška), izuzev određenih finansijskih instrumenata koji su vrednovani po fer vrijednosti, što je detaljnije objašnjeno u računovodstvenim politikama u nastavku.

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrijednosti naknade plaćene u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koju bi primili od prodaje imovine ili platili za prenos obaveza u uobičajenoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja, bez obzira da li je ta cijena direktno provjerljiva ili procijenjena korišćenjem drugih tehnika vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir one karakteristike imovine ili obaveza koje bi uzeli u obzir i drugi učesnici na tržištu prilikom određivanja cijene imovine ili obaveza na datum vrednovanja.

Banka je prilikom sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2016. godine koristila direktni metod izvještavanja o novčanim tokovima.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

2.4. Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji prezentovani su u konvertibilnim markama (u daljem tekstu: BAM) koja je i funkcionalna valuta. Vrijednosti su zaokružene na najbližu hiljadu (ako drugačije nije navedeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Centralna banka) provodi politiku kursa na principu valutnog odbora („Currency Board“) prema kojem je BAM vezan fiksno za EUR u odnosu $1 \text{ BAM} = 0.51129 \text{ EUR}$, koji je korišten za 2016. i 2015. godinu.

2.5. Uporedne finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti prezentacije u tekućem izvještajnom periodu izvršene su određene nematerijalne reklasifikacije uporednih finansijskih informacija za 2015. godinu, kao što je objašnjeno u nastavku. Navedene reklasifikacije nemaju uticaja na rezultat i kapital Banke.

Izvještaj o ukupnom rezultatu:

- Uvedena je nova pozicija u Izvještaj o ukupnom rezultatu: „Dobici/gubici od prodaje nekretnina i opreme“ na koju je reklassifikovan iznos od 13 hiljada BAM sa pozicije „Ostali operativni prihodi i rashodi“

Izvještaj o finansijskom položaju:

- Na poziciju „Krediti i potraživanja od komitenata“ je reklassifikovan iznos od 72 hiljade BAM, sa pozicije „Ostala aktiva“ (Napomena 20.5. i 24.4)

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

3. Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike u nastavku dosljedno su primjenjivane za sve godine uključene u ove izvještaje.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u izvještaju o ukupnom rezultatu za sve instrumente koji donose kamatu po načelu obračunatih kamata primjenom metode efektivne kamatne stope, to jest, po stopi koja diskontuje procijenjene novčane tokove na neto sadašnju vrijednost tokom trajanja ugovora.

Efektivna kamatna stopa je stopa koja diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili uplate kroz očekivano trajanje finansijskog instrumenta ili, tamo gdje je prikladno, kraći period, na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom računanja efektivne kamatne stope, Banka vrši procjenu gotovinskih tokova uzimajući u obzir sve uslove ugovora koji se odnose na finansijski instrument, ali ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Obračun uključuje sve naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. Takvi prihodi i rashodi prikazani su kao prihodi i rashodi od kamata u izvještaju o ukupnom rezultatu.

Prihodi i rashodi od kamata priznati i iskazani u izvještaju o ukupnom rezultatu uključuju:

- Kamate na finansijsku imovinu i finansijske obaveze, koji se mjere po amortizovanom trošku izračunate metodom efektivne kamatne stope, i
- Kamate na dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju izračunate metodom efektivne kamatne stope.

3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija sastoje se uglavnom od naknada za kartično poslovanje, garancije, akreditive, domaća i međunarodna plaćanja, kupoprodaju valuta, usluge brokerskih i depozitarnih poslova i ostale usluge i isti se priznaju u izvještaju o ukupnom rezultatu po obavljanju pojedine usluge.

3.3. Neto dobici i gubici kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

Neto dobici i gubici kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza uključuju realizovane i nerealizovane dobitke i gubitke od kursnih razlika derivatnih finansijskih instrumenata, te dobitke i gubitke po preračunavanju monetarne imovine i obaveza.

3.4. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Transakcije u stranim valutama svedene su u BAM po kursu važećem na dan transakcije. Monetarna aktiva i obaveze izražene u stranim valutama na dan izvještavanja svedene su u BAM prema kursu važećem na taj dan. Tako nastale kursne razlike priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu, osim u slučaju kursnih razlika na nemonetarnu finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, koje se priznaju u kapitalu. Nemonetarna imovina i obaveze u stranoj valuti koji se mjere po istorijskom trošku svode se u BAM po kursu na dan transakcije i ne preračunavaju se ponovo na dan izvještavanja.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.5. Prijodi i rashodi od naknada i provizija

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobiti prije oporezivanja korigovane za efekte usklađivanja prihoda i rashoda, te svim korekcijama iznosa poreske obaveze za prethodne periode, u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Odloženi porez

Iznos odloženog poreza izračunava se metodom bilanske obaveze pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obaveza koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe obračuna poreza.

Iznos odložene poreske imovine ili obaveza priznaje se korištenjem poreske stope za koju se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u periodu u kojem se očekuje realizacija ili namirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, a na osnovu poreskih stopa važećih na datum bilansa.

Vrednovanje odložene poreske obaveze i sredstva odražava poreske posljedice koje slijede iz načina na koji Banka očekuje, na datum bilansa, naplatu ili namirenje neto knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza.

Odložena poreska sredstva i obaveze se ne diskontuju, te se klasificiraju kao dugoročna sredstva i/ili obaveza u bilansu. Odložena poreska sredstva priznaju se samo u visini u kojoj je vjerovatno da će se moći iskoristiti kao poreska olakšica. Na svaki datum bilansa, Banka ponovo procjenjuje nepriznata potencijalno odložena poreska sredstva i testira knjigovodstvenu vrijednost priznatih odloženih poreskih sredstava na umanjenje vrijednosti.

3.6. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Banka klasificira svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina koja se drži do dospijeća, finansijska imovina, kao i obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu i ostale finansijske obaveze. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata u momentu početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Krediti i potraživanja predstavljaju nederivatnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili određenim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ista nastaje kad Banka daje novac dužniku bez namjere trgovanja potraživanjima. Krediti i potraživanja uključuju kredite i potraživanja od banaka i komitenata.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju obuhvata nederivatnu finansijsku imovinu koja se klasificiraju kao raspoloživa za prodaju ili koja nije klasifikovana u neku drugu kategoriju. Finansijska imovina klasifikovana kao raspoloživa za prodaju se namjerava držati na neodređeno vrijeme, a može biti prodata kao odgovor na potrebe za likvidnošću ili promjenu u kamatnim stopama, promjenu u kursevima i cijenama vlasničkih hartija od vrijednosti. Imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivate) i oni koje rukovodstvo inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju uglavnom ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku u svrhu kratkoročnog sticanja dobiti ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju.

Finansijska imovina koja se drži do dospijeća uključuje dužničke hartije od vrijednosti koje Banka namjerava držati do njihovog dospijeća.

Ostale finansijske obaveze obuhvataju sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu, uključuju tekuće i depozitne račune i uzete kredite.

Priznavanje

Krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze priznaju se kada su dati ili primljeni.

Finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, finansijsku imovinu koja se drži do dospijeća, te finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu, Banka priznaje na datum trgovanja te imovine.

Vrednovanje

(a) Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, krediti i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeni za eventualno umanjenje vrijednosti.

(b) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju se početno vrednuje po fer vrijednosti uvećana za transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci ili izdavanju finansijske imovine. Nakon inicijalnog vrednovanja, sva finansijska imovina raspoloživa za prodaju iskazuje se po fer vrijednosti. Izuzetno, vlasničke hartije od vrijednosti koje nemaju cijenu na aktivnom tržištu, odnosno, čija se fer vrijednost ne može pouzdano izmjeriti vrednuju se po trošku nabavke uvećano za transakcijske troškove i umanjeno za eventualna umanjenja vrijednosti.

Banka u skladu sa MSFI 13 "Fer vrijednost" vrši revalorizaciju svih hartija od vrijednosti koje ima u svom portfoliju i na taj način bilansne pozicije hartija od vrijednosti svodi na njihovu fer vrijednost.

Posebna pažnja prilikom revalorizacije je usmjerenja na portfolio dužničkih hartija od vrijednosti koji čini značajan dio aktive Banke na dan 31.decembra 2016. godine, te se revalorizacija obračunava po osnovu kamatnog rizika, odnosno rizika promjene tržišne kamatne stope (IR-delta) koji je izraženiji kod instrumenata sa fiksnim prinosom.

(c) Finansijska imovina i finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu

Finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz izvještaj o ukupnom rezultatu priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u izvještaju o ukupnom rezultatu. Naknadno mjerjenje je takođe po fer vrijednosti.

(d) Finansijska imovina koja se drži do dospijeća

Finansijska imovina koja se drži do dospijeća početno se priznaje po fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina koja se drži do dospijeća se vrednuje po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjeno za eventualno umanjenje vrijednosti.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

(e) Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanom trošku korištenjem metode efektivne kamate.

Priznavanje dobitaka i gubitaka od naknadnog vrednovanja finansijskih instrumenata

Kamata obračunata korištenjem metode efektivne kamate priznaje se u izvještaju o ukupnom rezultatu.

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu. Dobici i gubici po osnovu promjene fer tržišne vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju se priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, sve do prestanka priznavanja ili trajnog smanjenja vrijednosti ove finansijske imovine kada se odgovarajući iznos akumuliranih efekata promjene fer tržišne vrijednosti, prethodno priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, prenosi u bilans uspjeha. Kursne razlike od vlasničkih instrumenata raspoloživih za prodaju predstavljaju dio fer vrijednosti ovih instrumenata i priznaju se u kapitalu. Umanjenja vrijednosti, kamatni prihod i amortizacija premije ili diskonta korištenjem efektivne kamatne stope dužničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu. Dividende na vlasničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu u trenutku kada Banka ostvari pravo naplate.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Banka sa svakim datumom bilansa provjerava da li postoje objektivne naznake umanjenja vrijednosti finansijske imovine. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti, kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine koji ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

1) Krediti i potraživanja

Banka redovno provjerava i prati da li postoje objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja, kao i ostale finansijske imovine.

Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine (događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti), te navedeni događaj/i koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima uticaj na procijenjene buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procjeniti.

Objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti mogu biti:

- značajne finansijske poteškoće klijenta,
- neredovno izmirivanje obaveza po glavnici i kamati po dospjeću, ako ova neredovnost nije dogovorena s Bankom,
- restrukturiranje kredita koje se dogodilo zbog određenih ekonomskih ili pravnih razloga koji su uticali na značajno pogoršavanje klijentove finansijske situacije,
- mogućnost stečaja, likvidacije ili drugog oblika finansijske reorganizacije,
- dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova od grupe finansijske imovine nakon njenog početnog priznavanja, iako smanjenje još nije identifikovano za pojedinu finansijsku imovinu unutar grupe.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

1) Krediti i potraživanja (nastavak)

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja na pojedinačnoj osnovi, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova diskontovanih efektivnom kamatnom stopom finansijske imovine. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem računa ispravka vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u izvještaju o ukupnom rezultatu.

Finansijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti na pojedinačnoj osnovi (ili grupnoj osnovi za izloženosti koje nisu pojedinačno značajne) uključuje se u grupu finansijske imovine sličnih karakteristika koje se onda razmatraju za umanjenje vrijednosti na portfolio osnovi za nastale gubitke koji još nisu identifikovani („IBNR“).

Banka je u oktobru 2016. godine implementirala novi brojač dana kašnjenja za potrebe izračuna ispravki vrijednosti i rezervisanja u skladu sa zahtjevima MSFI. Broj dana u kašnjenju s izmirivanjem obaveza počinje da se računa nakon što dospjele obaveze na nivou klijenta pređu definisani prag materijalnosti. Ova promjena imala je za posljedicu povećanje ispravke vrijednosti za kredite i rezervisanja za vanbilans na teret troškova rezervisanja za rizik, tekuće poslovne godine u iznosu od 1,7 miliona BAM. Promjena navedene računovodstvene procjene nije materijalna i ne mogu se predvidjeti efekti ove promjene na buduće obračunske periode.

Ukoliko je kredit nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene te je poznat konačni iznos gubitka, kredit se direktno otpisuje. Ako se u narednom periodu iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji, a umanjenje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, otpisani iznos ili rezerva se tada prihoduje u izvještaju o ukupnom rezultatu. Otpis nenaplativih potraživanja vrši se na osnovu odluka Kreditnog odbora, a u skladu sa odlukama suda, dogovorima zainteresovanih strana i procjenama Banke.

U skladu sa lokalnom regulativom, Banka računa i umanjenje vrijednosti prema propisima Agencije za bankarstvo Republike Srbije („ABRS“). Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasificuju se u kategorije propisane od strane ABRS zavisno od stepena naplativosti koji se određuje na osnovu broja dana koliko je prekoračen rok dospjeća, procjene finansijskog položaja dužnika i kvaliteta instrumenata obezbjeđenja naplate. Procijenjeni iznos posebne rezerve za potencijalne gubitke (regulatorna rezerva za kreditne gubitke) obračunava se primjenom procenata propisanih od strane ABRS. Opšte regulatorne rezerve se, u skladu sa tim propisima, obračunavaju po stopi od 2%.

Ukoliko su opšte i posebne regulatorne rezerve za potencijalne gubitke izračunate u skladu s propisima ABRS veće od ispravke vrijednosti i rezervisanja izračunatih u skladu sa zahtjevima MSFI i početnog stanja regulatornih rezervi, ta razlika predstavlja nedostajuće regulatorne rezerve za kreditne gubitke za koje se umanjuje neto kapital prilikom obračuna koeficijenta adekvatnosti kapitala.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

2) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Banka na svaki datum izvještavanja provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

U slučaju vlasničkih instrumenata klasifikovanih kao raspoloživi za prodaju, značajno ili produženo smanjenje fer vrijednosti instrumenata ispod troška sticanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena.

Ukoliko postoji takav dokaz za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška sticanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj finansijskoj imovini prethodno priznat u izvještaju o ukupnom rezultatu, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje na gubitak tekućeg perioda.

Ukoliko, u narednom periodu, fer vrijednost dužničkog instrumenta klasifikovanog kao raspoloživo za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat kao gubitak tekućeg perioda, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist dobitka tekućeg perioda. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju, čija je vrijednost prethodno umanjena, priznaje se direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

3) Finansijska imovina koja se drži do dospijeća

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih gotovinskih priliva diskontovanih tekućom tržišnom kamatnom stopom na sličnu finansijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu, ne ukidaju se naknadno kroz bilans uspjeha.

Prestanak priznavanja

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu kada izgubi kontrolu (u cijelosti ili djelimično) nad ugovornim pravima te finansijske imovine što nastaje u slučaju kada Banka to pravo realizuje, odrekne ga se ili kada ono istekne.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju, finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te finansijska imovina koja se drži do dospijeća isknjižava se na dan trgovanja.

Dati krediti i potraživanja i ostale finansijske obaveze isknjižavaju se iz poslovnih knjiga na dan kada je Banka prenijela svoja prava, odnosno kada je obaveza prestala postojati.

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada prestanu postojati, tj. kad su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Banka će prestati priznavati tu obavezu, te će istovremeno priznati novu finansijsku obavezu sa novim uslovima.

Principi mjerena fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cijenama. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerena fer vrijednosti (nastavak)

Tehnike procjene fer vrijednosti uključuju modele diskontovanja novčanih tokova na neto sadašnju vrijednost, upoređivanja sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene i druge modele procjene. Prepostavke i ulazni podaci koji se koriste u tehnikama procjene uključuju bezrizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i akcija, devizne kurseve, cijene indeksa, te promjenjivosti i korelacije. Cilj tehnika procjene je izračunati fer vrijednost koja najbolje odražava cijenu finansijskog instrumenta na izvještajni datum, odnosno onu cijenu koju bi odredili i ostali učesnici na tržištu u uobičajenom tržišnim uslovima.

Prilikom izračuna fer vrijednosti Banka uzima u obzir MSFI 13 pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih parametara korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Nivoi hijerarhije fer vrijednosti se određuju na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Modeli procjene fer vrijednosti

Finansijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorisani su u tri nivoa MSFI 13 hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

- Nivo 1 – instrumenti koji se vrednuju pomoću kotiranih cijena na aktivnim tržištima. To su instrumenti kojima se fer vrijednost može odrediti direktno na osnovu cijena koje kotiraju na aktivnim, likvidnim tržištima.
- Nivo 2 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste dostupne tržišne podatke. To su instrumenti kojima je fer vrijednost određena u odnosu na slične instrumente kojima se trguje na aktivnim tržištima, ili gdje su svi ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja dostupni na tržištu.
- Nivo 3 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste tržišne podatke koji nisu dostupni na aktivnom tržištu. To su instrumenti kojima se fer vrijednost ne može odrediti direktno na osnovu dostupnih tržišnih informacija, i kod kojih se za izračun vrijednosti koriste nešto drugačije tehnike procjene.

Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti se vrednuju kroz dvodijelni proces koji zavisi od likvidnosti odgovarajućeg tržišta. Likvidni instrumenti na aktivnim tržištima se vrednuju po tržišnoj vrijednosti (mark to market), te im se stoga dodjeljuje nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti. Instrumenti s kojima se ne trguje na aktivnim tržištima se vrednuju u odnosu na modele koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neprepoznatljivi. S obzirom na navedeno, u zavisnosti od značaja ulaznih parametara koji su tržišno neprepoznatljivi, obveznicama se dodjeljuje nivo 2 ili 3.

Specifični instrumenti

a) Finansijski derivati

Banka koristi finansijske derivative kako bi se na optimalan način zaštitila od izloženosti valutnom i kamatom riziku koji proizlazi iz poslovnih, finansijskih i investicionih aktivnosti. Banka ne drži niti izdaje finansijske derive u špekulativne svrhe.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični instrumenti (nastavak)

Finansijski derivati obuhvataju valutne forward i swap transakcije. Finansijski derivati inicijalno i naknadno se priznaju po fer vrijednosti. Tržišne vrijednosti se dobijaju primjenom različitih tehnika procjene, uključujući diskontovanje novčanih tokova.

Finansijski derivati se računovodstveno priznaju u okviru aktive ukoliko je njihova tržišna vrijednost pozitivna, odnosno u okviru pasive, ukoliko je njihova tržišna vrijednost negativna. Promjene u tržišnoj vrijednosti finansijskih derivata iskazuju se kao dobitak ili gubitak.

b) Novac i novčani ekvivalenti

Pod novcem i novčanim ekvivalentima podrazumijevaju se: gotovina, čekovi poslati na naplatu i sredstva na računu rezervi kod Centralne banke iznad iznosa obavezne rezerve.

c) Obavezna rezerva kod Centralne banke

Obavezna rezerva kod Centralne banke je prikazana posebno i predstavlja iznos sredstava koji Banka mora ostvariti u toku svake dekade kao prosječno dnevno stanje na računu rezervi, a koje se utvrđuje na osnovu propisanih procenata od prosječnog dnevnog stanja odgovarajuće vrste depozita u prethodnoj dekadi (Napomena 18).

d) Krediti i plasmani bankama

Krediti i plasmani bankama vrednuju se po amortizovanom trošku smanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. U kredite i plasmane bankama ulaze i sredstva na računima kod drugih banaka.

e) Krediti komitentima

Krediti komitentima iskazuju se u neto iznosu umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknadivi iznosi.

f) Vlasničke hartije od vrijednosti

Vlasničke hartije od vrijednosti klasifikovane su kao imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mјera fer vrijednosti, kada se one vrednuju po trošku sticanja, umanjenom za umanjenje vrijednosti.

g) Dužničke hartije od vrijednosti

Dužničke hartije od vrijednosti su klasifikovane kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i finansijska imovina koja se drži do dospjeća u zavisnosti od svrhe za koju su dužničke hartije od vrijednosti stечene.

h) Tekući računi i depoziti od banaka i komitenata

Tekući računi i depoziti klasifikovani su kao ostale obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

i) Uzeti krediti

Uzeti kamatonosni krediti klasificiraju se kao ostale finansijske obaveze i početno se vrednuju po fer vrijednosti umanjenoj za transakcijske troškove, a naknadno po njihovom amortizovanom trošku metodom efektivne kamatne stope.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Specifični instrumenti (nastavak)

j) Finansijske garancije i preuzete kreditne obaveze

Finansijske garancije su ugovori koji Banku obavezuju na specifična plaćanja vezana uz nadoknadu sredstava korisniku garancije za gubitke, koji nastaju zbog nemogućnosti određenog dužnika da izvrši dospjelo plaćanje u skladu sa uslovima dužničkog instrumenta. Obaveze po finansijskim garancijama početno se priznaju po fer vrijednosti, koja se amortizuje tokom trajanja finansijske garancije. Obaveze po garancijama naknadno se vrednuju po amortizovanom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti očekivanih novčanih tokova (kada je plaćanje po garanciji vjerovatno), u zavisnosti od toga koji je iznos veći.

Preuzete kreditne obaveze su čvrste obaveze za odobravanje kredita po prethodno ugovorenim uslovima.

Netiranje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provodivo pravo na prebijanje priznatih iznosa i postoji namjera namirenja na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obaveza istovremeno.

Prihodi i troškovi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Banke.

3.7. Nekretnine i oprema

(a) Priznavanje i mjerjenje

Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga ili druge administrativne svrhe.

Nekretnine i oprema iskazuju se po istorijskom ili prepostavljenom trošku nabavke, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Istoriski trošak uključuje troškove koji su direktno povezani sa sticanjem imovine.

Oprema se vrednuje po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine.

Naknadni troškovi

Nabavna vrijednost uključuje fakturisanu vrijednost kupljenih sredstava uvećanu za sve troškove nastale do momenta stavljanja novog sredstva u upotrebu. Naknadni troškovi se uključuju u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se priznaju kao odvojena imovina, u zavisnosti od toga šta je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od te imovine i ako se njena vrijednost može pouzdano utvrditi. Troškovi popravki i tekućeg održavanja terete izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu u kojem su nastali.

(b) Amortizacija

Amortizacija se obračunava na svu imovinu, osim zemljišta i imovine u pripremi, prema linearnej metodi kako bi se otpisao trošak nabave imovine kroz njezin procijenjeni vijek trajanja.

Preostala vrijednost imovine i procijenjeni vijek trajanja pregledaju se na svaki datum bilansa.

Dobici i gubici po osnovu rashodovanja sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i neto knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.6. Finansijski instrumenti (nastavak)

Amortizacione stope materijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2016	2015
Zgrade	2,0% - 5,0%	2,0% - 5,0%
Elektronski sistemi	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Kancelarijski namještaj i uređaji	12,5% - 20,0%	12,5% - 20,0%
Ostalo	12,5% - 25,0%	12,5% - 25,0%
Ulaganja u tuđe nekretnine	20,0%	20,0%

3.8. Nematerijalna imovina

Nematerijala imovina se vrednuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Trošak nabavke uključuje sve troškove koji su direktno vezani za nabavku imovine.

Nematerijalna imovina, osim imovine u pripremi, amortizuje se linearном metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja. Korisni vijek upotrebe provjerava se i koriguje, ukoliko je potrebno, na svaki datum bilansa.

Amortizacione stope nematerijalne imovine date su u narednom pregledu:

	2016.	2015.
Nematerijalna ulaganja – softver i licence	20,0%-25,0%	20,0%-25,0%

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Neto knjigovodstvena vrijednost nematerijalne imovine u pripremi i nematerijalne imovine koja nema definisan konačan vijek upotrebe testira se na umanjenje vrijednosti, te se procjenjuje njen nadoknadivi iznos svaki put kad postoje indikacije umanjenja vrijednosti, a najmanje jednom godišnje.

Neto knjigovodstvena vrijednost ostale nefinansijske imovine Banke (osim odloženih poreskih sredstava) provjerava se sa datumom bilansa kako bi se utvrdilo postoje li indikacije smanjenja vrijednosti imovine. Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine. Gubitak uslijed smanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je neto knjigovodstvena vrijednost imovine veća od nadoknadivog iznosa, u izveštaju o ukupnom rezultatu.

Nadoknadiva vrijednost nefinansijske imovine je vrijednost veća od njene vrijednosti u upotrebi i njene fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektuje procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizik specifičan za tu imovinu.

Za imovinu koja uglavnom ne generiše nezavisne novčane tokove, njena nadoknadiva vrijednost se određuje zajedno sa imovinom koja generiše novčane tokove, a uz koju se ta imovina vezuje.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje ukoliko je došlo do promjene u procjeni korištenoj za utvrđivanje nadoknadive vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se smanjuje najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena, uzimajući u obzir amortizaciju, da nije došlo do smanjenja vrijednosti.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kad Banka ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerovatno da će biti potreban odliv ekonomskih resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja tih obaveza i ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti za neidentifikovane gubitke po vanbilansnoj izloženosti kreditnom riziku u skladu sa propisima.

Rezervisanja za obaveze i troškove održavaju se na nivou za koju rukovodstvo Banke smatra da je dovoljna za podmirenje budućih gubitaka. Rukovodstvo utvrđuje potrebna rezervisanja na osnovu uvida u pojedinačne stavke, trenutnih makroekonomskih pokazatelja, karakteristika rizika različitih transakcija, kao i drugih relevantnih činjenica. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

3.11. Kapital

Akcijski kapital

Akcijski kapital obuhvata redovne (obične) akcije i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama.

Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvajati najmanje 5% dobiti u rezerve iz dobiti, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% akcionarskog kapitala društva. Zakonom nije utvrđen rok do kojeg akcionarska društva trebaju imati formiran iznos rezervi od najmanje 10% osnovnog (akcionarskog) kapitala.

Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate akcije.

Rezerva za kreditne gubitke po zahtjevu regulatora

Kao što je objašnjeno u napomeni 3.6. regulatorna rezerva za kreditne gubitke predstavlja pozitivnu razliku između opštih i posebnih rezervisanja obračunatih u skladu sa propisima ABRS i umanjenja vrijednosti i rezervisanja izračunatih u skladu sa zahtjevima MSFI u momentu prve primjene MRS i MSFI u Republici Srpskoj, 1. januara 2010. godine.

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.11. Kapital (nastavak)

Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti

Rezerve nastale po osnovu obračuna fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od odloženog poreza.

Dividende

Dividende na redovne akcije priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane akcionara Banke.

Akumulirani dobitak (zadržana zarada)

Akumulirani dobitak uključuje neprenesenu i neraspoređenu dobit, koja se može rasporediti u narednom periodu.

3.12. Potencijalne i preuzete obaveze

U okviru redovnog poslovanja Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive, neiskorištene okvirne kredite i limite po kreditnim karticama. Banka navedene preuzete obaveze iskazuje u bilansu ako i kad iste postanu platne.

3.13. Sredstva u ime i za račun trećih lica (komision)

Banka upravlja sredstvima u ime i za račun trećih lica. Navedena sredstva ne čine dio imovine Banke, te su stoga isključena iz bilansa. Za obavljene poslove i pružene komisione usluge Banka ostvaruje naknadu i ne snosi nikakav rizik.

3.14. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, obaveza i poslovnih aktivnosti (proizvodi i usluge) koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim poslovnim segmentima. Geografski segment generiše proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podliježu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

Banka je identificirala tri glavna segmenta: korporativno i investiciono bankarstvo, maloprodaja, i ostalo.

Osnovne informacije po segmentima zasnivaju se na internoj izvještajnoj strukturi poslovnih segmenata. Rezultati segmenata mjeru se primjenom internih cijena (napomena 5).

3.15. Primanja zaposlenih

a) Primanja zaposlenih

Troškovi bruto plata i obveznih doprinosa se evidentiraju u izvještaju o ukupnom rezultatu u periodu u kojem su nastali. Za penzije zaposlenih Banka plaća doprinose u obavezne penzione fondove s propisanim iznosom doprinosa kojima upravljaju društva u vlasništvu države. Obaveze za penzije evidentiraju se u izvještaju o ukupnom rezultatu u trenutku obračuna plate.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

3.15. Primanja zaposlenih (nastavak)

b) Jubilarne nagrade

Banka isplaćuje svojim zaposlenim jubilarne nagrade. Obaveza i trošak ovih davanja se procjenjuju korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti. Jubilarne nagrade se isplaćuju u visini jedne prosječne mjesecne plate Banke obračunate u mjesecu koji prethodi isplati za navršenih 20 godina, odnosno dvije prosječne mjesecne plate Banke za navršenih 30 godina u Banci.

c) Otpremnine

U skladu sa internim pravilnikom o platama. Banka isplaćuje otpremnine radnicima prilikom odlaska u penziju u visini dvije prosječne mjesecne plate radnika. Obračun dugoročnih rezervisanja za otpremnine zaposlenih se radi godišnje od strane ovlaštenog aktuara korištenjem metode projektovane novčane jedinice. Metoda projektovanih novčanih jedinica uzima u obzir svaku godinu zaposlenja koju zaposleni provede u Banci, a koje u zbiru svih posebnih jedinica čine finalnu obavezu koja se mjeri pojedinačno po svakoj jedinici. Obaveza se mjeri po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontovanih ekonometrijski modeliranom kamatnom stopom, koja je primjerenija postojećim tržišnim uslovima od kamatne stope na državne dugoročne dužničke hartije od vrijednosti.

3.16. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u izvještaju o ukupnom rezultatu kada je utvrđeno pravo Banke na primanje dividende.

3.17. Zarada po akciji

Zarada po akciji računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namjenjene redovnim akcionarima Banke sa prosječnim ponderisanim brojem redovnih akcija u opticaju tokom godine.

3.18. Zakupi

Zakupi u kojima Banka kao zakupac preuzima sve rizike i nagrade povezane sa vlasništvom klasificuju se kao finansijski zakupi. Na datum bilansa Banka nije imala takvih zakupa. Svi ostali zakupi su operativni zakupi. Trošak zakupa po osnovu operativnih zakupa tereti izvještaj o ukupnom rezultatu lineranom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Banka procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i prosuđivanja o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i ostalim faktorima kao što su: očekivani tokovi budućih događaja koji se mogu realno prepostaviti u postojećim okolnostima, ali uprkos tome neizbjegno predstavljaju izvore neizvjesnosti.

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (nastavak)

Obračun i procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolija Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti računovodstvene procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesечно.

Gubici od umanjenja vrijednosti uglavnom se priznaju u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost kredita pravnim i fizičkim licima (Napomena 20), te kao rezervisanja za obaveze i troškove koje proizilaze iz vanbilansne izloženosti komitentima, uglavnom u vidu garancija i akreditiva (Napomena 27).

Umanjenja vrijednosti se takođe razmatraju za kreditnu izloženost od banaka, te za ostalu imovinu koja se ne vodi po fer vrijednosti i gdje primarni rizik umanjenja nije kreditni rizik.

Finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku

Banka procjenjuje umanjenje vrijednosti na individualnoj osnovi za sve izloženosti pravnih lica za koje postoje objektivni dokazi o obezvrjeđivanju potraživanja kao i izloženosti fizičkih lica koje su materijalno značajne.

Izloženosti fizičkih lica koje nisu materijalno značajne a za koje postoje objektivni dokazi o obezvrijedovanju potraživanja razmatraju se na grupnoj (portfolio) osnovi radi umanjenja vrijednosti.

Sve izloženosti kod kojih nije potvrđen gubitak razmatraju se na grupnoj (portfolio) osnovi (generička – „IBNR“ rezervisanja).

Sve izloženosti koje su klasifikovane kao izloženosti u neizvršenju obaveza, smatraju se izloženostima sa objektivnim dokazom umanjenja vrijednosti. Prema Bazelu III izloženosti su u statusu neizvršenja kada su u kašnjenju s izmirenjem obaveza više od 90 dana i/ili klijent nije sposoban izmiriti najmanje jednu od svojih kreditnih obaveza u potpunosti, a da Banka ne mora pribjeći mjerama naplate.

Za izloženosti pravnih i fizičkih lica status neizvršenja Banka određuje na nivou klijenta uzimajući u obzir sve njegove izloženosti. Broj dana u kašnjenju s izmiranje obaveza počinje da se računa nakon što dospjele obaveze na nivou klijenta pređu definisane pragove. Prag materijalnosti za pravna lica je: dospjele obaveze u visini 2.5% ukupne izloženosti klijenta i 500 BAM. Prag materijalnosti za fizička lica je: dospjele obaveze u visini 1% ukupne izloženosti klijenta i 20 BAM.

Kod procjene grupnog umanjenja vrijednosti (portfolio pristup) primjenjuju se sljedeća pravila:

- budući gotovinski tokovi za homogeni segment/korpu se procjenjuje na osnovu kretanja gubitka u prošlosti za imovinu sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika,
- stopa gubitka iz prošlosti primjenjuje se na one homogene segmente/korpe koji su definisani na način koji je dosljedan sa segmentima/korpama za koje se ta stopa posmatrala,
- kretanje stope gubitka u prošlosti se prilagođava na osnovu trenutnih dostupnih podataka tako da bude dosljedno sa sadašnjim uslovima na tržištu,
- metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu budućih gotovinskih tokova se redovno revidiraju

Banka procjenjuje umanjenja vrijednosti u slučajevima kada prosudi da dostupni podaci ukazuju na vjerovalnoču mjerljivog umanjenja budućih procijenjenih gotovinskih tokova imovine ili portfolija imovine. Kao dokaz se uzima neredovna otplata ili ostale indikacije finansijskih poteškoća korisnika kredita, te nepovoljne promjene u ekonomskim uslovima u kojima zajmoprimeci posluju, u vrijednosti ili naplativosti instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s navedenim nepoštovanjem uslova.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Napomena	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Pregled umanjenja vrijednosti (MSFI)		
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	20b	71.686
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	27	1.474
		73.160
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama	20a	3.383
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	24	525
		77.068
Umanjenje vrijednosti kredita i potraživanja		
Umanjenje vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju		87
Ukupno umanjenje vrijednosti	77.155	70.154

Pored navedenih umanjenja u skladu sa MSFI, Banka takođe procjenjuje umanjenja u skladu sa regulativom ABRS, gdje se pozitivna razlika u odnosu na zbir MSFI umanjenja i početnog stanja regulatornih rezervi priznaje kao nedostajuća rezerva za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu i uključuje u obračun adekvatnosti kapitala.

Sljedeća tabela sumira umanjenje vrijednosti u skladu sa ABRS-om:

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Sažetak umanjenja vrijednosti (ABRS)		
Umanjenje vrijednosti kredita komitentima	78.148	72.891
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	3.855	3.755
	82.003	76.646
Umanjenje vrijednosti potraživanja po kamatama i naknadama	3.398	3.393
Umanjenje vrijednosti ostale aktive	899	750
Ukupno umanjenje vrijednosti	86.300	80.789

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja (nastavak)

Regulatorna rezerva za kreditne gubitke:

	31. decembra 2016. BAM '000	31. decembra 2015. BAM '000
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema ABRS	86.300	80.789
Umanjenje vrijednosti i rezervisanja prema prema MSFI	(77.155)	(70.154)
Početno stanje regulatornih rezervi	(3.496)	(3.496)
Nedostajuće regulatorne rezerve za obračun adekvatnosti kapitala	5.649	7.139

Početno stanje regulatornih rezervi iznosi 3.496 hiljada BAM i predstavlja razliku između ukupno obračunatih regulatornih rezervi i ispravki vrijednosti i rezervisanja po MRS i MSFI metodologiji u momentu prve primjene ovih standarda u Republici Srpskoj (1. januar 2010. godine).

Banka uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja kada ocjenjuje umanjenje, te koristi iskustvo u procjeni u slučajevima kada su razmotreni podaci potrebni za procjenu umanjenja ograničeni.

Krajem godine, bruto vrijednost umanjenih kredita i potraživanja (neprihodujući krediti – NPL) te stope priznatih umanjenja, bili su kako slijedi:

	31. decembra 2016. '000 BAM			31. decembra 2015. '000 BAM		
	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno	Pravna lica	Fizička lica	Ukupno
Bruto izloženost	48.008	30.627	78.635	47.273	26.092	73.365
Umanjenje vrijednosti	37.901	24.334	62.235	34.311	20.651	54.962
Stopa umanjenja	78,9%	79,5%	79,1%	72,6%	79,1%	74,9%

Svako dodatno povećanje stope umanjenja za jedan procentni poen bruto neprihodujuće izloženosti koje su gore prikazane na dan 31. decembra 2016. godine, imalo bi za posljedicu povećanje gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 786 hiljada BAM (2015.: 734 hiljada BAM).

Pored pojedinačno i grupno identifikovanih gubitaka za neprihodujuće kredite, kao što je objašnjeno u paragrafu iznad. Banka takođe priznaje gubitke od umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum bilansa, a koji nisu bili posebno identifikovani (IBNR, portfolio umanjenje vrijednosti).

Iznos umanjenja vrijednosti na dan 31. decembra 2016. procijenjen na portfolio osnovi (IBNR rezervisanja), iznosi je 9.451 hiljada BAM (2015.: 9.110 hiljada BAM) relevantne bilansne izloženosti. Ukupno umanjenje vrijednosti bazirano na portfolio osnovi (IBNR rezervisanja) iznosi je 1,1% (2015.: 1,1%) neto kredita komitentima

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

4. Značajne računovodstvene procjene i prosuđivanja (nastavak)

b) Porezi

Banka priznaje poresku obavezu u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske i Brčko Distrikta. Poreske prijave odobravaju poreski organi koji su nadležni za provođenje naknadne kontrole poreskih obveznika.

c) Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo Republike Srpske (ABRS) ovlaštena je za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

d) Sudski sporovi

Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskeih sporova i vrši rezervisanja u skladu sa procjenom. Procjenu provodi posebna tročlana Komisija čija su dva člana zaposlena u Pravnim poslovima, a jedan član u Upravljanju specijalnim plasmanima. Prijedloge rezervisanja nakon procjene verifikuju rukovodioći Pravnih poslova i Upravljanja rizicima, a odluku o formiranju rezervisanja donosi Uprava Banke.

Protiv Banke je pokrenuto 25 sudskeih sporova sa imovinskopravnim zahtjevima. Prema odluci Uprave Banke, a na prijedlog Komisije za procjenu rizičnosti po obavezama iz sudskeih postupaka koji se vode protiv Banke, za sporove za koje se vjeruje da bi Banka mogla izgubiti ili imati značajnije troškove izvršeno je rezervisanje u ukupnom iznosu od 1.773 hiljade BAM (2015: 1.956 hiljada BAM), od čega se na radne sporove odnosi 185 hiljada BAM (2015: 295 hiljada BAM), a na ostale sporove 1.587 hiljada BAM (2015: 1.661 hiljada BAM) (Napomena 28).

5. Izvještavanje po segmentima

Segmenti prepoznati za potrebe izvještavanja po segmentima, u skladu sa MSFI 8. uključuju:

1. „Maloprodaja“: fizička lica i malo preduzetništvo
2. „Korporativno i investiciono bankarstvo“: velika i srednja preduzeća, država i javni sektor
3. „Ostalo“: kapital i rezerve, Upravljanje aktivom i pasivom, ostale centralizovane operacije te ostalu imovinu i obaveze koji nisu pridruženi drugim segmentima.

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa internim upravljačkim izvještajima Banke, i dodatno usklađeni sa finansijskim izvještajim u ovim napomenama.

Pri mjerenu poslovnih rezultata primjenjuju se interne cijene bazirane na specifičnim cijenama proizvoda i uloga, određene valute i ročnosti u skladu sa metodologijom UniCredit Grupe (u daljem tekstu Grupa).

Metodologija alokacija prihoda i troškova po segmentima je ista u obje prikazane godine.

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o ukupnom rezultatu po segmentima

	Korpo- rativno i investiciono bankarstvo	Malo- prodaja	Ostalo	Ukupno	Usk- lađivanje	Ukupno - Note
Za godinu koja se završava 31. decembar 2016.	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Neto prihodi od kamata	19.839	24.526	4.599	48.964	-	48.964
Neto prihodi od naknada i provizija	3.321	10.033	(362)	12.992	-	12.992
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	3	3	-	3
Neto dobici / gubici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	649	669	-	1.318	-	1.318
Ostali rashodi*	-	(1)	(164)	(165)	165	-
(Gubici)/Dobici od investiranja	-	-	-	-	-	-
Ukupni operativni prihodi	23.809	35.227	4.076	63.112	165	63.277
Ukupno operativni troškovi	(5.379)	(23.710)	-	(29.089)	(1.409)	(30.498)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	18.430	11.517	4.076	34.023	(1.244)	32.779
Neto dobici / gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	(2.721)	(5.063)	-	(7.784)	-	(7.784)
Rezervisanje za rizike i troškove	(411)	(1.004)	(181)	(1.596)	1.493	(103)
Dobici / gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina i opreme*	-	142	-	142	-	142
Ostali operativni prihodi i rashodi	-	-	-	-	(249)	(249)
Dobit prije oporezivanja	15.298	5.592	3.895	24.785	-	24.785
Porez na dobit	(1.530)	(559)	(516)	(2.605)	203	(2.402)
Dobit za godinu	13.768	5.033	3.379	22.180	203	22.383
Ostala sveobuhvatna dobit, neto od poreza na dobit						
Promjene u rezervi za fer vrijednost, neto od poreza na dobit	-	-	460	460	-	460
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	13.768	5.033	3.839	22.640	203	22.843

*pozicija iz Segment reporta

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o ukupnom rezultatu po segmentima (nastavak)

Za godinu koja se završava 31. decembar 2015.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Uskladivanje '000 BAM	Ukupno - Note '000 BAM
Neto prihodi od kamata	18.877	22.610	5.038	46.525	-	46.525
Neto prihodi od naknada i provizija	3.249	9.091	(425)	11.915	-	11.915
Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu	-	-	10	10	-	10
Neto dobici / gubici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	623	702	9	1.334	(10)	1.324
Ostali rashodi*	(87)	21	(21)	(87)	87	-
(Gubici)/Dobici od investiranja	-	-	-	-	9	9
Ukupni operativni prihodi	22.662	32.424	4.611	59.697	86	59.783
Ukupno operativni troškovi	(5.027)	(23.360)	-	(28.387)	(1.360)	(29.747)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i rezervisanja	17.635	9.064	4.611	31.310	(1.274)	30.036
Neto dobici / gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike	(1.423)	(4.809)	-	(6.232)	(4)	(6.236)
Rezervisanje za rizike i troškove	(780)	(977)	-	(1.757)	1.411	(346)
Dobici / gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina i opreme*	-	-	(17)	(17)	17	-
Ostali operativni prihodi i rashodi	-	-	-	-	(150)	(150)
Dobit prije oporezivanja	15.432	3.278	4.594	23.304	-	23.304
Porez na dobit	(1.277)	(271)	(380)	(1.928)	-	(1.928)
Dobit za godinu	14.155	3.007	4.214	21.376	-	21.376
Ostala sveobuhvatna dobit. neto od poreza na dobit						
Promjene u rezervi za fer vrijednost, neto od poreza na dobit	-	-	226	226	-	226
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu	14.155	3.007	4.440	21.602	-	21.602

*pozicija iz Segment reporta

Prihodi i rezultati segmenata prikazani u prethodnim tabelama (za godine koje se završavaju na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine) predstavljaju prihode generisane od prodatih proizvoda i izvršenih usluga prema klijentima iz ovih segmenata. Prihodi između segmenata u toku perioda su eliminisani.

Računovodstvene politike izvještajnih segmenata su identične kao i računovodstvene politike Banke opisane u napomeni 3, Dobitak segmenta predstavlja profit svakog segmenta, sa uključenom alokacijom svih troškova i to na bazi prihoda ostvarenih od strane svakog segmenta posebno. To predstavlja kriterijum po kojem se izvještava prema rukovodicima nadležnim za donošenje ključnih odluka, u cilju alokacije adekvatnih resursa segmentima, kao i analize njihovih rezultata.

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Prihodi Banke od glavnih usluga su detaljno prikazani u napomenama 6 i 8 uz finansijske izvještaje.

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima

31. decembra 2016.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Malopro- daja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Usklađivanje '000 BAM	Ukupno - Note '000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	-	-	101.815	101.815	-	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	97.146	97.146	-	97.146
Krediti i potraživanja od banaka	-	-	165.408	165.408	-	165.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	130.214	-	25.681	155.895	-	155.895
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	534	534	-	534
Krediti i potraživanja od komitenata	432.815	421.868	-	854.683	-	854.683
Nekretnine i oprema	-	-	16.192	16.192	-	16.192
Nematerijalna imovina	-	-	4.566	4.566	-	4.566
Ostala aktiva	-	-	3.806	3.806	-	3.806
Odložena poreska sredstva	-	-	3	3	-	3
Ukupno imovina	563.029	421.868	415.151	1.400.048	-	1.400.048
Obaveze						
Depoziti i krediti od banaka	-	-	397.376	397.376	-	397.376
Depoziti i krediti od komitenata	390.272	399.945	-	790.217	-	790.217
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	23.458	23.458	1	23.459
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.026	2.026	-	2.026
Obaveza za porez na dobit	-	-	504	504	(204)	300
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze	390.272	399.945	423.364	1.213.581	(203)	1.213.378
Kapital i rezerve	-	-	164.287	164.287	-	164.287
Neto dobit za godinu	13.768	5.033	3.379	22.180	203	22.383
Ukupno kapital i rezerve	13.768	5.033	167.666	186.467	203	186.670
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	404.040	404.978	591.030	1.400.048	-	1.400.048

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

5. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po segmentima (nastavak)

31. decembar 2015.	Korporativno i investiciono bankarstvo '000 BAM	Maloprodaja '000 BAM	Ostalo '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Uskladištanje '000 BAM	Ukupno - Note '000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	-	-	77,768	77,768	-	77,768
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	57,816	57,816	-	57,816
Krediti i potraživanja od banaka	-	-	111,386	111,386	-	111,386
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	100,927	-	43,334	144,261	-	144,261
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	548	548	-	548
Krediti i potraživanja od komitenata	431,006	409,467	-	840,473	-	840,473
Nekretnine i oprema	-	-	16,345	16,345	-	16,345
Nematerijalna imovina	-	-	3,424	3,424	-	3,424
Ostala aktiva	-	-	2,940	2,940	-	2,940
Odložena poreska sredstva	-	-	61	61	-	61
Ukupno imovina	531,933	409,467	313,622	1,255,022	-	1,255,022
Obaveze						
Depoziti i krediti od banaka	-	-	306.213	306.213	-	306.213
Depoziti i krediti od komitenata	397.137	357.014	-	754.151	-	754.151
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	209	209	-	209
Ostale obaveze	-	-	17.726	17.726	-	17.726
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.207	2.207	-	2.207
Obaveza za porez na dobit	-	-	1	1	-	1
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-
Ukupno obaveze	397.137	357.014	326.356	1.080.507	-	1.080.507
Kapital i rezerve	-	-	153.139	153.139	-	153.139
Neto dobit za godinu	14.155	3.007	4.214	21.376	-	21.376
Ukupno kapital i rezerve	14.155	3.007	157.353	174.515	-	174.515
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	411.292	360.021	483.709	1.255.022	-	1.255.022

6. Prihodi od kamata

a) Raščlanjivanje po izvorima:

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Fizička lica	30.108	28.464
Preduzeća i preduzetnici	16.353	15.825
Banke i bankarske institucije	127	218
Javni sektor	16.867	17.919
	63.455	62.426

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Krediti komitentima	55.560	55.196
Plasmani i krediti bankama	178	218
Obavezna rezerva kod Centralne banke	(75)	-
Dužničke hartije od vrijednosti	7.792	7.012
	63.455	62.426

7. Rashodi od kamata

a) Raščlanjivanje po primaocima:

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Fizička lica	4.592	4.859
Preduzeća i preduzetnici	2.759	3.598
Banke i ostale finansijske institucije	4.319	4.021
Javni sektor	227	651
Ostale organizacije	2.594	2.772
	14.491	15.901

b) Raščlanjivanje po bankarskim poslovima:

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Tekući računi i depoziti fizičkih lica	4.592	4.859
Tekući računi i depoziti pravnih lica	1.891	3.054
Tekući računi i depoziti banaka	3.948	3.500
Uzeti krediti od banaka	1.467	1.716
Uzeti krediti od drugih institucija	2.593	2.772
	14.491	15.901

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

8. Prihodi od naknada i provizija

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Platni promet u zemlji	5.709	5.330
Poslovi platnog prometa s inostranstvom	1.929	1.778
Poslovi isplata deviznih penzija i dozvaka fizičkih lica	1.666	1.550
Poslovi izdavanja garancija i drugih jemstava	1.324	1.357
Kartično poslovanje	1.651	1.302
Naknade po osnovu kredita	1.419	995
Poslovi kupoprodaje efektive i deviza	987	1.306
Ostale naknade i provizije	427	549
	15.112	14.167

9. Rashodi od naknada i provizija

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Platni promet u zemlji	466	453
Platni promet s inostranstvom	159	148
Primljene garancije i jemstva	13	43
Kartično poslovanje	1.280	1.120
Poslovi sa efektivom	42	393
Naknade po poslovima kredita	92	47
Ostale naknade i provizije	68	48
	2.120	2.252

10. Prihodi od dividendi i učešća u kapitalu

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Prihodi od dividendi	3	10
	3	10

11. Neto dobici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Neto dobici od kursnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obaveza	1.318 1.318	1.324 1.324

12. Troškovi zaposlenih

	Godina koja se završava 31. decembar	
	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Redovna primanja – bruto plate	12.904	12.446
Varijabilna primanja - bonusi	1.275	1.232
Ostali troškovi zaposlenih	403	645
Troškovi za otpremnine	431	632
Ostali troškovi (ugovori o djelu)	103	160
Ukupno troškovi zaposlenih	15.116	15.115

Troškovi zaposlenih uključuju i doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje isplaćene u 2016. godini u iznosu od 2.708 hiljada BAM (2015.: 2.690 hiljada BAM).

13. Ostali troškovi

	Godina koja se završava 31. decembar	
	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Informaciono-komunikacione tehnologije	3.373	2.937
Operativno poslovanje	2.457	2.366
Nekretnine	1.744	1.680
Konsultantske usluge	1.446	1.255
Obezbjedenje i transport novca	1.130	1.286
Oglašavanje, marketing i promocija	869	810
Kancelarijsko poslovanje	610	638
Ostali troškovi za zaposlene	310	312
Indirektni porezi i doprinosi	321	267
Odobravanje i praćenje kredita	48	13
	12.308	11.564

14. Neto gubitak od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike

	Godina koja se završava 31. decembar	
	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Krediti i potraživanja od komitenata (napomena 20 b)	7.821	6.105
Vanbilansne pozicije (napomena 27)	(37)	131
	7.784	6.236

15. Rezervisanja za rizike i troškove

	Godina koja se završava 31. decembar	
	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Troškovi rezervisanja za sudske sporove i troškove	103	346
	103	346

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

16. Porez na dobit

Porez na dobit priznat u izvještaju o ukupnom rezultatu sadrži tekući i odloženi porez.

a) Troškovi poreza na dobit priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Tekući porez na dobit	2.402	1.928
Ukupno	2.402	1.928

b) Usaglašavanje poreza na dobit

	Godina koja se završava 31. decembar 2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Dobit prije oporezivanja	24.785	23.304
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	2.479	2.330
Umanjenje poreza za isključene prihode	(781)	(786)
Uvećanje poreza za nepriznate rashode od umanjenja vrijednosti kredita i ostale imovine	366	238
Uvećanje poreza za nepriznate ostale rashode	165	146
Korekcija poreza na dobit iz prethodnih godina	173	-
Porez na dobit	2.402	1.928
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	9,69%	8,27%

Poreski propisi određuju poresko priznate rashode i prihode za potrebe obračuna poreske osnovice, kao i iznos poresko priznato rashoda po osnovu indirektnih otpisa plasmana, a najviše do iznosa koji propisuje Agencija za Bankarstvo Republike Srbije za kategorije B,C,D i E.

Poreske obaveze su navedene u poreskim prijavama Banke i prihvaćene su kao takve, ali mogu biti predmet kontrole poreskih vlasti u periodu od pet godina nakon njihovo prihvatanja. Uprava Banke nije upoznata sa bilo kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalne materijalne odgovornosti u tom pogledu.

17. Novčana sredstva

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Gotovina u domaćoj valuti	17.143	11.748
Sredstva kod Centralne banke-žiro račun	77.465	61.263
Gotovina u stranoj valuti	7.207	4.757
101.815	77.768	

18. Obavezna rezerva kod centralne banke

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Obavezna rezerva kod Centralne banke u domaćoj valuti	97.146 97.146	57.816 57.816

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka“) propisuje način obračuna i održavanja obavezne rezerve, te visinu i način plaćanja naknade za iznos obavezne rezerve i iznos sredstava preko obavezne rezerve koji se drži na računima kod Centralne banke.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve predstavlja prosječno stanje depozita i pozajmljenih sredstava u BAM i stranim valutama (izraženim u BAM prema kursnoj listi Centralne banke koja je važila u vrijeme trajanja obračunskog perioda).

U osnovicu za obračun obavezne rezerve zaključno sa 30. junom 2016. godine nisu ulazila pozajmljena sredstva od nerezidenata i depoziti i krediti vlada i entiteta (rezidenata) namijenjeni za razvojne projekte.

Banka je do 30. juna 2016. godine bila obavezna držati na računu rezervi kod Centralne banke najmanje 10% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospijeća do jedne godine, a 7% na depozite i pozajmljena sredstva sa ugovorenim rokom dospijeća preko jedne godine.

Od 1. jula 2016. godine. Odlukom o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade Centralne banke bankama na iznos rezerve Upravnog vijeća Centralne banke utvrđena je jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koja se primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve. U osnovicu za obračun obavezne rezerve od 1. jula 2016. godine ne ulaze depoziti domaćih banaka i depoziti domaćih banaka u stečaju kod UniCredit Bank a.d. Banja Luka.

U 2016. godini, Centralna banka nije obračunavala i plaćala naknadu na obaveznu rezervu. Na sredstva iznad obavezne rezerve, Centralna banka do 30. juna 2016. godine nije obračunavala i plaćala naknadu bankama, dok je od 01. jula 2016. godine na sredstva iznad obavezne rezerve naplaćivala naknadu od banaka koja je iznosila 0.20% u konvertibilnim markama.

19. Krediti i potraživanja od banaka

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
- plasmani stranim bankama	160.606	104.930
- plasmani domaćim bankama	4.802	6.456
	165.408	111.386

Unutar kredita i potraživanja od banaka iznos od 51.429 hiljada BAM (2015.: 39.095 hiljada BAM) odnosi se na kredite i potraživanja od povezanih banaka.

U kreditima i potraživanjima od povezanih banaka iznos od 4.800 hiljada BAM odnosi se na sredstva data kao novčani kolateral (2015: 6.400 hiljada BAM).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

20. Krediti i potraživanja od komitenata

a) Raščlanjivanje po poslovima

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Pravna lica		
- u BAM	204.494	228.074
- u stranoj valuti	124.668	128.233
- sa valutnom klauzulom	174.271	147.678
Ukupno bruto	503.433	503.985
Umanjenje vrijednosti glavnice kredita	(43.463)	(40.315)
	459.970	463.670
Fizička lica		
- u BAM	166.596	152.120
- u stranoj valuti	60	72
- sa valutnom klauzulom	256.421	248.819
Ukupno bruto	423.077	401.011
Umanjenje vrijednosti glavnice kredita	(28.223)	(23.757)
	394.854	377.254
Neto krediti	854.824	840.924
Dospjela potraživanja po kamati	4.837	4.825
Umanjenje vrijednosti kamate pravna lica	(2.607)	(2.614)
Umanjenje vrijednosti kamate fizička lica	(776)	(736)
Naplaćena neprihodovana naknada	(1.595)	(1.926)
Krediti i potraživanja od komitenata	854.683	840.473

b) Kretanje ispravke vrijednosti kredita

	Krediti pravna lica '000 BAM	Krediti stanovništva '000 BAM	Ukupno krediti '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2015.	41.765	19.892	61.657
Neto gubitak priznat u izvještaju o ukupnom rezultatu (napomena14)	2.103	4.002	6.105
Otpisi	(3.553)	(137)	(3.690)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	40.315	23.757	64.072
Neto gubitak priznat u izvještaju o ukupnom rezultatu (napomena14)	3.359	4.462	7.821
Otpisi/prenosi	(211)	4	(207)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	43.463	28.223	71.686

c) Geografska koncentracija kreditnog rizika

Geografska koncentracija rizika portfolija kredita u potpunosti se odnosi na pravna i fizička lica te ostale subjekte koji su locirani u Bosni i Hercegovini.

20. Krediti i potraživanja od komitenata (nastavak)

d) Koncentracija kreditnog rizika po privrednim granama

Kreditni portfolio Banke na dan 31. decembra 2016. analiziran je prema privrednim granama u sljedećoj tabeli:

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Pravna lica		
Rudarstvo i energetika	33.386	23.570
Poljoprivreda	10.145	9.581
Građevinarstvo	33.681	31.293
Industrija	155.524	155.005
Trgovina	124.513	111.615
Usluge	2.951	3.001
Saobraćaj	4.728	10.395
Finansije	1.009	2.740
Javni sektor (Centralne institucije)	87.766	105.030
Lokalna samouprava	45.777	47.851
Neprofitne institucije	3.953	3.904
	503.433	503.985
Fizička lica	423.077	400.939
Ukupno bruto krediti	926.510	904.924
Umanjenje vrijednosti kredita	(71.686)	(64.072)
Ukupno neto krediti	854.824	840.852

Struktura kreditnog portfolija se redovno nadgleda od strane sektora za Upravljanje rizikom u cilju prepoznavanja mogućih događaja koji bi mogli imati veliki uticaj na kreditni portfolio (uobičajni rizični faktori) i ukoliko je potrebno ublažiti izloženost banke prema određenim sektorima u ekonomiji.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

21. Finansijska imovina

21. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Vlasničke hartije od vrijednosti		
Domaće osiguravajuće organizacije	8	8
Ostale domaće organizacije	338	338
Strane organizacije	8	8
	354	354
Kotirane na berzi		
Nekotirane na berzi	346	346
	354	354
Dužničke hartije od vrijednosti		
Opštinske obveznice	5	6
Obveznice Republike Srpske	151.842	125.949
Trezorski zapisi Republike Srpske	3.694	17.952
	155.541	143.907
Kotirane na berzi		
Nekotirane na berzi	-	-
	155.541	143.907
Ukupno finansijska imovina raspoloživa za prodaju	155.895	144.261

Pregled finansijske imovine raspoložive za prodaju prema nivoima fer vrijednosti:

31. decembar 2016.	Nivo 1 '000 BAM	Nivo 2 '000 BAM	Nivo 3 '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	354	354
Opštinske obveznice	-	5	-	5
Obveznice Republike Srpske	-	151.842	-	151.842
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	3.694	-	3.694
Ukupno	-	155.541	354	155.895
31. decembar 2015.				
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	354	354
Opštinske obveznice	-	-	6	6
Obveznice Republike Srpske	-	-	125.949	125.949
Trezorski zapisi Republike Srpske	-	-	17.952	17.952
Ukupno	-	-	144.261	144.261

Transferi između nivoa hijerarhije fer vrijednosti dužničkih hartija od vrijednosti sa Nivoa 3 na Nivo 2 u 2016. godini izvršeni su na osnovu ponovnog pregleda podataka sa tržišta Republike Srpske i usklađivanja nivoa kroz proces nezavisne verifikacije cijena (IPV) uspostavljen na nivou UniCredit Grupe. Nakon prikupljanja detaljnih podataka o prometu i cijenama dužničkih hartija od vrijednosti na tržištu Republike Srpske, te analize istih, na nivou UniCredit Grupe je odlučeno da se dužničke hartije u portfoliju Banke vode na Nivou 2.

21. Finansijska imovina (nastavak)

21. a) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

Eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti

Za eksterni rejting dužničkih hartija od vrijednosti primjenjen je eksterni kreditni rejting države Bosne i Hercegovine, koji je prema Agenciji za kreditni rejting Standard & Poor's „B / stabilan“, a prema Moody's Investors Service „B3 / stabilan“.

22. Nekretnine i oprema

	Građevinski objekti i zemljište '000 BAM	Oprema i ostala sredstva '000 BAM	Investicije u toku '000 BAM	Ukupno nekretnine i oprema '000 BAM
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2015.	25.965	17.654	710	44.329
Povećanja	-	2	1.970	1.972
Prenosi	107	2.082	(2.298)	(109)
Prodaja i otpisi	-	(240)	-	(240)
Stanje na dan 31. decembra 2015.				
Stanje na dan 1. januara 2016.	26.072	19.498	382	45.952
Povećanja	-	-	1.874	1.874
Prenosi	566	963	(1.529)	-
Prodaja i otpisi	(1.380)	(4.632)	-	(6.012)
Stanje na dan 31. decembra 2016.				
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2015.	12.314	15.750	-	28.064
Amortizacija	596	1.114	-	1.710
Prodaja i otpisi	-	(167)	-	(167)
Stanje na dan 31. decembra 2015.				
Stanje na dan 1. januara 2016.	12.910	16.697	-	29.607
Amortizacija	549	1.070	-	1.619
Prodaja i otpisi	(972)	(4.632)	-	(5.604)
Stanje na dan 31. decembra 2016.				
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2015.	13.162	2.801	382	16.345
Stanje na dan 31. decembra 2016.	12.771	2.694	727	16.192

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortizuju, u okviru građevinskih objekata i zemljišta, iznosi 3.159 hiljade BAM (2015: 3.253 hiljade BAM).

Investicije u toku na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 727 hiljada BAM (2015: 382 hiljada BAM) odnose se na opremu koja još nije stavljena u upotrebu.

Tokom 2016. godine nekretnine i oprema Banke nisu bile opterećene zalogom ili hipotekom.

Banka je sprovedla test umanjenja vrijednosti nekretnina na dan 31. decembra 2016. godine na osnovu kojeg nije bilo potrebe za umanjenjem vrijednosti nekretnina.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

23. Nematerijalna imovina

	Softver BAM '000	Ostalo BAM '000	Investicije nematerijalne imovine u toku BAM '000	Ukupno nematerijalna imovina BAM '000
Nabavna vrijednost				
Stanje na dan 1. januara 2015.	15.367	4.769	477	20.613
Povećanja	-	-	2.825	2.825
Prenosi	1.366	546	(1.912)	-
Prodaja i otpisi	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015.	16.733	5.315	1.390	23.438
Stanje na dan 1. januara 2016.	16.733	5.315	1.390	23.438
Povećanja	-	-	2.597	2.597
Prenosi	577	432	(1.009)	-
Prodaja i otpisi	(245)	(1.407)	-	(1.652)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	17.065	4.340	2.978	24.383
Umanjenje vrijednosti				
Stanje na dan 1. januara 2015.	14.290	4.366	-	18.656
Amortizacija	878	480	-	1.358
Otpisi	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015.	15.168	4.846	-	20.014
Stanje na dan 1. januara 2016.	15.168	4.846	-	20.014
Amortizacija	776	679	-	1.455
Otpisi	(245)	(1.407)	-	(1.652)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	15.699	4.118	-	19.817
Neto knjigovodstvena vrijednost:				
Stanje na dan 31. decembra 2015.	1.565	469	1.390	3.424
Stanje na dan 31. decembra 2016.	1.365	222	2.978	4.566

Investicije nematerijalne imovine u toku na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 2.978 hiljada BAM (2015: 1.390 hiljada BAM) odnose se na softver i ostalu nematerijalnu imovinu koja još nisu stavljeni u upotrebu.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka nije imala interni generisani nematerijalni imovine.

24. Ostala aktiva

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Nedospjela kamata	247	373
Potraživanja za naknadu u domaćoj valuti	195	187
Potraživanja za plate radnika	652	818
Potraživanja po osnovu kartica	1.884	619
Potraživanja po osnovu čekova	-	114
Ulaganja u tuđe objekte	305	185
Potraživanja po operativnim poslovima	435	435
Materijalno stečena sredstva	189	458
Ostala potraživanja	424	272
Umanjenje vrijednosti	(525)	(521)
Ukupno ostala aktiva	3.806	2.940

24. Ostala aktiva (nastavak)

Kretanje umanjenja vrijednosti ostale aktive:

	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2015.	520
Neto dobici / gubici priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu	-
Otpisi i prenosи	1
Stanje na dan 31. decembra 2015.	521
Neto dobici / gubici priznati u izvještaju o ukupnom	-
Otpisi i prenosи	4
Stanje na dan 31. decembra 2016.	525

25. Depoziti i krediti od banaka

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Depoziti po viđenju		
- u BAM	2	2
- u stranoj valuti	223	-
	225	2
Oročeni depoziti		
- u BAM	49.800	41.400
- u stranoj valuti	283.953	216.381
	333.753	257.781
Ukupno depoziti	333.978	257.783
Uzeti krediti		
- u stranoj valuti	63.398	48.430
Ukupno uzeti krediti	63.398	48.430
Ukupno depoziti i krediti od banaka	397.376	306.213

Unutar depozita i kredita od banaka iznos od 333.755 hiljada BAM (2015.: 257.782 hiljade BAM) odnosi se na depozite i kredite od povezanih lica.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

26. Depoziti i krediti od komitenata

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Pravna lica i preduzetnici		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	129.172	157.799
- u stranoj valuti	58.433	50.213
	187.605	208.012
Oročeni depoziti		
- u BAM	48.555	50.671
- sa valutnom klauzulom	125.096	96.374
- u stranoj valuti	14.977	16.275
	188.628	163.320
Ukupno depoziti pravnih lica i preduzetnika	376.233	371.332
Fizička lica		
Depoziti po viđenju		
- u BAM	127.494	106.093
- u stranoj valuti	80.242	64.705
	207.736	170.798
Oročeni depoziti		
- u BAM	41.696	35.705
- sa valutnom klauzulom	42	3
- u stranoj valuti	103.951	107.707
	145.689	143.415
Ukupno depoziti fizičkih lica	353.425	314.213
Ukupno depoziti	729.658	685.545
Uzeti krediti od komitenata		
- u BAM	-	-
- sa valutnom klauzulom	48.531	53.566
- u stranoj valuti	12.028	15.040
Ukupno uzeti krediti od komitenata	60.559	68.606
Ukupno depoziti i krediti od komitenata	790.217	754.151

27. Ostale obaveze

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Obračunata nedospjela kamata	6.237	6.671
Obaveze prema zaposlenim	2.191	1.825
Primljeni avansi za naplatu imovine iz NPL kredita	203	-
Obaveze prema dobavljačima	1.872	1.568
Rezervisanja za vanbilansne potencijalne obaveze	1.474	1.512
Rezervisanja za jubilarne nagrade	208	208
Obaveze za izvršenje naloga platnog prometa u zemlji	3.282	24
Obaveze po osnovu brokerskih poslova	65	181
Obaveze po osnovu nenominiranih depozita	665	659
Pasivna vremenska razgraničenja	827	948
Obaveze po operativnim poslovima-kartice	1.085	645
Obaveze za neisplaćene osigurane depozite	3.122	1.602
Ostale obaveze	2.228	1.883
	23.459	17.726

27. Ostale obaveze (nastavak)

Kretanje rezervisanja:

	Vanbilansne i potencijalne obaveze '000 BAM	Jubilarne nagrade '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2015.	1.381	210	1.591
Neto dobici / gubici priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu (napomena 14)	131	(2)	129
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2015.	1.512	208	1.720
Neto dobici / gubici priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu (napomena 14)	(37)	-	(37)
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(1)	-	(1)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	1.474	208	1.682

Dobici / gubici po osnovu rezervisanja za vanbilansnu izloženost prikazan je kroz neto gubitke od umanjenja vrijednosti i rezervisanja za kreditne rizike (napomena 14) dok su dobici / gubici po osnovu jubilarnih nagrada prikazani kroz troškove zaposlenih (napomena 12) u izvještaju o ukupnom rezultatu.

28. Rezervisanja za obaveze i troškove

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Rezervisanja za otpremnine	253	251
Rezervisanja za sudske sporove	1.773	1.956
	2.026	2.207

Kretanje rezervisanja za obaveze i troškove

	Sudski sporovi '000 BAM	Otpremnine '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2015.	2.291	255	2.546
Neto dobici / gubici priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu (napomena 15)	346	-	346
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(681)	(4)	(685)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	1.956	251	2.207
Gubici priznati u izvještaju o ukupnom rezultatu (napomena 15 i 12)	103	2	105
Rezervisanja iskorištena tokom perioda i prenosi	(286)	-	(286)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	1.773	253	2.026

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

29. Odložena poreska sredstva i obaveze

Neto odložena poreska sredstva

Odloženi porezi su obračunati na privremene razlike po bilansnoj metodi korištenjem zakonske poreske stope od 10% (2015.: 10%).

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Odložena poreska sredstva		
Rezerve na osnovu obračuna fer vrijednosti	3	61
Neto odložena poreska sredstva	3	61

Kretanje odloženih poreza

	Odložena poreska sredstva '000 BAM	Odložena poreska obaveza '000 BAM	Neto odložena poreska sredstva '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2015.	88	-	88
Smanjenje odložene poreske obaveze	(27)	-	(27)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	61	-	61
Stanje na dan 1. januara 2016.	61	-	61
Smanjenje odložene poreske obaveze	(58)	-	(58)
Stanje na dan 31. decembra 2016.	3	-	3

30. Akcijski kapital

	Redovne akcije '000 BAM
Stanje na dan 1. januara 2015.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2015.	97.055
Promjene	-
Stanje na dan 31. decembra 2016.	97.055
Nominalna vrijednost (BAM)	700
Broj akcija	138.650

Akcionare Banke na dan 31. decembra 2016. godine čine 1 većinski akcionar Banke i 66 malih akcionara: domaćih i stranih pravnih i fizička lica sa učešćem od:

	% učešća
UniCredit S.p.A. Italija	98,44%
Mali akcionari	1,56%
	100,00%

Niko od članova Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave na dan 31. decembra 2016. godine ne posjeduje akcije Banke.

Sve akcije Banke izlistane su na Banjalučkoj berzi. Cijena akcija na dan zadnjeg trgovanja u 2016. godini iznosila je 922.51 BAM (31.12.2015.: 901.00 BAM).

31. Zarada po akciji

	2016.	2015.
Ukupan broj akcija	138.650	138.650
Prosječan ponderisani broj akcija	138.650	138.650
Neto dobit u 000 BAM	22.383	21.376
Obična i razrijeđena zarada po akciji u BAM	161.44	154.17

Banka je u drugom kvartalu 2016. godine izvršila isplatu dividende akcionarima u iznosu do 10.688 hiljada BAM ili 50% neto dobiti ostvarene u 2015. godini. Pravo na isplatu dividende ostavilo je 64 akcionara, a dividenda po jednoj akciji iznosila je 77,08 BAM.

32. Potencijalne i preuzete obaveze

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Plative garancije:		
- u BAM	12.315	10.203
- u stranoj valuti	20.298	17.204
Činidbene garancije:		
- u BAM	38.450	34.196
- u stranoj valuti	10.545	9.253
Potencijalne obaveze po osnovu nepovučenih kredita i garancija:		
- u BAM	106.090	110.552
- u stranoj valuti	701	1.033
Akreditivi u stranoj valuti	1.751	1.105
Ostala jemstva	-	6.400
Ukupno	190.150	189.946

Na dan 31. decembra 2016. godine, rezervisanja za potencijalne gubitke za preuzete potencijalne obaveze iznosila je 1.474 hiljada BAM (2015: 1.512 hiljada BAM). Kretanje u rezervisanjima prikazano je u napomeni 27.

33. Transakcije sa povezanim licima

U skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 24. lica povezana sa Bankom i ključni menadžment Banke čine:

MRS 24.19	Naziv	Opis
MRS 24.19 (a). (b)	Matični entitet i entiteti sa zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem nad entitetom	UniCredit S.p.A. Italija
MRS 24.19 (c)	Supsidijarna i druga lica iz iste Grupe	Povezane banke i druga pravna lica u okviru UniCredit Grupe
MRS 24.19 (d). (e)	Pridruženi entiteti i zajednička ulaganja	Banka nije imala zavisnih entiteta niti zajedničkih ulaganja u 2016. godini
MRS 24.19 (f)	Ključni menadžment institucije ili njenog matičnog entiteta	Članovi Nadzornog odbora i Uprave Banke; članovi Nadzornog odbora i Uprave matičnog entiteta, ključni menadžment Banke, te lica povezana sa navedenim članovima
MRS 24.19 (g)	Ostala povezana lica	Banka nije imala ostalih povezanih lica u 2016. godini

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

33. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Iznosi imovine i obaveza sa članicama UniCredit Grupe su kako slijedi:

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Imovina:		
Devizni računi po viđenju:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	16.658	2.880
- UniCredit bank Srbija a.d. Beograd	3.992	41
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	3.412	333
- UniCredit Bank AG Minhen	19.244	17.578
- UniCredit S.p.A. Italija	1.463	11.860
- UniCredit Bank d.d. Mostar	2	2
- UniCredit Banka Slovenija d.d.	1.858	-
	46.629	32.694
Kratkoročno oročeni depoziti:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	-	-
- UniCredit Bank d.d. Mostar	4.800	6.400
	4.800	6.400
Ostala potraživanja		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	188	360
- UniCredit S.p.A. Italija	46	46
- UniCredit Bank d.d. Mostar	3	-
- UniCredit Bank Srbija a.d. Beograd	15	-
	252	406
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		
- UniCredit Bank AG Minhen	533	547
Ukupno imovina	52.214	40.047
Obaveze:		
Kratkoročni depoziti:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	5.870	216.382
- UniCredit Bank d.d. Mostar	49.800	41.400
- UniCredit S.p.A. Italija	278.085	-
	333.755	257.782
Ostale obaveze		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	116	-
- UniCredit Bank d.d. Mostar	192	54
- UniCredit S.p.A. Italija	346	299
- UBIS Beč (ranije: UGIS, WAVE, BAGIS)	798	695
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	-	45
- IFABER	-	14
- UniCredit Consumer Financing EAD Sofia	7	-
- AO UniCredit Bank Moskva	178	-
	1.637	1.107
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		
- UniCredit Bank AG Minhen	-	210
Ukupne obaveze	335.392	259.099
Neto obaveze	(283.178)	(219.052)

33. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Iznosi prihoda i troškova sa povezanim licima su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembar	
	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
Pozicije uključene u bilans uspjeha:		
Prihodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	(14)	5
- UniCredit Bank d.d. Mostar	186	150
- UniCredit Bank AG Minhen	(1)	-
- UniCredit S.p.A. Italija	(1)	-
Ukupno prihodi od kamata	170	155
Prihodi po osnovu naknada i provizija:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	24	1
- UniCredit Bank d.d. Mostar	10	11
- UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia a.s.	2	-
- UniCredit Bank AG Minhen	1	-
Ukupno prihodi po osnovu naknada i provizija	37	12
Rashodi od kamata:		
- UniCredit Bank Austria AG Beč	2.014	1.944
- UniCredit Bank d.d. Mostar	560	368
- UniCredit Bank AG Minhen	-	-
- AO UniCredit Bank Moskva	1.276	1.056
Ukupno rashodi od kamata	3.850	3.368
Rashodi po osnovu naknada i provizija:		
- UnCredit Bank Austria AG. Beč	5	29
- UniCredit S.p.A. Italija	14	11
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	204	173
- UniCredit Bank d.d. Mostar	-	-
- UniCredit Bank AG Minhen	1	2
- UBIS Beč.	70	70
Ukupno rashodi po osnovu naknada i provizija	294	285
Operativni troškovi poslovanja		
- UBIS Beč (ranije: UGIS, WAVE, BAGIS)	1.336	1.142
- UniCredit Bank d.d. Mostar	132	149
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	11	13
- ZANE BH d.o.o. Sarajevo	1	7
- UniCredit S.p.A. Italija	94	96
- IFABER	13	14
Ukupno troškovi održavanja softvera	1.587	1.421
Ostali operativni rashodi		
- Zagrebačka banka d.d. Zagreb	-	24
Neto troškovi	(5.524)	(4.931)

Rashodi vezani za ključno rukovodstvo ne uključuju plate i nagrade. Informacije o platama i nagradama rukovodstva objavljene su u posebnoj napomeni ispod.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

33. Transakcije sa povezanim licima (nastavak)

Plate i naknade isplaćene članovima Nadzornog odbora, Uprave i ostalom ključnom rukovodstvu su kako slijedi:

	Godina koja se završava 31. decembra		
	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM	
Nadzorni odbor	-	-	
Uprava			
Kratkoročno nagrađivanje			
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	768	754	
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	132	121	
Dugoročno nagrađivanje			
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	29	29	
Isplate tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	137	126	
Ukupno	1,066	1,030	
Ostalo ključno rukovodstvo			
Kratkoročno nagrađivanje			
Bruto plate isplaćene tokom tekuće godine za tekuću godinu	444	467	
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine za prethodnu godinu - bruto	83	109	
Dugoročno nagrađivanje			
Polise osiguranja uplaćene tokom tekuće godine - bruto	20	-	
Bonusi isplaćeni tokom tekuće godine po osnovu ranijih godina - bruto	5	-	
Ukupno	552	576	

U ostalo ključno rukovodstvo uključeno je 7 radnika Banke (2015: 7 radnika Banke).

Iznos plate i nagrade isplaćen članovima Uprave i ključnom rukovodstvu uključuje 299 hiljada BAM (2015: 297 hiljade BAM) doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje sa propisanim iznosom doprinosa, koji se uplaćuju u obavezne penzione fondove.

U okviru redovnih transakcija obavljaju se transakcije sa povezanim licima po standardnim i fer tržišnim uslovima za koje smatramo da su „van dohvata ruke“, i procjenjujemo da Banka nema rizika od transfernih cijena.

34. Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima koje Banka preuzima u poslovnim aktivnostima provodi se kroz sistem strategija, politika, programa, procedura rada i utvrđenih limita, koji se kontinuirano nadograđuju u skladu sa promjenama u zakonskoj regulativi, promjenama poslovnih aktivnosti zasnovanim na tržišnim kretanjima i razvoju novih proizvoda, kao i kroz usvajanje standarda UniCredit Grupe (u daljem tekstu: Grupa) u pogledu upravljanja rizicima. Na nivou Grupe djeluje cjelokupan sistem upravljanja rizicima zasnovan na definisanom apetitu za rizik, strategijama rizika i operativnim politikama i procedurama, te postavljenim limitima rizika.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

Nadzorni odbor i Uprava Banke propisuju načela cijelokupnog upravljanja rizicima, te donose strategije rizika koji pokrivaju to područje poslovanja. U skladu sa politikama Grupe Banka ima implementiran standardni pristup kreditnom riziku prema Basel III sporazumu i to putem IT platforme, koja je usklađena sa zahtjevima tih standarda.

Upravljanje rizicima organizovano je kroz organizacione jedinice, a koje su u nadležnosti Glavnog direktora upravljanja rizicima:

1. Odobravanje kreditnog rizika odgovorno između ostalog i za sprečavanje kreditnih prevara,
2. Monitoring kreditnog rizika,
3. Upravljanje specijalnim plasmanima,
4. Strateški, tržišni i operativni rizik

U okviru Upravljanja specijalnim plasmanima postoje dva odjeljenja: Upravljanje specijalnim plasmanima klijenata pravnih lica i Upravljanje specijalnim plasmanima klijenata fizičkih lica.

U okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika takođe su dva odjeljenja: Kontrola kreditnog rizika i Basel 2 i Upravljanje tržišnim i operativnim rizikom. Upravljanje kolateralima, politike i procedure je funkcija koja djeluje u okviru Strateškog, tržišnog i operativnog rizika.

Najznačajnije vrste rizika kojima je Banka izložena su kreditni rizik, tržišni rizik i operativni rizik.

34.1. Kreditni rizik

Banka je izložena kreditnom riziku koji se može definisati kao mogućnost da dužnik ne ispunji svoje obaveze po ugovorima o kreditiranju, što rezultira finansijskim gubitkom za Banku. Preuzimanje kreditnog rizika regulisano je specifičnim pravilima i principima koja je definisala Grupa za područja kreditnih strategija, politika, razvoja modela, koncentracije rizika, uvođenja novih proizvoda, monitoringa i izvještavanja. Izloženošću kreditnom riziku se upravlja u skladu sa važećim strategijama i politikama Banke, kao i drugim internim aktima propisanim od strane Nadzornog odbora i Uprave Banke. Strategijama kreditnog rizika definisani su glavni strateški ciljevi, te određeni limiti u preuzimanju kreditnog rizika u poslovanju sa svim segmentima klijenata.

Opšti principi i pravila upravljanja kreditnim rizikom utvrdila je Grupa Opštom kreditnom politikom, a Banka ih primjenjuje u svom poslovanju u skladu sa zahtjevima regulatora i grupnim standardima i najboljom praksom. Opšta pravila i principi detaljnije su definisani određenim specijalnim kreditnim politikama.

a) Mjerenje kreditnog rizika

U mjerenu kreditnih rizika uglavnom su zastupljeni sljedeći faktori: rizik gubitka koji proizlazi iz nesolventnosti dužnika i rizik gubitka koji proizlazi iz promjene ocjene rizičnosti klijenta. Faktori koji se uzimaju su i ukupna kreditna izloženost koja uključuje bilansne i vanbilansne pozicije Banke, te kvalitet i vrijednost instrumenata obezbjeđenja.

Kreditni rizik se mjeri na nivou pojedinog korisnika kredita/transakcije i na nivou ukupnog portfolija.

Banka uz podršku Grupe razvija i uspostavlja i sistem mjerenja kreditnog rizika na portfolio osnovi primjenjujući Basel III osnovne parametre kreditnog rizika za kalkulaciju očekivanog gubitka iz kreditnog portfolija, te kalkulaciju internih kapitalnih zahtjeva za pokriće potencijalnih gubitaka zbog kreditnog rizika na osnovu obračuna kreditnog VaR-a („Value at Risk“). Kreditni VaR kao mjera ekonomskog/internog kapitala takođe je i osnovni input za definisanje kreditnih strategija, analizu kreditnih limita i koncentracije rizika.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

a) Mjerenje kreditnog rizika (nastavak)

Uspostavljeni sistem izvještavanja analizira glavne pokretače i komponente kreditnog rizika i njihovu dinamiku kako bi se po potrebi i na vrijeme preduzele korektivne aktivnosti. Izvještaji sadrže informacije o promjenama u veličini i kvalitetu kreditnog portfolija na nivou segmenta klijenata i za Banku.

b) Politike kontrole rizika

Banka upravlja, ograničava i kontroliše koncentracije kreditnog rizika gdje god je takav rizik utvrđen, a posebno u pogledu pojedinih klijenata i/ili grupa, te industrijskim sektorima.

Banka uspostavlja nivo kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem ograničenja na iznos rizika prihvaćenog u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupe, odnosno industrijske sektore. Takvi rizici prate se na redovnom kvartalnom nivou kroz izvještaj o koncentraciji izloženosti po industrijskim sektorima i usklađenosti sa usvojenom industrijskom strategijom, a o čemu se izvještava Kreditni odbor Banke. Dodatno, kroz redovni mjesecni izvještaj za Kreditni odbor, Upravljanje rizicima izvještava Kreditni odbor o definisanim limitima na nivou Banke.

Kreditni odbor, Uprava i Nadzorni odbor Banke redovno se informišu i o svim značajnim promjenama u iznosu i kvalitetu portfolija.

Kreditnim rizikom takođe se upravlja i redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih podmirivanja obaveza otplate glavnice i kamate, te promjenom kreditnih limita gdje je potrebno.

U cilju minimiziranja rizika u kreditnom poslovanju, Banka ima uspostavljen sistem s politikama za definisanje, procjenu i tretman kolateralna koji služi za osiguranje naplate potraživanja, te kao osiguranje za naplatu svojih potraživanja uzima prihvatljiv kolateral. Prihvatljiv kolateral predstavlja zalog koji ima poznato aktivno tržište i stabilne cijene čija je vrijednost zadovoljavajuća u odnosu na potraživanja Banke i koji je dovoljan da zaštititi Banku od mogućeg gubitka glavnice, kamata, naknade i troškova naplate.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.1. Maksimalna izloženost kreditnom riziku za bilansne i vanbilansne stavke

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Bilansna aktiva		
Novčana sredstva (Napomena 17)	101.815	77.768
Obavezna rezerva kod Centralne banke (Napomena 18)	97.146	57.816
Krediti i potraživanja od banaka (Napomena 19)	165.408	111.386
Krediti i potraživanja od komitenata - pravna lica (Napomena 20)	459.970	463.670
Krediti i potraživanja od komitenata - fizička lica (Napomena 20)	394.854	377.254
Obračunata kamata	1.454	1.475
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (Napomena 21a)	155.895	144.261
Finansijska imovina koja se drži do dospijeća	-	-
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	534	548
Ostala aktiva (Napomena 24)	3.806	2.940
Ukupna bilansna aktiva izložena kreditnom riziku	1.380.882	1.237.118
Vanbilansna aktiva		
Garancije i druga jemstva	83.359	71.961
Odobrena prekoračenja, okvirni krediti i garancije	106.791	117.985
Ukupna vanbilansna aktiva izložena kreditnom riziku	190.150	189.946
Stanje na dan 31. decembra	1.571.032	1.427.064

Banka uzima kolaterale za kredite i potraživanja u obliku hipoteke nad nekretninama te drugim osiguranjima nad imovinom i garancijama. Inicialne procjene vrijednosti kolateralata, odnosno nekretnina, se rade već prilikom odobravanja kreditnog zahtjeva, odnosno sastavni su dio procesa odobravanja kreditnih zahtjeva klijenata. Ponovne procjene se rade u skladu s definisanim principima i pravilima sistema upravljanja kolateralima. U svrhu usklađivanja sa grupnim tehnikama smanjenja kreditnog rizika, Banka je implementirala funkcionalnost automatskog praćenja isteklih polisa osiguranja nekretnina i uvedeni su korektivni faktori u slučaju valutne neusklađenosti kolateralata i plasmana. Korektivni faktori se ne primjenjuju ukoliko je kolateral nekretnina ili pokretnina u EUR/BAM valuti za vrijeme dok je na snazi Valutni Odbor. Kolaterali se ne koriste u slučaju kredita i avansa od banaka, te finansijske imovine raspoložive za prodaju.

U vidu uticaja opšte finansijske i ekonomске krize, postoje značajne neizvjesnosti vezano uz fer tržišnu vrijednost takvog kolateralata, zajedno s vremenom koje je potrebno kako bi se realizovale prodaje.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja

Umanjenje vrijednosti i politike umanjenja vrijednosti

Banka sa svakim datumom izvještavanja provjerava da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti finansijske imovine kao što je prethodno objašnjeno u Napomeni 3.6.

U svrhu određivanja umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja Banka razlikuje dva pristupa:

- Krediti koji se procjenjuju pojedinačno,
- Krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja).

Krediti koji se pojedinačno procjenjuju

Individualno značajni krediti se procjenjuju pojedinačno kako bi se utvrdilo da li postoje objektivni znaci umanjenja vrijednosti. Faktori koji mogu uticati na sposobnosti i spremnosti svakog pojedinačnog dužnika da ispuni svoju obavezu prema Banci su kako slijedi:

- nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice,
- nepoštovanje uslova ugovora,
- pokretanje stečajnog postupka,
- konkretnе informacije o poteškoćama u poslovanju (npr. izražene u nedovoljnoj likvidnosti klijenta),
- značajne promjene u klijentovom tržišnom okruženju, i
- globalna ekomska situacija.

Krediti koji se procjenjuju na portfolio osnovi (generička - „IBNR“ i posebna rezervisanja)

U svrhu procjene umanjenja vrijednosti kredita koji nisu pojedinačno značajni, krediti se grupišu na bazi sličnih karakteristika kreditnog rizika. Banka je izvršila segmentaciju portfolija i u okviru nje podjelu na grupe rizika na bazi rejtinga za pravna lica i dana kašnjenja za fizička lica, te u skladu s tim primjenom parametara (vjerovatnoće neizvršavanja obaveza, gubitka za dato potraživanje i iznosa koji Banka potražuje u slučaju neizvršavanja obaveza) utvrđenih Basel III standardima i usklađenih s MSFI zahtjevima kreira umanjenje vrijednosti.

Za potrebe kreditnog monitoringa i upravljanja kreditnim rizikom, Banka kreditini portfolio dijeli u sljedeće grupe:

- Prihodujući krediti – nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti
- Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjene vrijednosti
- Neprihodujući krediti za koje je priznato umanjene vrijednosti.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

Analiza kreditnog portfolija u skladu sa navedenim kategorijama navedena je u nastavku:

	31. decembar 2016.			31. decembar 2015.		
	'000 BAM			'000 BAM		
	Krediti	Rezervisanja	%	Krediti	Rezervisanja	%
Prihodujući i dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti						
- krediti pravnim licima	455.425	5.562	1,2%	456.712	6.004	1,3%
- krediti fizičkim licima	392.450	3.889	1,0%	374.919	3.106	0,8%
	847.875	9.451	1,1%	831.631	9.110	1,1%
Neprihodujući krediti						
- krediti pravnim licima	48.008	37.901	78,9%	47.273	34.311	72,6%
- krediti fizičkim licima	30.627	24.334	79,5%	26.092	20.651	79,1%
	78.635	62.235	79,1%	73.365	54.962	74,9%
Ukupno krediti	926.510	71.686	7,7%	904.996	64.072	7,1%

Pokrivenost neprihodućeg portfolija rezervanjima iznosi 79,1% (2015.: 74,9%).

U nastavku se nalazi analiza bruto i neto (neto od rezervisanja za umanjenje vrijednosti) kredita i potraživanja od komitenata:

	31. decembar 2016.		31. decembar 2015.	
	'000 BAM		'000 BAM	
Pravna lica				
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti		454.801		456.198
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti		624		514
Neprihodujući krediti (krediti umanjene vrijednosti)		48.008		47.273
Bruto izloženost		503.433		503.985
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:				
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti		(43.463)		(40.315)
		459.970		463.670
Fizička lica				
Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti		392.387		374.869
Dospjeli krediti za koje nije priznato umanjenje vrijednosti		63		50
Neprihodujući krediti (krediti umanjene vrijednosti)		30.627		26.092
Bruto izloženost		423.077		401.011
Umanjeno za rezervisanja za umanjenje vrijednosti:				
- Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR) te pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti		(28.223)		(23.757)
		394.854		377.254
Neto izloženost		926.510		904.996
Ukupna bruto izloženost				
Portfolio umanjenje vrijednosti (IBNR)		(9.451)		(9.110)
Pojedinačno i grupno umanjenje vrijednosti		(62.235)		(54.962)
Neto izloženost		854.824		840.924

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

a) Nedospjeli krediti neumanjene vrijednosti

Kvalitet portfolija kredita klijentima koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na osnovu internog standardnog praćenja. Krediti klijenata se redovno prate i sistemski pregledaju sa ciljem otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja. Iсти су predmet stalnog monitoringa s ciljem preduzimanja pravovremenih akcija koje su usklađene sa poboljšanjem/pogoršanjem rizičnog profila klijenta.

Pregled bruto izloženosti nedospjelih kredita neumanjene vrijednosti prema vrsti klijenta je kako slijedi:

31. decembar 2016.	Krediti fizičkim licima				Krediti pravnim licima				Ukupno	
	Potrošački krediti '000 BAM	Stambeni krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima '000 BAM		Ukupno '000 BAM	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti '000 BAM	Domaći poslovni subjekti '000 BAM	Prodaja u Malo prodaji '000 BAM		
			Ukupno	Ukupno						
Standardno praćenje	294.738	73.451	24.198	392.387	291.138	138.838	24.825	454.801		
31. decembar 2015.										
Standardno praćenje	283.695	69.761	21.413	374.869	327.655	99.953	28.590	456.198		

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

b) Dospjeli krediti za koje nije priznato posebno umanjenje vrijednosti

Za kredite i potraživanja od komitenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, osim ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Bruto iznos dospjelih kredita i potraživanja od komitenata koja su dospjela, neumanjene vrijednosti su kako slijedi:

31. decembar 2016. Dospjelo:	Krediti fizičkim licima				Krediti pravnim licima			
	Potrošački krediti '000 BAM	Stambeni krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Javni i finansijski sektor i internacionalni klijenti '000 BAM	Domaći poslovni subjekti '000 BAM	Prodaja u Malo prodaji '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Dospjelo do 30 dana	43	4	-	47	-	624	-	624
Dospjelo od 30 - 60 dana	10	-	-	10	-	-	-	-
Dospjelo od 60 - 90 dana	6	-	-	6	-	-	-	-
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	59	4	-	63	-	624	-	624
Vrijednost zaloga 31. decembar 2015. Dospjelo	-	-	-	-	-	25	-	25
Dospjelo do 30 dana	16	-	-	16	-	158	5	163
Dospjelo od 30 - 60 dana	18	-	-	18	-	321	4	325
Dospjelo od 60 - 90 dana	16	-	-	16	-	26	-	26
Dospjelo iznad 90 dana	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno	50	-	-	50	-	505	9	514
Vrijednost zaloga	-	-	-	-	-	130	5	135

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.1. Kreditni rizik (nastavak)

34.1.2. Upravljanje kreditnim rizikom i politike umanjenja vrijednosti i rezervisanja (nastavak)

c) Neprihodujući krediti umanjene vrijednosti

Podjela kredita od komitenata kojima je umanjena vrijednost zajedno sa alociranim vrijednošću povezanih instrumenata osiguranja, je kako slijedi:

31. decembar 2016.	Krediti fizički licima				Krediti pravnim licima			
	Potrošački krediti '000 BAM	Stambeni krediti '000 BAM	Kreditne kartice i prekor. po tekućim računima '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Veliki '000 BAM	Srednji '000 BAM	Mali '000 BAM	Ukupno '000 BAM
	Neprihodujući krediti 21.806	6.513	2.308	30.627	7.442	22.190	18.376	48,008
Vrijednost zaloga 945	2.667	-	3.612	624	3.934	2.114	6,672	
31. decembar 2015.	Neprihodujući krediti 18.273	5.461	2.358	26.092	7.963	19.829	19.481	47,273
Vrijednost zaloga 143	1.719	-	1.862	961	9.289	3.514	13.764	

Podaci prikazani u navedenoj tabeli iskazani su u bruto iznosu.

Na dan 31. decembra 2016. godine, imovina stečena za loše kredite iznosila je 190 hiljada BAM (2015.: 458 hiljada BAM).

d) Restrukturirani krediti i potraživanja

Tokom godine Banka je restrukturirala određene kredite klijentima, s ciljem poboljšanja njihove krajne naplativosti. Restruktuiranje se uglavnom provodi zbog pogoršanja ili sprečavanja daljnog pogoršanja finansijske pozicije klijenata na osnovu analize mogućnosti uspješnog restrukturiranja sa ciljem otklanjanja poteškoća u poslovanju klijenta u definisanom roku i povrata klijenta u prihodujući portfolio.

Restrukturirani krediti (izloženost po svim restrukturiranim plasmanima bez obzira da li su u nadležnosti Poslovnih segmenata ili Upravljanja specijalnim plasmanima) iznosili su ukupno 30.204 hiljade BAM (2015.: 32.570 hiljada BAM).

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Restrukturirani krediti	30.204	32.570
Kreditni portfolio – bruto	926.510	904.996
Učešće restrukturiranih kredita u bruto kreditnom portfoliju	3,3%	3,6%

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće biti u stanju da potpuno i bez odlaganja izmiri svoje finansijske obaveze. U tom smislu, osnovni cilj Banke kod upravljanja rizikom likvidnosti kao centralnim rizikom prisutnim u bankarskom poslovanju jeste da uskladi svoje poslovne aktivnosti i obezbijedi optimalnu likvidnost u skladu sa minimalnim standardima i limitima propisanim od strane Agencije za bankarstvo Republike Srbije, Centralne banke BiH i Grupe.

Banka ima pristup različitim izvorima finansiranja koji uključuju različite vrste depozita fizičkih i pravnih lica, banaka (unutar i van Grupe), te kreditnih linija. Navedeni izvori omogućavaju fleksibilnost izvora finansiranja, te ograničavaju zavisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru, samim tim obezbjeđujući visok nivo samoodrživosti u eventualnim kriznim periodima.

Banka je implementirala politike likvidnosti Grupe kojima su definisane metode i procedure analize parametara likvidnosti, odgovornosti upravljačkih funkcija i linije izveštavanja, a koje pokrivaju kratkoročnu, srednjoročnu i dugoročnu likvidnost kao i stres testove likvidnosti. U skladu sa smjernicama Grupe izloženost riziku likvidnosti drži se na nivou na kojem Banka može biti u stanju da ispoštuje svoje obaveze plaćanja na redovnoj osnovi, ali i u periodu kriza, obezbjeđenjem monitoringa kratkoročnih i dugoročnih zahtjeva za likvidnošću. Banka je usvojila i Politiku upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama koja se sastoji od Politike upravljanja likvidnošću u vanrednim situacijama i Akcionog plana za postupanje u vanrednim situacijama.

Potrebe za kratkoročnom likvidnošću se planiraju svaki mjesec za period od narednih šest mjeseci, a kontrolišu se i održavaju na dnevnom nivou. Funkcija Upravljanja aktivom i pasivom upravlja dnevnim rezervama likvidnosti, obezbjeđujući usklađenost sa potrebama klijenata.

Naredna tabela prikazuje profil strukturalne likvidnosti, koja predstavlja pregled sredstava i obaveza po odgovarajućim vremenskim korpama, a na osnovu preostalog perioda ugovorenog dospijeća, uz slijedeće izuzetke:

- 1) tekući i štedni računi po viđenju, te prekoračenja po tekućim računima pravnih i fizičkih lica raspoređeni su na bazi njihove procijenjene stabilnosti, u skladu sa odlukama ABRS i u skladu sa standardima Grupe;
- 2) hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju raspoređene su na bazi procjene vremenskog perioda utrživosti ili založivosti hartija kod centralne banke, a u skladu sa standardima Grupe;
- 3) neprihodujući krediti, ostala imovina, kapital i rezerve mapiraju se takođe prema standardnim pravilima Grupe, na najduži rok dospijeća.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti

31. decembar 2016.	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godin '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	101.815	-	-	-	-	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke	97.146	-	-	-	-	97.146
Krediti i potraživanja od banaka	165.408	-	-	-	-	165.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	79.618	-	394	75.529	354	155.895
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	534	-	-	534
Krediti i potraživanja od komitenata	63.758	44.330	201.149	367.190	178.256	854.683
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	16.192	16.192
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	4.566	4.566
Ostala aktiva	-	-	3.806	-	-	3.806
Odloženo poresko sredstvo	-	-	3	-	-	3
Ukupno imovina	507.745	44.330	205.886	442.719	199.373	1.400.048
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	187.527	20.467	132.400	44.386	12.596	397.376
Depoziti i krediti od komitenata	99.366	65.204	146.700	299.145	179.802	790.217
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	12.557	1.549	4.371	4.903	79	23.459
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.026	-	-	2.026
Obaveza poreza na dobit	-	300	-	-	-	300
Kapital i rezerve	-	-	-	-	186.670	186.670
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	299.450	87.520	285.497	348.434	379.147	1.400.048
Neusklađenost ročne strukture	208.295	(43.190)	(79.611)	94.285	(179.779)	-

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.2. Rizik likvidnosti

31. decembar 2016.	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godin '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Ukupno '000 BAM
Imovina						
Novčana sredstva	77.768	-	-	-	-	77.768
Obavezna rezervu kod Centralne banke	57.816	-	-	-	-	57.816
Krediti i potraživanja od banaka	104.986	-	-	6.400	-	111.386
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	143.907	-	354	144.261
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	258	84	-	206	-	548
Krediti i potraživanja od komitenata	24.178	49.228	197.428	359.430	210.137	840.401
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	16.345	16.345
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	3.424	3.424
Ostala aktiva	-	-	3.012	-	-	3.012
Odloženo poresko sredstvo	-	-	61	-	-	61
Ukupno imovina	265.006	49.312	344.408	366.036	230.260	1.255.022
Obaveze, kapital i rezerve						
Depoziti i krediti od banaka	134.954	15.000	103.083	40.970	12.206	306.213
Depoziti i krediti od komitenata	91.074	73.245	208.662	249.112	132.058	754.151
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	35	174	-	-	209
Ostale obaveze	2.047	2.285	7.160	4.885	1.349	17.726
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	2.207	-	-	2.207
Obaveza poreza na dobit	-	1	-	-	-	1
Kapital i rezerve	-	-	-	-	174.515	174.515
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	228.075	90.566	321.286	294.967	320.128	1.255.022
Neusklađenost ročne strukture	36.931	(41.254)	23.122	71.069	(89.868)	-

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišni rizici proizilaze iz opštih i specifičnih kretanja i promjena određenih tržišnih varijabli (kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, valuta) koje mogu uticati na ekonomsku vrijednost portfolija u knjizi trgovanja i u knjizi banke. Banka je izložena tržišnim rizicima uglavnom zbog pozicija i poslovnih aktivnosti u knjizi banke.

Upravljanje izloženošću tržišnim rizicima uključuje aktivnosti vezane za poslovanje Tržišta i Upravljanja aktivom i pasivom, a uređeno je kroz sistem internih akata i mrežu definisanih limita i signala upozorenja koji se nadgledaju na dnevnoj bazi. Mjerenje tržišnih rizika zasniva se na VaR („Value at Risk“) metodologiji, VaR je procijenjeni potencijalni prekonoćni gubitak koji nastaje na ukupnoj i pojedinim pozicijama bilansne strukture u definisanom vremenskom periodu, zasnovan na brojnim pretpostavkama promjena tržišnih uslova sa nivoom pouzdanosti od 99%. Grupa koristi istorijsku simulaciju volatilnosti kao model procjene koji se bazira na posljednjih 500 opservacija dnevnih povrata. Kvalitet VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem. Pored VaR modela Upravljanje tržišnim rizicima koristi i limite otvorene devizne pozicije i kalkulaciju baznog boda kao dopunu postavljenim VaR limitima.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima (nastavak)

Faktori koji su takođe od važnosti za procjenu uticaja tržišnih rizika na portfolio Banke su i stres orijentisani nivoi upozorenja i limiti. Banka provodi testiranja otpornosti na stres unutar Upravljanja rizicima u skladu sa grupnim parametrima za:

- valutni,
- kamatni i
- rizik likvidnosti.

a rezultati su uključeni u redovne ALCO izvještaje.

Aktivnosti na reviziji limita tržišnih rizika Banka provodi usko sarađujući sa UniCredit Grupom. Ove aktivnosti rade se najmanje na godišnjem nivou, a po potrebi i češće u skladu sa poslovnim promjenama nastalim mijenjanjem zakonske regulative, razvojem ciljeva poslovnih strategija kao i ciljanim profilom rizika.

Skup dokumenata sa pravilima za operacije koje se obavljaju od strane Tržišta i za Upravljanje tržišnim rizicima je sačinjen u vidu priručnika Finansijskih tržišta koji je podjeljen u tri dijela (opšti, specifični i organizacioni). Samo dozvoljenim nosiocima rizika je omogućeno da ulaze u rizične pozicije.

Pregled ukupne VaR pozicije Banke:

	2016. '000 BAM	2015. '000 BAM
- prosjek za period	697	871
- maksimalan za period	872	1.340
- minimalan za period	663	527

Pored implementiranja grupnih tehnika, metoda i modela mjerenja tržišnih rizika Banka kontinuirano radi na unapređenju poslovnih procesa i kvaliteta podataka.

34.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke uslijed promjene kursa valuta. Izloženost valutnom riziku proizilazi iz kreditnih, depozitnih i aktivnosti trgovanja i kontroliše se dnevno, prema zakonskim i od strane Grupe utvrđenim limitima po pojedinim valutama, te u ukupnom iznosu za svu imovinu i obaveze denominovane u stranoj valuti ili vezane za stranu valutu.

Dnevna kontrola obračuna valutnog rizika, u skladu sa smjernicama Grupe prema utvrđenim pravilima praćenja kretanja kroz konverzijske račune po pojedinim valutama, je u domenu Upravljanja tržišnim rizicima.

Banka svoje poslovne aktivnosti nastoji usmjeravati u cilju minimiziranja neusklađenosti između imovine i obaveza denominovanih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama postavljenih limita.

Sve osjetljivosti koje proizilaze iz pozicija u vezi sa valutama su obuhvaćene i opštim dnevnim VaR limitom, koji, između ostalih rizika, ograničava i maksimalno dozvoljeni gubitak otvorenih pozicija u stranim valutama.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

Testiranje otpornosti na stres za kategoriju valutnog rizika Banka provodi obuhvatajući apresijacijske i de-presijacijske šokove za sve važnije pojedinačne valute i grupe valuta, a rezultati su obuhvaćeni redovnim ALCO izveštajima.

Izloženost valutnom riziku prati se dnevno i u skladu sa zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinoj valuti, te u ukupnom iznosu za imovinu i obaveze denominovane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klausulu. Prema lokalnoj regulativi pokazatelj valutnog rizika je odnos između ukupne otvorene devizne pozicije i osnovnog kapitala Banke (Tier 1).

U skladu sa odlukom kojom se uređuju minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, Banka je dužna da odnose između aktive i pasive u svakoj pojedinoj valuti održava tako da njena ukupna otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od 30% njenog osnovnog kapitala. Banka prema internim propisima rizik izloženosti promjeni kursa stranih valuta mjeri kroz otvorenost pozicija u stranoj valuti u odnosu na limite utvrđene u apsolutnim iznosima.

	2016	2015
Pokazatelji valutnog rizika:		
- Na dan 31. decembar	3,55%	4,92%
- Maksimalan za period – mjesec decembar	19,09%	16,27%
- Minimalan za period – mjesec decembar	3,55%	3,43%

Najveći dio poslovanja izlaže Banku riziku promjene kursa EUR-a ali zbog Valutnog odbora (Currency Board režima) prema kojim je odnos domaće valute i evra fiksan, može se smatrati da ne postoji izloženost Banke riziku promjene kursa EUR/BAM.

Od rizika izloženosti valutnom riziku u drugim stranim valutama osim EUR Banka se štiti upravljanjem deviznom pozicijom u okviru strategija odjela Tržišta na način da se pozicije otvorene kroz poslovanje s klijentima zatvaraju suprotnim transakcijama, tako da se otvorena pozicija Banke svodi na minimum.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

Analiza imovine i obaveza iskazanih u deviznim iznosima sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine. prikazana je u narednoj tabeli:

	EUR '000 BAM	EUR vezane pozicije '000 BAM	USD '000 BAM	Ostale valute '000 BAM	Ukupno valute '000 BAM	BAM '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2015.							
Imovina							
Novčana sredstva	3.910	-	535	2.762	7.207	94.608	101.815
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	97.146	97.146
Krediti i potraživanja od banaka	148.652	-	821	11.135	160.608	4.800	165.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	86.332	-	-	86.332	69.563	155.895
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	534	534
Krediti i potraživanja od komitenata	111.860	414.761	-	-	526.621	328.062	854.683
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.192	16.192
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	4.566	4.566
Ostala aktiva	62	92	-	14	168	3.638	3.806
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	3	3
Ukupno imovina	264.484	501.185	1.356	13.911	780.936	619.112	1.400.048
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	347.574	-	-	-	347.574	49.802	397.376
Depoziti i krediti od komitenata	246.647	173.669	10.123	12.861	443.300	346.917	790.217
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	5.464	512	91	47	6.114	17.345	23.459
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.022	-	-	-	1.022	1.004	2.026
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	300	300
Kapital i rezerve	3.496	-	-	-	3.496	183.174	186.670
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	604.203	174.181	10.214	12.908	801.506	598.542	1.400.048
Neto devizna pozicija	(339.719)	327.004	(8.858)	1.003	(20.570)	20.570	-

Pad u valutama (osim EUR) u odnosu na BAM od 10%, a da pri tom sve ostale varijable ostanu iste, rezultirale bi povećanjem dobiti za 2016. godinu od 785 hiljada BAM (2015. godina: povećanje za 1.764 hiljade BAM).

Rast od 10% tih valuta rezultiralo bi smanjenjem dobiti za 2016. godinu od 785 hiljada BAM (2015. godina: smanjenje za 1.764 hiljade BAM).

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.1. Valutni rizik (nastavak)

	EUR '000 BAM	EUR vezane pozicije '000 BAM	USD '000 BAM	Ostale valute '000 BAM	Ukupno valute '000 BAM	BAM '000 BAM	Ukupno '000 BAM
31. decembar 2015.							
Imovina							
Novčana sredstva	3.191	-	410	1.156	4.757	73.011	77.768
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	57.816	57.816
Krediti i potraživanja od banaka	98.143	-	2.309	4.534	104.986	6.400	111.386
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	458	72.843	-	-	73.301	70.960	144.261
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	548	548
Krediti i potraživanja od komitenata	116.194	383.274	-	-	499.468	340.933	840.401
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.345	16.345
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	3.424	3.424
Ostala aktiva	193	-	87	12	292	2.720	3.012
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	61	61
Ukupno imovina	218.179	456.117	2.806	5.702	682.804	572.218	1.255.022
Obaveze							
Depoziti i krediti od banaka	264.811	-	-	-	264.811	41.402	306.213
Depoziti i krediti od komitenata	228.063	149.943	11.603	14.274	403.883	350.268	754.151
Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	209	209
Ostale obaveze	6.475	-	131	144	6.750	10.976	17.726
Rezervisanja za obaveze i troškove	1.280	-	-	-	1.280	927	2.207
Obaveza poreza na dobit	-	-	-	-	-	1	1
Kapital i rezerve	3.496	-	-	-	3.496	171.019	174.515
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	504.125	149.943	11.734	14.418	680.220	574.802	1.255.022
Neto devizna pozicija	(285.946)	306.174	(8.928)	(8.716)	2.584	(2.584)	-

34.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena riziku koji je rezultat uticaja fluktuacije tržišnih kamatnih stopa na finansijsku poziciju Banke i novčane tokove. Poslovanje Banke je pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa, u onoj mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim trenucima ili u različitim iznosima. Marže kamatnih stopa mogu porasti kao rezultat ovih fluktuacija, ali istovremeno mogu biti i smanjene i prouzrokovati gubitke pri neočekivanim fluktuacijama.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Osnovni izvori rizika promjene kamatnih stopa su:

- rizik promjene cijena (repricing risk) koji proizilazi iz nepovoljnih promjena u vrijednosti imovine i obaveza tokom preostalog perioda do sljedeće promjene kamatne stope (stavke sa fiksnom kamatnom stopom klasificuju se prema preostalom dospijeću);
- rizik promjene nagiba i oblika krive prinosa (yield curve risk);
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa (basis risk) instrumenata koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope baziraju na različitim vrstama referentnih stopa (npr. EURIBOR vs. LIBOR).

Izloženost riziku promjene kamatnih stopa prati se utvrđenim izvještajima i u skladu sa smjernicama Grupe, a u domenu je Upravljanja tržišnim rizicima. Metodologija koja se koristi za procjenu rizika promjene kamatnih stopa bazirana je na GAP analizi vremenskih razlika. Razlike između kamatonosnih sredstava i obaveza u različitim vremenskim korpama pokazuju kako dvije strane bilansa stanja drugačije reaguju na promjene kamatnih stopa:

- u slučaju pozitivne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu padaju,
- u slučaju negativne GAP razlike Banka je izložena riziku od gubitka u slučaju da kamatne stope date ročnosti za predmetnu valutu rastu.

Rizik se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija u slučaju pomaka krive referentnih stopa za 0,01% (1 bazni bod) i limitira se BPV limitom (limit vrijednosti baznog boda) kao mjerom osjetljivosti, BPV limiti se određuju sumarno, po valutama i po vremenskim korpama, BPV limiti dnevne usklađenosti poslovanja su propisani od strane UniCredit Grupe. Kamatni rizik se prati takođe i kroz spomenuti VaR model.

Testiranje otpornosti na stres koje Banka provodi u skladu sa parametrima Grupe za kategoriju kamatnog rizika obuhvata scenarija različitih šokova na kamatnim krivama. Šokovi uključuju promjenu nivoa kamatnih stopa (paralelne pomake), rotacije krivulja, promjene nagiba krivulja i skokove na određenim segmentima kamatnih krivulja.

Izloženost kamatnom riziku Banka procjenjuje i na osnovu analize osjetljivosti neto kamatnog prihoda.

Analiza osjetljivosti ekonomskog kapitala

Banka mjeri kamatni rizik i analizom osjetljivosti ekonomskog kapitala u skladu sa Grupnim limitom i Basel II regulatornim okvirom, a rezultat analize je uključen u redovne ALCO izvještaje.

Prikaz izloženosti Banke kamatnom riziku na dan 31. decembra 2016. te 31. decembra 2015. prikazan je u narednim tabelama.

Banka je izložena raznim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje procjenu Banke o kamatnom riziku na dan 31. decembar 2016. i 2015. te određenu osjetljivost zarade Banke na kretanje kamatnih stopa, što nije nužno indikacija za naredne periode.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa, analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope

Takođe, na zaradu će uticati i ročna struktura imovine i obaveza Banke:

	Do mjesec dana '000 BAM	Od 1 do 3 mjeseca '000 BAM	Od 3 do 12 mjeseci '000 BAM	Od 1 do 5 godina '000 BAM	Preko 5 godina '000 BAM	Nekama- tonosno '000 BAM	Ukupno '000 BAM	Fiksna kamatna stopa '000 BAM
31. decembar 2016.								
Imovina								
Novčana sredstva	77.465	-	-	-	-	24.350	101.815	-
Obavezna rezerva kod Centralne banke	-	-	-	-	-	97.146	97.146	-
Krediti i potraživanja od banaka	160.608	-	-	4.800	-	-	165.408	63.500
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	3.695	-	788	151.059	-	354	155.895	151.847
Finansijska imovina po feni vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	534	-	-	-	534	534
Krediti i potraživanja od komitenata	268.140	242.641	276.562	63.239	4.100	-	854.683	59.431
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	-	16.192	16.192	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	4.566	4.566	-
Ostala aktiva	-	-	-	-	-	3.806	3.806	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-	3	3	-
Ukupno imovina	509.908	242.641	277.884	219.098	4.100	146.417	1.400.048	275.312
Obaveze								
Depoziti i krediti od banaka	208.176	72.719	111.456	4.800	-	226	397.376	292.872
Depoziti i krediti od komitenata	146.055	93.978	87.532	170.398	2.346	289.907	790.217	370.115
Finansijske obaveze po feni vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	23.459	23.459	-
Rezervisanja za obaveze i troškove	-	-	-	-	-	2.026	2.026	-
Obaveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	300	300	-
Odložena poreska obaveza	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapital i rezerve	-	-	-	-	-	186.670	186.670	-
Ukupno obaveze, kapital i rezerve	354.231	166.697	198.988	175.198	2.346	502.588	1.400.048	662.987
Kamatna neusklađenost	155.677	75.944	78.896	43.900	1.754	(356.171)	-	(387.675)

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

a) Period promjena kamatnih stopa. analiza kamatnog rizika i iznosi na koje se primjenjuju fiksne kamatne stope (nastavak)

	Up to 1 month BAM '000	1 – 3 months BAM '000	3 months to 1 year BAM '000	1 – 5 years BAM '000	Over 5 years BAM '000	Non-interest bearing BAM '000	Total BAM '000	Fixed interest rate BAM '000
December 31, 2015								
Assets								
Cash and cash equivalents	61,263	-	-	-	-	16,505	77,768	-
Obligatory reserve with the Central bank	57,816	-	-	-	-	-	57,816	-
Loans and receivables with banks	104,986	-	-	-	6,400	-	111,386	37,706
Financial assets available for sale	-	17,952	-	125,955	-	354	144,261	143,907
Financial assets at fair value through profit or loss	258	84	-	206	-	-	548	548
Loans and receivables with customers	204,978	338,206	246,308	45,657	5,252	-	840,401	261,531
Property and equipment	-	-	-	-	-	16,345	16,345	-
Intangible assets	-	-	-	-	-	3,424	3,424	-
Other assets	-	-	-	-	-	3,012	3,012	-
Deferred tax assets	-	-	-	-	-	61	61	-
Total assets	429,301	356,242	246,308	171,818	11,652	39,701	1,255,022	443,692
Liabilities and equity								
Deposits and loans from banks	48,141	208,603	43,067	6,400	-	2	306,213	192,270
Deposits and loans from customers	261,403	107,450	128,943	110,109	7,506	138,740	754,151	345,077
Financial liabilities at fair value through profit or loss	-	35	174	-	-	-	209	209
Other liabilities	-	-	-	-	-	17,726	17,726	-
Provisions for liabilities and costs	-	-	-	-	-	2,207	2,207	-
Income tax payable	-	-	-	-	-	1	1	-
Deferred tax liabilities	-	-	-	-	-	-	-	-
Equity and reserves	-	-	-	-	-	174,515	174,515	-
Total liabilities, equity and reserves	309,544	316,088	172,184	116,509	7,506	333,191	1,255,022	537,556
Bank's interest rate mismatch	119,757	40,154	74,124	55,309	4,146	(293,490)	-	(93,864)

Banka je u 2016. godini promijenila pristup tretiranja kredita sa fiksnom kamatnom stopom, na način da je izuzela iz volumena one kredite koji su bili fiksni do potencijalne promjene kamatne stope koju banka revidira periodično, a koje je u prethodnim godinama izvještavala kao kredite sa fiksnom kamatnom stopom. Na taj način banka je objelodanila za 2016. godinu iznos od 59.431 hiljada BAM kredita sa fiksnom kamatnom stopom, dok bi po ranijem pristupu ovaj iznos za 2016. godinu bio 344.466 hiljada BAM.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti

Simulacija se provodi mjeranjem uticaja promjena kamatnih stopa za 1pp na neto kamatni prihod za vremenski period od 12 mjeseci na osnovu istovremenog porasta ili pada kamatnih stopa na sve pozicije u bilansu Banke osjetljive na promjenu kamatnih stopa. Promjena neto kamatnog prihoda uslijed promjene kamatnih stopa ne smije preći +14 / -7% planiranog neto kamatnog prihoda.

Uzimajući u obzir neusklađenost aktive i pasive u periodima posmatranja: do mjesec dana, 1-3 mjeseca i 3-12 mjeseci, urađena je procjena uticaja promjene kamatne stope od +/-1pp na neto kamatni prihod Banke za 2016. godinu, odnosno za 2015. godinu.

Iz navedenih pretpostavki je procijenjeno da bi smanjenje kamatne stope od 1pp uzrokovalo smanjenje neto kamatnog prihoda za 2016. godinu u iznosu oko 3.105 hiljada BAM što je 6,3% od ukupnog neto kamatnog prihoda Banke. Simulacija uticaja promjena kamatnih stopa na neto kamatne prihode u prethodnoj godini rezultirala bi smanjenjem neto kamatnog prihoda u iznosu oko 2.340 hiljada BAM što je 5,0% od ukupnog neto kamatnog prihoda Banke.

Sljedeća tabela prikazuje procijenjeni budući novčani tok za kamatonosne obaveze Banke na dan 31. decembra 2016. godine i 31. decembra 2015. godine:

31. decembar 2016. Obaveze	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM	'000 BAM
Transakcionni računi i depoziti banaka	187.940	20.467	132.458	44.481	12.791	398.137
Transakcionni računi i depoziti komitenata	99.711	66.314	149.647	307.526	180.779	803.977
Ostale obaveze	12.557	1.549	4.371	4.902	79.000	23.458
Ukupno obaveze	300.208	88.330	286.476	356.909	193.649	1.225.572
31. decembar 2015.						
Transakcionni računi i depoziti banaka	135.028	15.856	104.003	40.970	12.206	308.063
Transakcionni računi i depoziti komitenata	91.425	80.615	213.320	261.081	134.121	780.562
Ostale obaveze	2.047	2.285	7.160	4.885	1.349	17.726
Ukupno obaveze	228.500	98.756	324.483	306.936	147.676	1.106.351

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.3. Upravljanje tržišnim rizicima

34.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

b) Efektivne kamatne stope

U sljedećoj tabeli prikazane su efektivne kamatne stope obračunate kao ponderisani prosjek za period izvještavanja za finansijske instrumente:

	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Obavezna rezerva kod Centralne banke	%	%
Krediti i plasmani bankama	-0,10	0,00
Krediti komitentima	0,40	0,40
Dužničke hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	6,58	6,92
Transakcioni računi i depoziti banaka	5,07	5,21
Transakcioni računi i depoziti komitenata	1,87	2,02
Uzeti krediti	1,29	1,65
	1,21	1,37

34.3.3. Rizik promjene kamatne marže

Banka u sklopu tehnika mjerjenja tržišnog rizika mjeri uticaj promjene kamatne marže kod dužničkih hartija od vrijednosti sa fiksним prinosom. Rizik promjene cijene dužničkih hartija od vrijednosti uslijed promjene kreditnog rizika emitenta (marže percipirane od strane tržišta) se mjeri i ograničava CPV limitom - limit vrijednosti baznog boda kreditne marže (Credit Spread Point Value). Ovaj limit je sličan je vrijednosti baznog boda BPV (Basis Point Value) i ograničava rizik promjene neto sadašnje vrijednosti portfolija dužničkih hartija od vrijednosti ukoliko se uticaj promjene kamatne marže pomjeri za 0,01% (1 bazni bod). BPV limit ograničava ukupnu osjetljivost pozicija banke na promjene kamatnih stopa, a CPV limit dodatno ograničava ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti s obzirom na volumen i trajanje.

34.4. Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik od gubitka zbog neadekvatnih ili loših internih procesa, sistema i procedura kao i zbog propusta u radu zaposlenih ili zbog eksterno uslovljenih događaja. Definicija operativnih rizika obuhvata pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacioni rizik.

U skladu sa metodologijom Grupe, kao i propisima Agencije za bankarstvo RS. Banka je uspostavila i konstantno unapređuje sistem upravljanja operativnim rizicima. Sistem obuhvata alate i mehanizme za kontinuirano praćenje šteta koje Banka trpi od operativnih rizika i izloženosti Banke operativnim rizicima, procjene operativnih rizika u procesima i proizvodima, praćenje ključnih indikatora rizika te definisanje načina za izbjegavanje, kontrolisanje ili prenošenje operativnih rizika na treća lica kao i sistem izvještavanja.

Za evidentiranje podataka o štetama od operativnih rizika, evidentiranje i praćenje vrijednosti indikatora rizika. Banka koristi Grupni alat „ARGO“, dok za proces izvještavanja i analizu podataka vezanih za operativne rizike Banka koristi grupni alat BO Tool (Business Object Tool).

O navedenim procesima i pokazateljima koji čine sistem upravljanja operativnim rizicima vrši se redovno informisanje i izvještavanje rukovodstva Banke i Grupe, te usklađivanje sistema upravljanja operativnim rizicima sa standardima Grupe i lokalnom i međunarodnom regulativom.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.4. Operativni rizik (nastavak)

S obzirom da je Banka izložena operativnom riziku u svim svojim poslovnim aktivnostima, a u cilju podizanja svijesti o pojmu, značaju i odgovornostima u procesu upravljanja operativnim rizikom, Banka je razvila sistem elektronske edukacije za sve zaposlene.

34.5. Upravljanje kapitalom

Ciljevi upravljanja kapitalom Banke su:

- usklađivanje sa kapitalnim zahtjevima koje određuju regulatori banaka i tržišta kapitala
- održavanje sposobnosti Banke za nastavak daljeg poslovanja kako bi dalje mogla osigurati prinos akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama, te
- održavanje snažne kapitalne osnove koja bi mogla podržati razvoj poslovanja.

Banka prati adekvatnost kapitala korištenjem tehnika koje se zasnivaju na propisanoj regulativi ABRS. Minimalni standardi kapitala propisani zakonskim i drugim propisima su: održavanje minimalnog nivoa neto kapitala, održavanje pokazatelja odnosa ukupnog neto kapitala i ukupnog rizika aktive po propisanom minimumu od 12%, odnosa osnovnog kapitala i ukupnog rizika aktive po propisanom minimumu od 9% (od 31.12.2016) i stope finansijske poluge (Leverage ratio) po propisanom minimumu od 6%.

Neto kapital Banke, koji služi za obračun stope adekvatnosti kapitala banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke koje između ostalog uključuju i iznos nedostajućih regulatornih rezervi za kreditne gubitke.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.5. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni, dopunski i neto kapital i adekvatnost kapitala obračunati u skladu sa propisima ABRS prikazani su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Osnovni kapital Banke		
Obične akcije	97.055	97.055
Emisiona premija	373	373
Opšte zakonske rezerve	9.706	9.706
Ostale rezerve iz dobiti	28.050	17.362
Zadržana neraspoređena dobit iz prethodnih godina i dobit tekuće godine	25.588	25.588
Odbitne stavke		
Nematerijalna imovina	(4.566)	(3.424)
Odložena poreska sredstva	(3)	(61)
Negativne revalorizacione rezerve	(31)	(551)
Ukupno osnovni kapital Banke	156.172	146.048
Dopunski kapital Banke		
Opšte rezerve*	10.861	13.571
Pozitivne revalorizacione rezerve	50	110
Revidirana dobit	-	-
Ukupno dopunski kapital Banke	10.911	13.681
Nedostajuće rezerve po zahtjevu regulatora **	(5.649)	(7.139)
Neto kapital	161.434	152.590
Ponderisana rizična aktiva		
Rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenta	802.226	762.982
Ponderisani operativni rizik	75.247	72.165
Ukupni ponderisani rizici	877.473	835.147
Neto kapital u odnosu na ukupan rizik aktive	18,4%	18,3%
Osnovni kapital u odnosu na ukupan rizik aktive	17,8%	17,5%

* Opšte rezerve uključene su u dopunski kapital u visini od 1.25% od ukupnog rizika aktive (1.625% u 2015.godini).

** Prema Odluci o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom i kapitalnoj zaštiti, revidirana dobit tekuće godine uključuje se u osnovni kapital u iznosu koji Skupština svojom odlukom raspodijeli u kapital banke, tako da u obračunu sa 31.12.2016. tekuća dobit iz 2016. godine nije uključena u obračun kapitala.

34.6. Poreski rizici

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji uređuju razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobitak i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno s drugim porezima.

34. Upravljanje rizicima (nastavak)

34.6. Poreski rizici (nastavak)

Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od više razvijenih tržišnih privreda dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. U skladu s tim, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa.

Poreske prijave, zajedno s drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer: pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlaštenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata. Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o poreskom postupku Poreske uprave Republike Srpske, period zastarijelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

35. Poslovi u ime i za račun trećih lica

Banka upravlja sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica, vodi ih u vanbilansnoj evidenciji odvojeno od sredstava Banke. Za upravljanje sredstvima po poslovima u ime i za račun trećih lica naplaćuje naknadu za te usluge. Prihodi i rashodi po ovim sredstvima knjižiće se u korist ili na teret vlasnika, odnosno korisnika.

Plasmani po poslovima u ime i za račun trećih lica dati su u narednoj tabeli:

	31. decembar 2016. '000 BAM	31. decembar 2015. '000 BAM
Komisioni plasmani – MCI	475	649

U 2016. godini Banka nije ostvarila prihod od naknada po poslovima u ime i za račun trećih lica u iznosu (2015.: 14 hiljada BAM).

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

36. Obaveze po ugovorima o poslovnom zakupu

Banka ima preuzete obaveze koje proizlaze iz ugovora o poslovnom zakupu. Ugovori se odnose na poslovni zakup za poslovnice Banke kao i za iznajmljen prostor za ugradnju bankomata.

Buduća minimalna plaćanja zakupnine na osnovu navedenih poslovnih zakupa su kako slijedi:

	31. decembar 2016. ‘000 BAM	31. decembar 2015. ‘000 BAM
Do 1 godine	620	522
Od 1 do 5 godina	1.255	635
Preko 5 godina	1	1
	1.876	1.158

37. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Može se definisati i kao vrijednost po kojoj se može raspolagati aktivom/pasivom, odnosno procijenjena vrijednost neutralizovanja tržišnog rizika koja nastaje iz ove aktive/pasive u odgovarajućem vremenskom okviru.

Prepostavke korištene kod procjene i mjerena fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banka bazira na primjeni centralizovane kalkulacije razvijene na nivou Grupe koja koristi MSFI 13 kao jedinstveni izvor smjernica za mjerjenje fer vrijednosti.

Finansijski instrumenti se smatraju kotiranim na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene lako i redovno dostupne i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije prema uobičajenim tržišnim uslovima.

Svi finansijski instrumenti se klasificiraju u skladu sa kriterijima za podjelu na nivoje hijerarhije fer vrijednosti koja sadržava tri različita nivoa.

Nivo hijerarhije 1: Fer vrijednost uzeta na osnovu cijena za identičnu aktivan ili pasivu kojoj se može pristupiti na dan mjerena tj. ako su finansijski instrumenti zastupljeni na aktivnom tržištu.

Nivo hijerarhije 2: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci sa aktivnog tržišta kada se isključuje mogućnost inputa korištenih u procjeni Nivoa hijerarhije 1.

Nivo hijerarhije 3: Fer vrijednost uzeta na osnovu modela procjene za koji se uzimaju podaci koji nisu na aktivnom tržištu, tj. kada su potrebna značajnija prilagođavanja.

Grupa koristi u metodologiji određivanja nivoa hijerarhije za prihodujuće kredite i depozite banaka i klijenata slijedeće dodatne kriterije:

Nivo hijerarhije 2: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spred za očekivani i ne-очекivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $\leq 2\%$.

Nivo hijerarhije 3: (bezrizična stopa tj. FV risk free – prilagođena stopa za kreditni spred za očekivani i ne-очекivani gubitak tj. FV risk adjusted) / bezrizična stopa tj. FV risk free $> 2\%$.

37. Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza (nastavak)

Neprihodujuće kredite Banka klasificiše u skladu sa instrukcijama Grupe na način da izjednačava njihovu knjigovodstvenu i fer vrijednost. Sva imovine i obaveza Banke je klasifikovana na Nivo hijerarhije 2 i Nivo hijerarhije 3.

Dužničke hartije od vrijednosti Banka klasificiše na nivo hijerarhije 2, a prilagođavanje fer vrijednosti se vrši u skladu sa centralizovanom kalkulacijom Grupe.

Fer vrijednost imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazana je u tabeli ispod:

	31.12.2016.				31.12.2015.			
	Knjigovod-stvena		Promjena '000 BAM	%	Knjigovod-stvena		Promjena '000 BAM	%
	Fer vrijednost '000 BAM	vrijednost '000 BAM			Fer vrijednost '000 BAM	vrijednost '000 BAM		
Krediti i potraživanja od banaka	262.025	262.554	(529)	(0,2%)	169.254	169.202	52	0.0%
Krediti i potraživanja od komitenata	915.258	854.683	60.575	7,1%	886.559	840.401	46.158	5,5%
Ukupno	1.177.283	1.117.237	60.046	5,4%	1.055.813	1.009.603	46.210	4,6%
Depoziti i krediti od banaka	391.571	397.376	(5.805)	(1,5%)	304.824	306.213	(1.389)	(0,5%)
Depoziti i krediti od komitenata	789.633	790.217	(584)	(0,1%)	766.073	754.151	11.922	1,6%
Ukupno	1.181.204	1.187.593	(6.389)	(0,5%)	1.070.897	1.060.364	10.533	1,0%

Nivoi fer vrijednosti imovine i obaveza Banke u skladu sa MSFI 13 prikazani su u tabeli ispod:

	31.12.2016.			31.12.2015.		
	Nivoi Fer vrijednosti			Nivoi Fer vrijednosti		
	L1 '000 BAM	L2 '000 BAM	L3 '000 BAM	L1 '000 BAM	L2 '000 BAM	L3 '000 BAM
Krediti i potraživanja od banaka	-	58.562	203.463	-	49.265	119.989
Krediti i potraživanja od komitenata	-	159.677	755.581	-	152.936	733.623
Ukupno	-	218.239	959.044	-	202.201	853.612
Depoziti i krediti od banaka	-	328.597	62.947	-	232.380	72.444
Depoziti i krediti od komitenata	-	91.394	698.240	-	246.909	519.164
Ukupno	-	419.991	761.214	-	479.289	591.608

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2016. (NASTAVAK)

38. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon datuma bilansa nije bilo događaja koji bi zahtijevali dodatna objelodanjivanja ili eventualne korekcije ovih finansijskih izvještaja (korektivni događaji) do dana njihovog izdavanja.

39. Devizni kurs

Zvanični kurs primjenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31.12.2016. i 31.12.2015. godine za sljedeće značajnije valute iznosio je:

	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
USD	1,855450	1,790070
CHF	1,821240	1,808609
EUR	1,955830	1,955830

Jedna Banka, Jedan UniCrédit.

Zajednička vizija na temelju Pet osnovnih principa.

Kao snažna pan-evropska Grupa sa vodećim bankama na 14 glavnih tržišta, i poslovanjem u dodatnih 18 zemalja, savršeno predstavljamo našu viziju „Jedna Banka, jedan UniCredit“. Jednostavna pan-evropska komercijalna banka obogaćena raznim kulturama, gdje svako dijeli istu viziju i rukovodi se sa pet osnovnih principa: klijent na prvom mjestu, razvoj zaposlenih, saradnja i sinergija, upravljanje rizikom i izvršenje i disciplina.

Poslovna mreža UniCredit Bank a.d. Banja Luka do 31. decembra 2016.

Red. broj	Naziv organizacionog dijela	Adresa	Broj telefona
1.	FILIJALA BANJA LUKA	Marije Bursać 7	051/246-688
2.	AGENCIJA OBILIĆEVO	Carice Milice 2	051/463-132
3.	FILIJALA BANJA LUKA 2	Jevrejska 50	051/246-662
4.	FILIJALA BIJELJINA	Patrijarha Pavla 3A	055/221-361
5.	FILIJALA BILEĆA	Kralja Aleksandra 14	059/370-066
6.	FILIJALA BROD	Jovana Raškovića bb	053/621-491
7.	AGENCIJA BRATUNAC	Svetog Save bb	056/411-214
8.	FILIJALA BRČKO	Bulevar mira 5	049/217-590
9.	FILIJALA VLASENICA	Svetosavska 82	056/733-353
10.	FILIJALA GACKO	Trg Save Vladisavića bb	059/471-530
11.	FILIJALA GRADIŠKA	Vidovdanska bb	051/813-412
12.	FILIJALA DERVENTA	Kralja Petra I Karađorđevića bb	053/312-210
13.	FILIJALA DOBOJ	Karađorđeva 1	053/490-350
14.	FILIJALA KOZARSKA DUBICA	Svetosavska 5	052/416-346
15.	FILIJALA ZVORNIK	Karađorđeva bb	056/210-407
16.	AGENCIJA KOZARAC	Maršala Tita bb	052/346-050
17.	FILIJALA KOTOR VAROŠ	Cara Dušana 28	051/783-260
18.	FILIJALA LAKTAŠI	Karađorđeva 63	051/532-215
19.	FILIJALA LUKAVICA	Vojvode Radomira Putnika 36	057/318-294
20.	FILIJALA Milići	Sv. Nikole 1-3	056/490-179
21.	FILIJALA MRKONJIĆ GRAD	Svetog Save 13	050/211-138
22.	FILIJALA NEVESINJE	Nevesinjskih ustanika 27	059/610-470
23.	FILIJALA NOVI GRAD	Karađorđa Petrovića 33	052/751-756
24.	FILIJALA PALE	Milana Simovića bb	057/203-020
25.	FILIJALA PRIJEDOR	Vožda Karađorđa 9	052/240-380
26.	FILIJALA PRNJAVOR	Svetog Save 25	051/660-295
27.	FILIJALA ROGATICA	Srpske slove bb	058/420-092
28.	FILIJALA SOKOLAC	Cara Lazara bb	057/447-076
29.	AGENCIJA SRBAC	Mome Vidovića 17	051/740-151
30.	FILIJALA SREBRENICA	Vase Jovanovića 32	056/440-269
31.	FILIJALA TESLIĆ	Svetog Save 77	053/431-501
32.	FILIJALA TREBINJE	K.Petra I oslobođenioca 22	059/270-861
33.	FILIJALA UGLJEVIK	Trg Ćirila i Metodija bb	055/771-302
34.	FILIJALA FOČA	Njegoševa 10	058/220-970
35.	FILIJALA ČELINAC	Kralja Petra I Karađorđevića 65	051/551-145
36.	AGENCIJA ŠAMAC	Svetosavska 9	054/612-745
37.	FILIJALA ŠIPOVO	Prva šipovačka brigada 1	050/371-337

CENTRALA: UniCredit Bank a.d. Banja Luka, Marije Bursać 7, 78000 Banja Luka
tel: 387 51 243 200, e-mail: recitenam@unicreditgroup.ba, www.unicreditbank-bl.ba